

Fepime
catalunya

IV Informe de la situació econòmica i laboral de la PIME Catalana

Novembre de 2019

NOVEMBRE DE 2019

Índex

1. Resum executiu	9
2. Economia de l'empresa	16
2.1 Síntesi de la situació econòmica	16
2.2 Indicadors econòmics de la PIME	20
Creació i dissolució de Societats Mercantils	20
Creació i dissolució de societats mercantils a Catalunya i Espanya	20
Ampliació del capital invertit de les societats mercantils a Catalunya i Espanya	20
Canvis de domicili i vendes	21
Canvis de domicili de les empreses	21
Vendes 2017 i 2018	21
Distribució d'empreses Inscrites a la Seguretat Social per nombre de treballadors	22
Evolució del nombre total de Pimes inscrites a la Seguretat Social 2017 - 2019	22
Evolució del nombre de les grans empreses inscrites a la Seguretat Social 2017 – 2019	22
Empreses inscrites a la Seguretat Social al 2019	23
Distribució d'empreses inscrites a la Seguretat social per sector d'activitat	23
Distribució d'empreses inscrites a la Seguretat Social per sector i grandària	23
Exportacions	24
Exportacions a Catalunya de gener a juliol de 2019	24
Valor de les exportacions a Catalunya de gener a juliol de 2019	24
Exportacions a Espanya de gener a juliol de 2019	25
Valor de les exportacions a Espanya de gener a juliol de 2019	25
Marxa del negoci: expectatives	26
Índex de confiança empresarial a Catalunya i conjunt de l'Estat	26
Expectatives empresarials del primer trimestre de 2019 a Catalunya	26
Balanç de l'Índex de confiança empresarial a Catalunya i Espanya	26

Marxa del negoci : Factors que afecten a la marxa del negoci i Període Mitjà de Pagament	27
Factors que afecten a la marxa del negoci per grandària d'empresa	27
Període mitjà de pagament	27
Període mitjà de pagament a Catalunya	27
Marxa del negoci : finançament	28
Tipus d'interès aplicats a les operacions de crèdit	28
Variacions del tipus d'interès aplicats a les empreses	28
Variacions interanuals de l'import de les noves operacions de crèdit	28
Variacions crèdits nous a empreses	28
Marxa del negoci : empreses Concursades per grandària d'empresa	29
Procediments concursals per grandària d'empresa a Catalunya i Espanya	29
Relació demogràfica empresarial i procediments concursals per grandària d'empresa a Catalunya i Espanya	29
TICS a Espanya i Europa: Índex de l'Economia i la Societat Digital	30
Índex d'Economia i la societat Digitals (DESI)	30
DESI 2019, informe de país: Espanya	30
Capital Humà	30
Connectivitat	31
Usos de serveis d'internet	31
Capital Humà	31
Integració de la tecnologia digital	32
<i>E-commerce</i> en les Pimes	32
Serveis públics digitals	32
Evolució espanyola dels indicadors DESI	32
TICS a les empreses catalanes i espanyoles	33
TICS en les microempreses catalanes i espanyoles (primer trimestre de 2019)	33
Evolució en l'ús de les TICS en les microempreses catalanes	33
Ús de les TICS per grandària d'empresa a Espanya (primer trimestre de 2019)	33

TICS i Cloud Computing a les empreses	34
Evolució de l'ús de les TICS a les empreses espanyoles	34
E-Commerce per grandària d'empresa 2018 - 2019	34
3. Mercat Laboral	35
3.1 Síntesis de la situació laboral	35
3.2 Indicadors del mercat laboral de la PIME	40
Ocupació: Atur registrat al 2019	40
Xifres d'atur registrat a Catalunya i Espanya	40
Variació de les xifres d'atur a Catalunya i Espanya	40
Atur registrat per sector d'activitat a Catalunya i Espanya.....	41
Atur registrat per gènere a Catalunya i Espanya.....	41
Ocupació: Població activa 2019	42
Població activa per gènere a Catalunya i Espanya	42
Taxa d'atur per edat i gènere a Catalunya i Espanya al 2019	42
Afiliació 2019	43
Dades d'afiliació a la Seguretat Social al 2019 a Catalunya i Espanya	43
Variació interanual de l'afiliació a Catalunya i Espanya	43
Afiliació a la Seguretat Social al 2019 per Comunitats Autònomes	43
Afiliació per règim a Catalunya i Espanya al 2019	43
Afiliació a Catalunya per grandària d'empresa al 2019	44
Afiliació trimestral Règim General i RE Minería i Carbó per grandària d'empresa	44
Afiliació per sector econòmic	44
Afiliació tercer trimestre de 2019 per sector econòmic i grandària de l'empresa	44
Contractació 2019	45
Contractació a Catalunya 2019	45
Contractació indefinida y temporal a Catalunya al 2019	45
Contractació a Catalunya per grandària d'empresa	45

Contractació a Espanya al 2019	46
Contractació indefinida i temporal a Espanya al 2019	46
Contractació a Espanya per grandària d'empresa	46
Contractació 2019 per grandària d'empresa	47
Contractació indefinida per grandària d'empresa a Espanya al 2019	47
Contractació indefinida acumulada fins octubre en la Pime a Catalunya i Espanya	47
Contractació temporal per grandària d'empresa a Espanya al 2019.....	47
Contractació temporal acumulada en la Pime a Catalunya	47
Tipus de contractació indefinida a Catalunya al 2018 i 2019	48
Tipus de contractació indefinida per grandària d'empresa	48
Variació contractació indefinida per grandària d'empresa (gener – octubre)	48
Contractació indefinida acumulada per gènere a Catalunya (fins octubre)	48
Tipus de contractació temporal a Catalunya al 2018 i 2019	49
Tipus de contractació temporal per grandària d'empresa	49
Variació contractació temporal per grandària d'empresa (gener – octubre)	49
Contractació temporal acumulada per gènere a Catalunya (fins octubre)	49
Negociació col·lectiva: convenis col·lectius 2019	50
Convenis col·lectius registrats a Catalunya	50
Convenis col·lectius d'empresa i d'àmbit superior registrats a Catalunya	50
Variació interanual del registre de convenis col·lectius a Catalunya	50
Variació salarial interanual	50
Negociació col·lectiva: inaplicació de convenis col·lectius 2019	51
Inaplicacions de convenis col·lectius per grandària d'empresa	51
Inaplicacions de convenis col·lectius: empreses i treballadors afectats	51
Variació interanual d'empreses afectades per les inaplicacions per grandària d'empresa	51
Variació interanual de treballadors afectats per les inaplicacions per grandària d'empresa	51
Tribunal Laboral de Catalunya: Resolució extrajudicial de conflictes al 2019	52

Total resolució extrajudicial de conflictes al 2019	52
Resolució extrajudicial de conflictes per mesos	52
Resolució extrajudicial de conflictes per grandària d'empresa	52
Resolució extrajudicial de conflictes a Catalunya per mesos i grandària d'empresa	52
Evolució procediments extrajudicials per dimensió d'empresa	53
Resolució extrajudicial de conflictes a Catalunya per províncies i grandària d'empreses	53
Procediments extrajudicials a Catalunya per províncies	53
Vagues desconvocades	53
Costos Laborals: Cost laboral anual	54
Costos laborals anual per treballador i dimensió d'empresa a Catalunya i Espanya 2018	54
Components dels costos laborals anuals per dimensió d'empresa a Catalunya i Espanya 2018	54
Costos Laborals: Segons grandària d'empresa 2019	55
Cost laboral trimestral per dimensió d'empresa a Catalunya i Espanya	55
Variació dels costos laborals per grandària d'empresa a Catalunya i Espanya	55
Costos Laborals: Segons sector d'activitat i components 2019	56
Components dels costos laborals a Catalunya	56
Costos laborals per sector d'activitat a Catalunya, segon trimestre de 2019	56
Evolució dels costos laborals a Catalunya	56
Costos salarials per hora efectiva per sector d'activitat i grandària d'empresa	56
4. Fonts	57

1.- Resum Executiu

1.1 Informe econòmic

Introducció econòmica

La evolució econòmica a Espanya i Catalunya, al igual que a la resta d'Europa demostra que les previsions contemplen una desacceleració del creixement econòmic a Espanya de quatre dècimes entre 2019 i 2020. A l'octubre el FMI i la Comissió Europea van rebaixar les projeccions de creixement del PIB espanyol al 1,9% per al 2019 i al 1,5% per al 2020. L'Executiu comunitari també ha contemplat una retallada del dèficit espanyol del 2% (en lloc del 2,3% previst pel el Govern d'Espanya). Malgrat les rebaixes previstes, l'economia espanyola continua registrant un increment superior al de la mitjana europea.

Sense dubtes, la desacceleració econòmica a Europa i la resta del món afecten directament el creixement de la economia espanyola, però també ho fa, a l'àmbit local, la incertesa política, que impedeix al govern en funcions de prendre les mesures adients demanades per Brussel·les per reduir el deute i augmentar així la capacitat per respondre a les crisis econòmiques i pressions dels mercats.

En l'àmbit estatal aquesta desacceleració i incertesa es veuen reflectides en la disminució de la creació d'empreses i l'augment de les dissolucions de les societats mercantils. Malgrat tot l'exposat anteriorment, a Catalunya fins setembre de 2019 hi va haver un increment de la creació de societats mercantils, revertint la tendència a la baixa de 2018. Durant el primer semestre de 2019, també es destaca en l'àmbit autonòmic, el retorn d'empreses que havien traslladat la seva seu social a un altre Comunitat Autònoma, entre elles dues Operadores Petrolíferes, les quals han afavorit l'increment del volum de negoci català.

Un altre factor condicionant de l'avanç econòmic és el Brexit, que fins l'arribada de l'acord provisional de mitjans d'octubre, i encara sense garanties de una "sortida ordenada" del Regne Unit de la Unió Europea, afecta directament a un gran nombre d'empreses espanyoles exportadores i importadores amb activitat i negocis de diferent tipus (construcció, comerç, indústria, serveis) amb el mercat britànic.

Característiques del teixit empresarial espanyol i català

Al igual que es va destacar al Tercer Informe Econòmic i del Mercat Laboral de Fepime Catalunya, presentat al mes de maig d'aquest any, en el teixit empresarial espanyol i català es continua accentuant la tendència a la diversificació d'empreses, incrementant-se a major ritme el nombre de microempreses i treballadors autònoms (del total d'empreses inscrites a la Seguretat Social en Espanya a l'agost de 2019, el 54,23% eren treballadors autònoms i el 39,27% eren empreses d'1 fins a 9 treballadors).

S'observa que respecte a les dades de 2018, el nombre de microempreses es va incrementar un 0,44%, el de les petites empreses un 3,52% i el dels treballadors autònoms un 0,55%.

En total, en 2019, el nombre de Pimes a Espanya va créixer un 0,90% respecte a 2018 (dades del mes d'agost), amb 11.790 empreses més inscrites a la Seguretat Social. Respecte a 2017, l'increment va ser de l'1,86% amb un total de 24.067 pimes més.

L'increment del pes de la Pime (sobre tot de les empreses més petites i dels treballadors autònoms) en el teixit empresarial espanyol (i també català, si bé encara no s'han publicat les dades per grandària d'empresa de 2018 en l'àmbit autonòmic) també condiciona el desenvolupament de l'economia, donat que, tot i generar més del 70% del total de l'ocupació, la seva manca d'estructura, eines i recursos, també les limita més a l'hora d'afrontar nous reptes i canvis de l'entorn. Per exemple:

- **Dissolució d'empreses:** de gener a setembre del 2019, el nombre d'empreses del sector de la construcció es van incrementar respecte al mateix període de 2018, independentment de la seva grandària. Tot i això, pel que fa a la indústria, els serveis i el sector agrari, el nombre de microempreses va presentar variacions anuals negatives: -8.748 empreses del sector dels serveis (-1%), -2.105 empreses del sector agrari (-2,37%) i -1.378 empreses del sector de la indústria (-1,76%).
- **Exportacions:** Tot i que el valor de les exportacions regulars que oscil·len entre els 50.000€ i els 500.000€ dels primers set mesos del 2019, a Catalunya i a Espanya, ja superaven el volum d'exportació de tot l'any anterior, encara no superen el 0,10% del total exportat en cap dels dos territoris.
- **Índex de confiança empresarial:** Si bé l'índex de confiança empresarial per al quart trimestre de 2019, va caure en gairebé tot el teixit empresarial, excepte en les empreses de més de 1.000 treballadors; va ser en les petites empreses on més es va remarcar aquesta manca de confiança: a Catalunya l'índex va caure un -5,55% respecte al quart trimestre de 2018 i a Espanya un -2,82%.
- **Manca de mà d'obra qualificada:** tot i que la gestió financera de les empreses és clau per assegurar la seva continuïtat operativa, la manca dels recursos humans també resulta essencial per aconseguir l'estabilitat i l'èxit. Les possibilitats de les empreses més petites de retenir el talent humà dins de les seves organitzacions és molt limitada. Això es veu reflectit en l'increment de la preocupació per la manca de mà d'obra adequada dins les empreses a Catalunya; respecte a 2014 aquest factor es va incrementar un 267% en les microempreses, més d'un 343% en la petita empresa i un 335% en les empreses de més de 50 treballadors.
- **Finançament:** L'accés al finançament també és un graó més que ha de superar la Pime; els interessos dels crèdits menors a 250.000€ (atribuïts sobre tot a les empreses més petites) continuen sent superiors als de les grans empreses per més d'un 1%. Durant aquest últim any, les operacions de crèdit nou a empreses van caure un -6,32% respecte a l'agost de 2018 en les operacions de menys de 250.000€, un -1% en les operacions que oscil·len entre els 250.000€ i 1.000.000€ i, per el contrari, van créixer un 35,96% en les operacions superiors al milió d'euros.

És imprescindible reforçar les polítiques de creixement empresarial per augmentar la grandària de les empreses espanyoles i catalanes. A mesura que les empreses poden créixer, augmenten les seves possibilitats de disposar i gestionar les eines necessàries per fer front a les oportunitats dels mercats i donar les respostes a les necessitats per mantenir-se estables i solvents i créixer al mateix ritme que el seu entorn.

Desenvolupament de les noves tecnologies

Des del 2015 la Comissió Europea supervisa la competitivitat digital dels estats membres a través dels informes de l'Índex de l'Economia i la Societat Digital (DESI). Aquest índex combina cinc dimensions: la connectivitat, el capital humà, l'ús del servei d'internet, la integració de la tecnologia digital i els serveis públics digitals. En l'informe de 2019, Espanya ocupa la onzena posició dels 28 Estats membre en el DESI, amb una puntuació de 56,1 punts (puntuació UE 52,5). Gran part dels bons resultats espanyols es deuen al desenvolupament de la connectivitat (la millora en la implantació i la cobertura de les xarxes de banda ampla i ultra ràpida en les llars i la preparació per a la xarxa 5G) i dels serveis públics digitals, on Espanya ocupa el quart lloc entre els 28 Estats.

Espanya es troba a la dissetena posició dels 28 països de la UE pel que fa a la dimensió del Capital humà. Això es deu, en part, al fet que al voltant d'una cinquena part dels ciutadans espanyols encara no estan connectats a Internet i prop de la meitat de la població continua mancant de les competències digitals bàsiques. Malgrat l'augment de la demanda en el mercat de treball d'especialistes en noves tecnologies, l'oferta continua estant per sota de la mitjana europea: el percentatge d'especialistes en TICS a Espanya representa el 2,9% i els titulats en TICS només representen el 3,9% del total.

Si tenim en compte que una de les principals preocupacions de les empreses és la manca de personal qualificat, i la importància de la digitalització i l'avanç tecnològic en el entorn global, aquesta valoració pot ser un punt de partida per a començar a desenvolupar noves estratègies que facilitin el desenvolupament empresarial i de les persones.

Per concloure, i tenint en compte l'evolució de l'ús de les noves tecnologies a les empreses espanyoles i catalanes cal destacar que al territori català gairebé el 83,65% de les microempreses disposaven d'ordinadors al primer trimestre de 2019, el 79,98 tenien connexió a internet per banda ampla mòbil i el 33,03% feien ús dels mitjans socials. Respecte a aquest últim factor, cal destacar que hi ha hagut un descens respecte al 2018 del -8,83%, al igual que va ocórrer amb les compres de serveis de *Cloud computing*, eina a la qual van recórrer el 10,65% de les microempreses catalanes durant 2019, un 32,34% menys que al exercici anterior.

A l'àmbit estatal, per grandària d'empresa, al 2019 continua havent-hi una gran diferència en la connexió a internet entre les micro (76,31%), petites (98,22%) i mitjanes empreses (99,23%). No obstant això, cal destacar que la variació interanual d'aquesta dada ha obtingut el major increment justament en les empreses de menor grandària (increment de l'1,02% respecte a 2018).

Del total de les empreses amb connexió a internet cal destacar que el 30,21% de les microempreses espanyoles també tenien espai o pàgina web, el percentatge puja al 75,79% en les petites empreses i al 88,31% en les empreses mitjanes. Independentment de la grandària de l'empresa, la compra de serveis en el núvol, l'ús de publicitat dirigida (anuncis que varien en funció al comportament dels usuaris) i l'ús de la signatura digital, són les característiques que més han augmentat en tots els trams empresarials respecte a 2018.

1.2 Mercat Laboral

Atur, afiliació i contractació

Durant el primer semestre de 2019 el nombre d'aturats tant a Catalunya com a Espanya, va tenir una tendència general a la baixa que es va veure revertida a partir del mes de juny. Habitualment durant al mes d'octubre el nombre d'aturats s'incrementa, aquest any, a Catalunya ho va fer en 14.644 persones, constituint l'increment més alt d'un octubre des de 2008. En l'àmbit estatal, la xifra d'atur corresponent a l'octubre va ser de 3.177.659 aturats, 98.000 persones més que al setembre, aquesta va ser la pujada de la xifra d'atur més important en un mes d'octubre des de 2012.

Tant a Catalunya com a Espanya, s'ha de destacar que tot i l'important increment del nombre d'aturats, la variació interanual a tot l'Estat de l'octubre va ser de -77.044 persones aturades, un -2,37% i a Catalunya, aquesta variació va ser de -3.930 persones (-1%). Per sector d'activitat, tots els sectors registren una baixada de l'atur respecte a 2018, a Catalunya es destaca la baixada d'aturats de la construcció (-5,30%, -1.697 persones registrades a l'atur) seguida del sector dels serveis amb una variació anual de -0,37% (-1.21 persones a l'atur). A Espanya la baixada més important va ser la del sector dels serveis amb un -1,51% d'aturats (-31.193 persones) seguida per la construcció i l'indústria amb una baixada del -5,17% i el -4,38% (-13.834 i -12.329 persones a l'atur) respectivament.

Segon les dades de l'enquesta de població activa (EPA) la taxa d'atur del tercer trimestre de 2019 a Catalunya va ser del 10,87%, un 2,27% superior a la del tercer trimestre de 2018, però si tenim en compte els exercicis anteriors, suposa una disminució del -13,32% respecte al tercer trimestre de 2017. A Espanya la taxa d'atur del tercer trimestre de 2019 es va situar en el 13,92%, posicionant-se per sota del 14% per primer cop en deu anys.

Pel que fa a les afiliacions del 2019, al mes d'octubre l'afiliació va tenir una variació mensual positiva de 9.666 persones (0,28%) a Catalunya i de 106.542 afiliats (0,55%) a Espanya. Respecte a octubre del 2018, la variació ha estat positiva a tot dos territoris, creixent un 2,17% (73.698 afiliats) i un 2,30% (436.920 afiliats més) a Catalunya i Espanya respectivament. Es tracta del segon major increment de l'afiliació en un mes d'octubre des del 2007.

En referència a la contractació, de gener a octubre a Catalunya es van registrar 2.851.797 contractes (28.658 més que al mateix període de 2018, un increment de l'1,02%). En la contractació catalana es pot destacar un increment de l'1,69% de la contractació temporal respecte a l'any anterior, contràriament, la contractació indefinida va baixar un 3,14%. A Espanya la contractació acumulada també es va incrementar al 2019 respecte al exercici anterior un 1,56% (es van registrar 292.842 contractes més). La contractació temporal va créixer un 2,31% (386.670 contractes més) i la indefinida va caure un -4,83%.

Per grandària d'empresa, a Catalunya cal destacar l'increment de la contractació de les empreses de més de 50 treballadors, que de gener a octubre van formalitzar un total de 26.029 contractes més que al mateix període de 2018, seguides per les empreses de 101 a 250 treballadors, que van incrementar la contractació en 31.067 contractes més. Per contra, s'ha de mencionar que la micro i petita empresa van disminuir el nombre de contractes un -1,50% i un -2,07% respectivament (-9.637 i -13.446 contractes).

Tot i la baixada de la contractació en les empreses més petites, es destaca que a Catalunya, el 33,87% de la contractació indefinida generada al 2019 la va registrar la microempresa; el 15,95% es va registrar a empreses d'11 a 25 treballadors i el 11,38% en empreses de 25 a 50 treballadors; en total, la micro i petita empresa va registrar el 61,19% del total de la contractació indefinida a Catalunya. En l'àmbit estatal les xifres són relativament semblants: les empreses de més de 250 treballadors només van registrar el 8,78% de la contractació indefinida, percentatge que en el l'àmbit autonòmic arriba a l'11%.

Pel que fa a la contractació temporal, de gener a octubre del 2019 a Catalunya es van signar 2.469.041 contractes temporals, el 70,41% dels quals (1.738.520) es van formalitzar en empreses de menys de 250 treballadors. Les microempreses van registrar el 20,40% d'aquests contractes i les empreses d'11 a 25 treballadors el 11,62%. Les empreses de més de 250 treballadors van acumular el 28,14% dels contractes temporals fins a l'octubre. Respecte al mateix període del 2018, la contractació temporal va caure un -2,88% en les empreses de 26 a 50 treballadors i un -0,73% en les empreses grans. Les empreses mitjanes de 51 fins a 100 treballadors, van incrementar la contractació temporal un 8,08% i les empreses de 101 fins a 250 treballadors van registrar una pujada del 7,77% de la contractació temporal.

Negociació col·lectiva

De gener a octubre de 2019 es van registrar 3.321 convenis col·lectius a Espanya; 321 d'aquests convenis es van registrar a Catalunya. La negociació col·lectiva a Catalunya durant 2019 reflecteix una baixada del 17,51% del nombre d'empreses afectades i un increment del 13,16% del nombre de treballadors afectats pels convenis negociats tant a nivell autonòmic com a provincial.

Pel que fa a les inaplicacions de convenis (àmbit estatal), de gener a octubre es van dipositar 926 inaplicacions que van ser presentades per 738 empreses i van afectar a 18.964 treballadors. La petita empresa va presentar més del 73% de les inaplicacions fins a l'octubre, amb 667 expedients i la mitjana empresa el 19,22% amb 178 expedients. La gran empresa va presentar el 5,62% dels expedients amb 52 procediments. Cal destacar que respecte a les dades de 2018, les empreses petites van disminuir un -6,96% les inaplicacions amb 45 procediments menys presentats.

Pel que fa a la tasca del Tribunal Laboral de Catalunya, de gener a octubre de 2019 es van presentar 824 expedients: 7 arbitratges, 529 conciliacions i 288 mediacions. Durant 2019 es destaca l'important increment de les mediacions realitzades: 84 més que de gener a octubre de 2018, un increment del 41,18%. El 85,07% del total de les mediacions es van tramitar de forma efectiva, facilitant així resolució dels conflictes laborals fora de l'àmbit judicial. Pel que fa a les conciliacions, també el 85,07% de les mateixes van resultar en tramitacions efectives.

Per grandària d'empresa, el 69,70% dels procediments es van realitzar amb Pimes: el 23% en empreses de menys de 50 treballadors, el 22% en empreses de 50 a 100 treballadors, el 28% en empreses de 101 fins a 250 treballadors i el 30% en empreses de més de 250 treballadors. Durant aquest últim any, les empreses més petites van presentar 9 procediments menys que al 2018 (-6,15%), mentre que la resta d'empreses van incrementar la seva recurrència al Tribunal. Es destaca l'increment de la resolució extrajudicial de conflictes en les empreses de 101 fins a 250 treballadors, que van presentar 46 expedients més que de gener a octubre de 2018.

Costos laborals

Les pujades del salari mínim interprofessional (SMI) entre 2016, on el SMI mensual era de 655,20€ i el 2018 on el SMI va pujar als 735,90€ mensuals, van incrementar els costos laborals bruts anuals durant 2018. A Catalunya l'increment del cost laboral anual es va incrementar un 2,23%, 721,87€ més per treballadors i any respecte a 2017. Per grandària d'empresa, els costos laborals anuals de 2018 en de la petita empresa catalana es van incrementar un 3,33% (914,36€ bruts per any), en la mitjana empresa un 1,33% (467,63€) i en les empreses de més de 200 treballadors un 0,75% (283,80€).

En l'àmbit estatal les pujades van ser més suaus, així al 2018 les empreses de fins a 50 treballadors suportaven un cost de 25.502,95€ per treballador i any (343,79€ més que a 2017, un 1,37%), per a la mitjana empresa el cost total era de 33.292,81€ (332,71€ més que a l'any anterior, 1,01%) i per a les empreses de més de 200 treballadors era de 37.996,46€ (189,71€ més, 0,50%).

Al 2019, independentment de la grandària de les empreses, a Catalunya els costos laborals per treballador i mes es van incrementar del primer al segon trimestre de l'any entre un 4,5% i gairebé un 5%. Específicament, a la petita empresa, l'increment va ser del 4,52% (105,02€/mes per treballador), en les empreses de 50 fins a 199 treballadors l'increment va ser del 4,66% (141,06€/mes per treballador al mes) i en les empreses de més de 200 treballadors, l'increment va ser del 4,93% (154,13€/mes per treballador). A Espanya, els increments durant el segon trimestre de l'any van variar del 3,86% en les empreses més petites (80,87€/més per treballador i mes) i el 5,45% (168,26€/més) en les empreses de més de 200 treballadors.

Respecte a les dades de 2018, a Catalunya en el segon trimestre del 2019, els costos laborals es van incrementar un 1,41% (33,74€/mes) en les empreses d'1 a 49 treballadors. Per a les empreses de 50 a 199 treballadors la variació interanual va ser del 6,13% (182,79€/mes) per treballador i en les empreses de més de 200 treballadors del 0,50% (16,18€/m). En l'àmbit estatal, respecte al 2018, la pujada més important es va registrar a les mitjanes empreses on els costos per treballador i mes es van incrementar un 2,94€ (81,90€ al mes per treballador).

2.- Economia de l'empresa

2.1 Síntesi de la situació econòmica

Demografia empresarial

En el 2019 s'observa a Catalunya un increment de la creació d'empreses respecte al 2018 del 2,82%, paral·lelament hi ha una disminució del 2,24% de les dissolucions. El saldo net de la creació de noves societats mercantils al territori autonòmic, fins a setembre de 2019 va ser de 12.485 6.132 noves societats. A Espanya, la variació interanual de la creació de noves societats fins al novè mes de l'any va ser negativa, exactament del -1,86%; també es van incrementar les dissolucions, un 1,57%.

A Catalunya cal destacar l'increment del capital invertit per les empreses del territori, que el gener del 2019 va ser de 485 milions d'euros, 541,1 milions d'euros al febrer i 616,5 milions d'euros a l'agost. Part d'aquests increments vénen donats per la tornada de dues empreses del grup GM Fuel (operador petrolífer), que havien traslladat la seva seu fora del territori català. En l'àmbit estatal, les inversions els primers sis mesos del 2019 van ser negatives respecte al 2018 (-2,09%), si bé a partir del juny aquesta tendència es va revertir fins al setembre.

Pel que fa a l'entrada i sortida d'empreses de Catalunya, s'ha de destacar que de gener a juny d'aquest any, 50 empreses que havien traslladat la seva seu el 2017 o al 2018, van tornar a instal·lar-se a Catalunya, afavorint, entre altres factors, l'increment de la facturació de les empreses en el territori. Si bé és cert que encara el saldo entre la sortida i l'entrada d'empreses a Catalunya durant el primer semestre de 2019 continua sent negatiu (-116 empreses), els resultats s'allunyen molt de períodes anteriors.

Si analitzem les dades de les empreses en funció a la seva grandària, segons dades del Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social, l'agost del 2019 hi havia a Espanya 2.891.521 empreses, de les quals 1.318.616 eren Pimes, 1.568.179 eren autònoms i 4.726 eren empreses grans (el Ministeri no dona aquesta informació en l'àmbit autonòmic).

En la distribució d'empreses inscrites a la Seguretat Social dels últims dos exercicis a Espanya es pot apreciar un increment del nombre d'empreses petites i dels autònoms: un 3,52% i un 0,55% de les primeres i els segons respectivament en comparació a les dades de 2018, en xifres totals, 11.352 empreses 10 a 49 treballadors més i 8.543 treballadors autònoms més. El 2019 el nombre de Pimes a Espanya va créixer un 0,90% respecte al 2018 (dades del mes d'agost), amb 11.790 empreses inscrites a la Seguretat social més. Respecte al 2017, l'increment del nombre de pimes va ser de l'1,86% (24.067 empreses més).

Exportació, finançament i marxa del negoci

Pel que fa a les exportacions catalanes, de gener a juliol de 2019, la xifra total d'exportació es va incrementar respecte al mateix període del 2018 en un 2,8%, la variació interanual del nombre d'exportadors regulars (aquells que van exportar durant els últims 4 anys consecutius) també es va incrementar un 0,3%. A Espanya la situació és similar, l'increment interanual de les exportacions per al mateix període va ser del 2% i dels exportadors regulars del 2,3%.

Si bé no es tenen dades per grandària d'empresa, es poden atribuir a les pimes i autònoms les exportacions més baixes. Es destaca que, en el primer semestre de 2019, el nombre d'exportadors regulars que fan vendes per imports inferiors a 5.000€ i dels exportadors regulars que exporten per valors entre 5.999€ i 25.000€ ja han superat els exportadors regulars de tot el 2018 tant al territori autonòmic com en el conjunt de l'estat. Concretament a Catalunya al juliol hi havien 4.053 exportadors regulars de menys de 5.000€ i en tot el 2018 hi van haver 3.783 exportadors. A Espanya els exportadors més petits de gener a juliol van arribar als 12.024 i en tot el 2018 van ser 10.736. També hi ha un fort increment dels exportadors de més de 5.000€ i menys de 25.000€ tant en l'àmbit català com estatal.

La confiança de les empreses per a l'últim trimestre del 2019 va ser superior a Catalunya que a Espanya, si bé en tots dos territoris la variació intertrimestral va ser negativa. Al territori català, les mitjanes empreses van rebaixar la seva confiança un 5,55% respecte al tercer trimestre del 2019; en l'àmbit estatal van ser les empreses petites les que més van rebaixar la seva confiança, en un -3,38%.

Precisament, entre els factors que influeix l'evolució de l'Índex de confiança de les empreses a Catalunya es destaca la debilitat de la demanda, les dificultats financeres, l'augment de la competència i la manca de mà d'obra adequada. Cal destacar que mentre que els primers tres factors esmentats s'han anat reduint en els últims exercicis, la preocupació per no trobar mà d'obra amb les capacitats adequades s'ha incrementat notablement en tot el teixit empresarial durant els últims exercicis.

Al quart trimestre del 2018 (les dades es publiquen un cop l'any en el quart trimestre), la preocupació per la manca de mà d'obra adequada a Catalunya va créixer més d'un 267% en les microempreses, més del 343% en les empreses de 10 fins a 49 treballadors i el 335% en les empreses de més de 50 treballadors respecte al 2014.

Un altre factor que preocupa a les empreses, i sobretot a la Pime, és l'endarreriment en els terminis de pagament; l'agost del 2019, el període mitjà de Pagament a Espanya era de 40,17 dies i a Catalunya de 42,94 dies. Cal destacar que Catalunya va ser l'única Comunitat Autònoma que va disminuir el seu PMP en aquest mes, concretament, ho va fer en 8,80 dies (17,01%) respecte al juliol.

Finalment, de gener a juliol del 2019, 532 empreses van ser concursades a Catalunya (82 sense treballadors, 304 microempreses, 80 petites empreses i 19 empreses de més de 50 treballadors). A Espanya la xifra puja als 2.221 procediments concursals (361 a empreses sense treballadors, 1.168 a microempreses, 392 a empreses petites i 79 a empreses de més de 50 treballadors). En tots dos territoris es destaca la baixada de procediments concursals realitzats a empreses sense treballadors respecte al primer semestre del 2018 (a Catalunya es van registrar 42 procediments menys i a Espanya 95 menys).

Si s'estableix una relació entre la demografia empresarial i els procediments concursals per grandària d'empresa, es pot observar que a Catalunya, els 304 concursos que es van registrar en microempreses representaven el 0,13% del total d'empreses d'1 a 9 treballadors (a Espanya aquesta relació representa el 0,09% amb 1.168 procediments

realitzats en microempreses). Els 80 procediments concursals registrats a empreses petites representen el 0,33% de les empreses de 10 a 49 treballadors de Catalunya, a Espanya es van produir 392 concursos a empreses d'aquesta grandària, el que representa el 0,31% del total d'empreses petites.

TICS: Informe DESI

Des del 2015 la Comissió Europea supervisa la competitivitat digital dels Estats membres a través dels informes de l'Índex de l'Economia i la Societat Digital (DESI). Aquest índex combina cinc dimensions: connectivitat, capital humà, ús de serveis d'internet, integració de la tecnologia digital i serveis públics digitals. En el 2019, Espanya va ocupar l'onzena posició dels 28 Estats membres de la UE en el DESI, amb una puntuació de 56,1 (puntuació de la UE 52,5).

En l'informe DESI 2019, Espanya va incrementar el valor del seu índex per tercer any consecutiu. D'entre les conclusions cal destacar que si bé hi ha més empreses espanyoles que utilitzen les xarxes socials i les macro dades que en anys anteriors, l'ús de serveis en el núvol i el comerç electrònic s'ha quedat estancat respecte a l'informe anterior.

El desenvolupament de les capacitats digitals és un altre factor on els espanyols han de treballar amb major vehemència, ja que només el 55% de les persones entre 16 i 74 anys posseeixen capacitats digitals bàsiques; el percentatge d'especialistes en TIC representa només el 2,9% davant el 3,7% de mitjana de la Unió. Els titulats en TIC a Espanya representen un 3,9% del total i les dones que desenvolupen la seva carrera laboral en aquesta àrea tan sols representen l'1% del total de l'ocupació femenina.

L'informe DESI 2019 destaca que des del 2015 les pimes espanyoles es troben per sobre de la mitjana europea en l'ús de l'e-commerce, ocupant, en el 2019 l'onzena posició dels 28 països europeus que utilitzen aquesta eina per realitzar vendes. Les pimes daneses i les irlandeses, amb el 31,8% i el 30,81% respectivament lideren la llista. Per últim, respecte a la integració de la tecnologia digital de l'informe DESI, podem destacar que el 46% de les empreses realitzen intercanvis d'informació a través de mitjans electrònics i el 28% utilitzen les xarxes socials. Des de la perspectiva de les PIMES, el 18% realitzen vendes en línia (e-commerce). Cal esmentar també que, tot i que l'ús de l'e-commerce de les pimes espanyoles continua superant la mitjana europea per 1,7 punts percentuals en el 2019, respecte al 2018, ha caigut un 7,07%.

TICS: Catalunya i Espanya

A Catalunya en el primer trimestre del 2019, el percentatge d'empreses amb menys de 10 treballadors que tenien ordinadors va caure un 5,10% respecte a l'any anterior (83,65%). També va disminuir en nombre de micro empreses que utilitzen medis socials (-8,83%) i les que compren serveis de Cloud Computing (-32,34%). Per contrapartida, va augmentar un 4,82% el nombre de micro empreses amb personal especialitzat en TICS i les empreses amb connexió a internet per banda ampla mòbil (2,27%).

Pel que fa a les empreses de més de 10 treballadors, a Espanya (no es tenen dades del 2019 per grandària d'empresa en l'àmbit autonòmic) cal destacar la variació interanual positiva de la compra de serveis de Cloud Computing utilitzat a través d'internet, que ha estat del 24,81% en la petita empresa, de l'11,94% en la mitjana empresa i del 12,82% en la gran empresa. També es pot destacar l'augment de l'ús de publicitat dirigida (anuncis que varien en funció al comportament dels usuaris) i l'ús de la signatura digital, en tots els trams empresarials respecte a 2018. Per oposat, la variació interanual de l'anàlisi del Big Data a tots els trams empresarials va ser negativa: -27,24% a la petita, -29,15% a la mitjana i -3,77% a la gran empresa.

El 2019, en funció a la grandària de l'empresa, continua havent-hi una gran diferència en la connexió a internet entre les micro (76,31%), petites (98,22%) i mitjanes empreses (99,23%). No obstant això, cal destacar que la variació interanual d'aquesta dada ha obtingut el major increment justament en les empreses de menor grandària (increment de l'1,02%).

Pel que fa a la utilització dels mitjans socials, les empreses més petites encara estan lluny d'arribar als valors de les més grans, fins i tot, a l'últim any es pot destacar una caiguda respecte al 2018, del seu ús en les microempreses (-7,42%).

També és molt important destacar la diferència existent entre els percentatges d'empreses de menys de 10 treballadors amb personal especialitzat en TICS (2,96%) i els de les empreses de més de 250 treballadors (65,88%); en les empreses de 10 a 49 treballadors aquesta variable puja al 12,14% i al 38,68% en les empreses de 50 fins a 249 treballadors.

Respecte al comerç electrònic, durant el 2018, el 20,36% de les empreses amb més de 10 treballadors van realitzar vendes i el 33,90% van realitzar compres utilitzant aquesta eina. La xifra de vendes va tenir una variació interanual positiva del 3,82%, mentre que la de compres va ser del 5,61%.

Respecte als resultats de 2017 cal remarcar la caiguda del 19,66% de les distribucions de vendes mitjançant pàgines webs o apps realitzades a llars en les petites empreses, que va ser del -19,66%. A les empreses mitjanes la variació també va ser negativa (-4,41%), mentre que en les empreses grans aquest tipus de venda va augmentar un 21,07% respecte a l'any anterior.

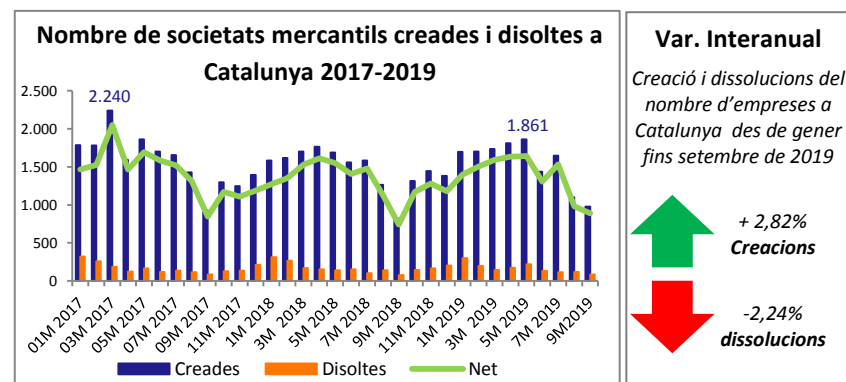
A la petita i mitjana empresa també van caure les vendes mitjançant correu electrònic sobre el total de vendes (un -5,59% a la primera i un -5,66% a la segona). A les grans empreses, aquesta variable va augmentar un 1,34%.

2.2.- Indicadors econòmics de la PIME

Creació i dissolució de Societats Mercantils

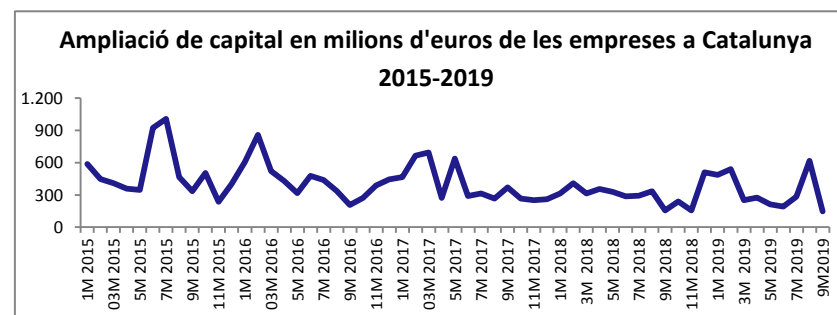
Creació i dissolució de Societats Mercantils a Catalunya

En funció a dades obtingudes a l'Idescat, fins setembre del 2019 es van crear a Catalunya 13.967 societats mercantils i es van dissoldre 1.482, deixant un saldo net de 12.485 societats mercantils. Fins al setembre de 2019, a Catalunya es van crear 383 empreses més que el 2018 i es van dissoldre 34 empreses menys que al mateix període de 2018.

Ampliació del capital invertit de les societats mercantils a Catalunya

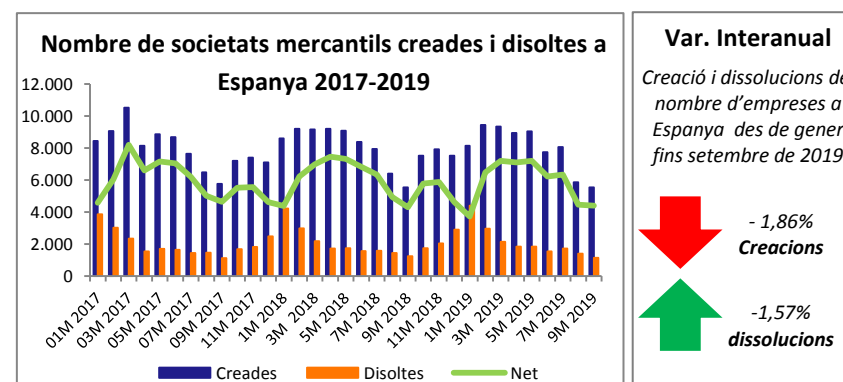
Durant el 2019 l'activitat empresarial a Catalunya es destaca per l'increment del capital invertit de les empreses durant els primers mesos de l'any, que va ser de 485,2 milions d'euros al gener, 541,1 M€ al febrer. Al mes d'agost, l'increment de les inversions va ser de 616,5 M€. Gran part d'aquests increments són conseqüència de la tornada de dues empreses del grup GM Fuel (operador petrolífer), que havien traslladat la seva seu fora del territori català.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat en base al Registre Mercantil Central

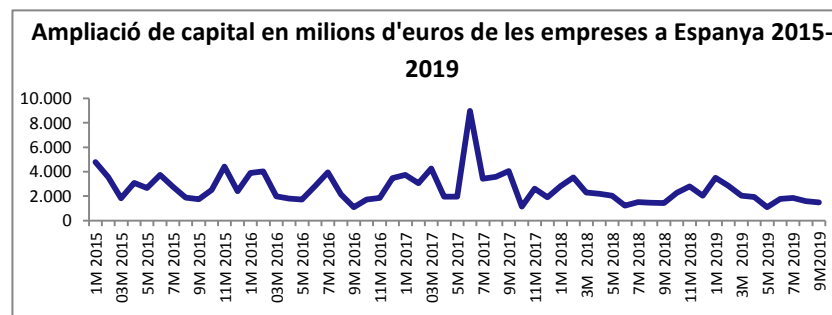
Creació i dissolució de societats mercantils a Espanya

A Espanya, fins al setembre del 2019 es van crear 72.143 societats mercantils i es van dissoldre 18.988, deixant un saldo net de 53.155. En funció a les dades obtingudes a 2018, en aquest any s'han creat 1.365 societats mercantils menys i s'han dissolt 294 societats més. El mes en què major nombre de societats es van crear va ser al març (9.343) i el que menys al setembre (5.549).

Ampliació del capital invertit de les societats mercantils a Espanya

L'ampliació del capital invertit per les societats mercantils fins al setembre, a Espanya va caure un 2,09% (-386,7 milions d'euros) respecte al mateix període del 2018; si bé la tendència va ser positiva des del mes de juny, es continua arrossegant un saldo negatiu de les variacions dels mesos de febrer fins al maig. L'ampliació de capital del mes de juny el 2019 va superar la de l'any anterior per 555,3 milions d'euros (+45,40%).

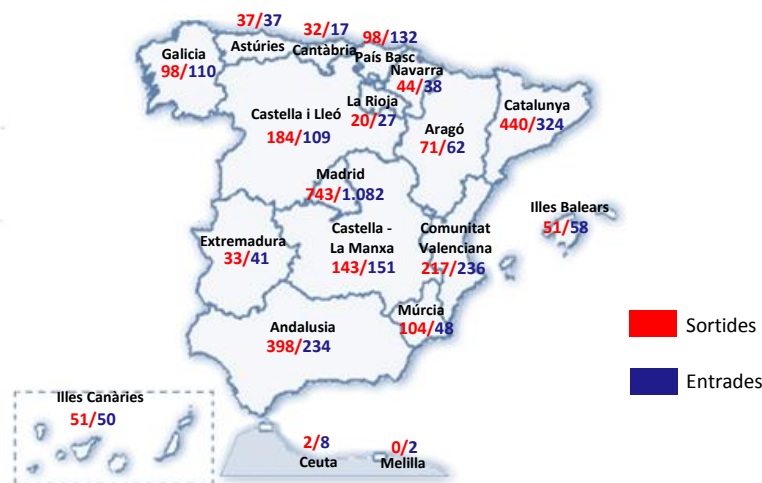
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat en base al Registre Mercantil Central

Canvis de domicili i vendes

Canvis de domicili de les empreses

Sobre la base de dades obtingudes d'INFORMA B&D, durant el primer semestre del 2019, 2.766 empreses van traslladar el seu domicili social a una altra comunitat autònoma. A Catalunya, 440 empreses van traslladar la seva seu social fora del territori català, mentre que 324 van entrar en el mateix, deixant un saldo d'entrades i sortides negatiu de -116 empreses.

Canvi de domicili social segons Comunitat Autònoma

Si bé és cert que encara el saldo entre la sortida i l'entrada d'empreses a Catalunya durant el primer semestre del 2019 continua sent negatiu, els resultats s'allunyen molt dels períodes anteriors. És possible observar que la variació interanual del saldo d'entrades i sortides d'empreses del primer semestre ha sigut del -94,40% (-116 contra -2.072) i la variació intersemestral ha sigut del -51,05% (-116 empreses al primer semestre de 2019 i -237 empreses al quart semestre del 2018).

Des d'octubre de 2017, degut en gran part a la situació política de Catalunya els canvis de domicili social van augmentar considerablement, arribant al seu punt màxim el primer semestre del 2018 (quan el saldo de les empreses que sortien i entraven de Catalunya va ser de -2.072 empreses) per disminuir immediatament al segon semestre un -88,56% (el saldo va caure a -237 empreses). De gener a juny del 2019, 50 empreses van tornar a instal·lar-se a Catalunya després d'haver traslladat la seva seu el 2017 o el 2018.

Saldo entrades i sortides d'empreses a Catalunya

	2016	2017	2018	2019
Primer semestre	-219	-95	-2.072	-116
Segon semestre	-60	-1.252	-237	---

Font: Elaboració pròpia a partir de dades estretes d'Informa B&D

Vendes 2017 i 2018

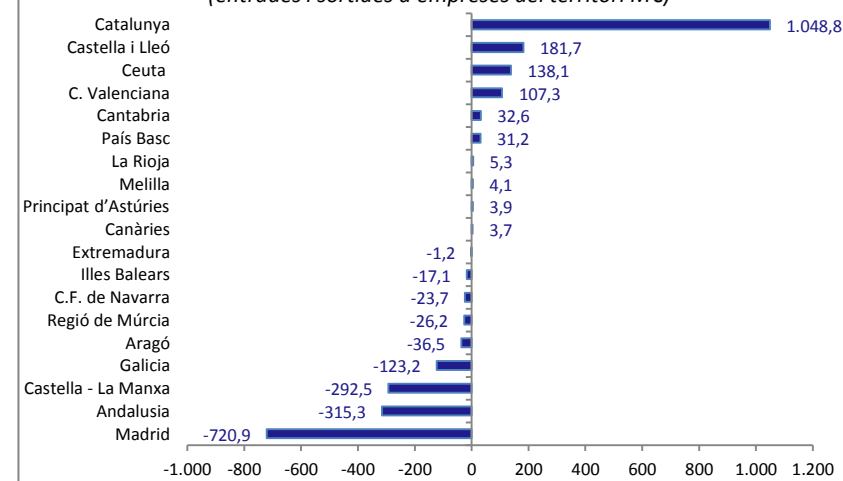
Durant el 2017 i el 2018, Madrid i la Comunitat Valenciana van ser les Comunitats Autònomes que més es van beneficiar de la sortida d'empreses de Catalunya. Durant aquests exercicis, la facturació de les empreses que van traslladar la seva seu fora del territori català van deixar uns saldos de vendes de -27.778,52 milions d'euros el 2017 (en funció a les vendes del 2016) i el 2018 un saldo de -14.878,5 milions d'euros (en funció a les vendes del 2017).

Saldo vendes de les empreses (milions d'euros)

	2017 (Vendes 2016)	2018 (Vendes 2017)
Catalunya	-29.778,52	-14.878,5
Madrid	26.724,45	11.585,5
C. Valenciana	1.042,31	1.333,5

Durant els primers sis mesos del 2019, Catalunya va concentrar el saldo més gran positiu de vendes de tot l'Estat amb 1.048,8 milions d'euros. Li segueixen Castella i Lleó (181,7 M€) i Ceuta (138,1 M€). Per contrapartida, Madrid va registrar el pitjor saldo negatiu (-720,9 M€), seguida d'Andalusia (-315,3 M€). En part aquesta situació s'explica per la tornada a territori català d'una cinquantena d'empreses que s'havien traslladat durant els exercicis anteriors, entre les quals es destaquen dues empreses del grup GM Fuel, amb un volum de negoci anual de més de 700 milions d'euros.

Saldo vendes empreses primer semestre 2019 (entrades i sortides d'empreses del territori M€)

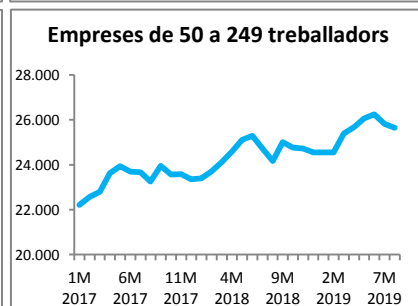
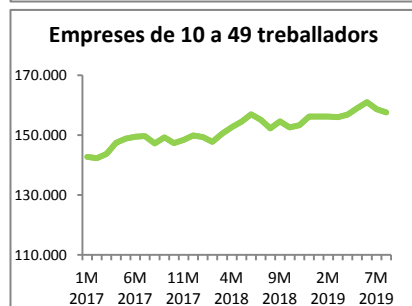
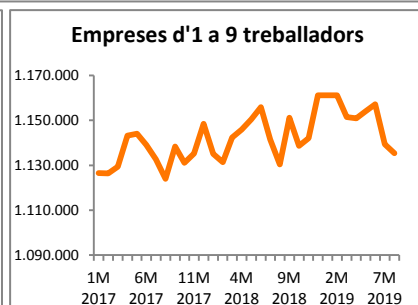
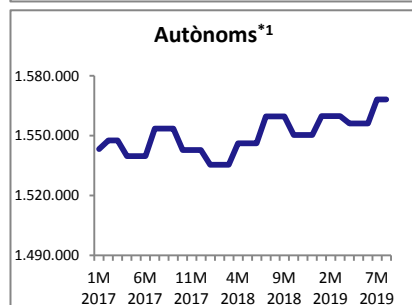
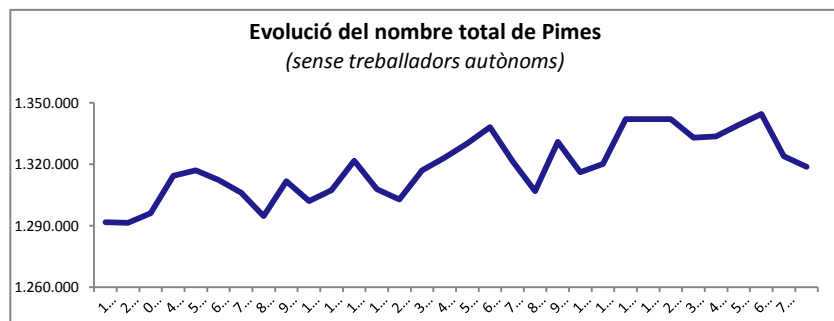

Font: Elaboració pròpia a partir de dades estretes d'Informa B&D

Distribució d'empreses Inscrites a la Seguretat Social per nombre de treballadors

Evolució del nombre de Pimes inscrites a la Seguretat Social 2017 - 2019

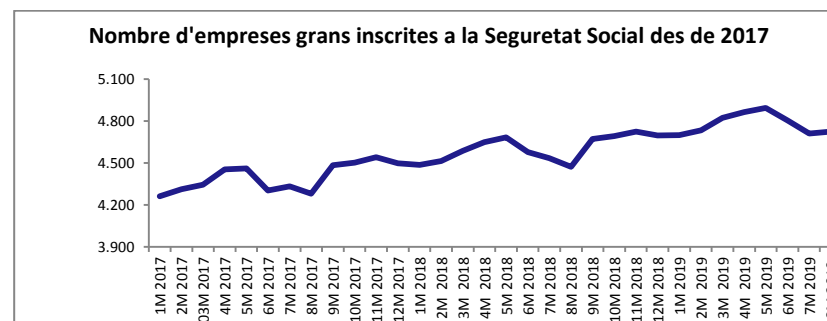
No es tenen dades actualitzades, en l'àmbit autonòmic del nombre d'empreses en funció a la seva grandària. En l'àmbit estatal, l'agost de 2019 hi havia 20.586 empreses més inscrites a la Seguretat Social que el 2018 (0,72%), respecte del 2017, l'increment va ser de 39.175 empreses (1,37%). Es pot apreciar que durant els últims dos exercicis es van incrementar, sobretot el nombre d'empreses petites i els autònoms¹ (pimes sense assalariats).

Font: Elaboració pròpia a partir de dades estretes del Portal "Cifras Pyme", del Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social

Evolució de les grans empreses inscrites a la Seguretat Social 2017-2019

L'agost del 2019 hi havia 4.726 empreses de més de 250 treballadors inscrites a la Seguretat Social a tota Espanya. La variació interanual era del 5,66% (hi havien 253 empreses més que al mateix mes del 2018), la variació respecte l'agost del 2017 era del 10,39% (445 empreses). El nombre d'empreses grans es va mantenir en una línia de constant creixement des de setembre del 2018 fins al maig del 2019, quan es va notar una petita baixada d'aquest increment, però sempre mantenint-se per sobre dels valors del 2018.

En funció a les dades obtingudes del Ministeri de treball, Migracions i Seguretat Social, durant els mesos de juliol i agost del 2019 el nombre d'empreses inscrites a la Seguretat Social va experimentar una petita desacceleració. Igualment, el nombre d'empreses va continuar molt per sobre dels exercicis anteriors. Es pot apreciar un fort increment del nombre d'autònoms (8.543 més que l'agost del 2018, un 0,55%) i de petites empreses (5.360 empreses inscrites més que l'agost del 2018, un 3,52% més).

La variació interanual del nombre de microempreses l'agost de 2019 va ser d'un 0,44% (4.947 empreses més) i respecte a l'agost del 2017 van ser de l'1,01% (11.352 empreses més).

El 2019 el nombre de Pimes a Espanya va créixer 0,90% respecte al 2018 (dades del mes d'agost), amb 11.790 empreses inscrites a la Seguretat social més. Respecte al 2017, l'increment del nombre de pimes va ser de l'1,86% (24.067 empreses més).

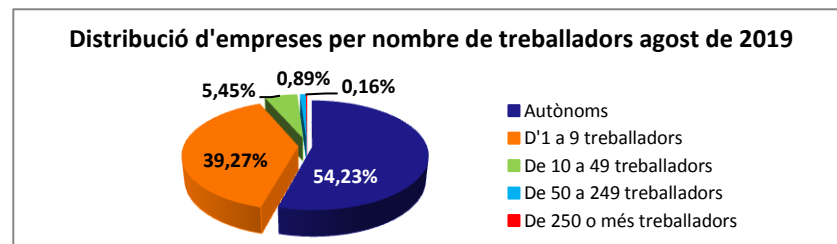
	Agost 2017	Agost 2018	Agost 2019
D'1 a 9 treballadors	1.124.049	1.130.454	1.135.401
De 10 a 49 treballadors	147.245	152.202	157.562
De 50 a 249 treballadors	23.255	24.170	25.653
Total PIME	1.294.549	1.306.826	1.318.616

¹ Es consideren empreses sense assalariats els autònoms pròpiament dit sense assalariats, segons les últimes dades trimestrals de la Seguretat Social. Els autònoms pròpiament dit són aquells treballadors afiliats a algun dels règims per compte propi de la Seguretat Social que no estan integrats en societats mercantils, cooperatives ni en altres entitats societàries. No es consideren autònoms pròpiament dit els que figuren com a col·laboradors familiars i els registrats formant part d'algun col·lectiu especial de treballadors. Els autònoms pròpiament dit poden tenir assalariats, però es computen com a PIME amb assalariats.

Distribució d'empreses Inscrites a la Seguretat Social per nombre de treballadors

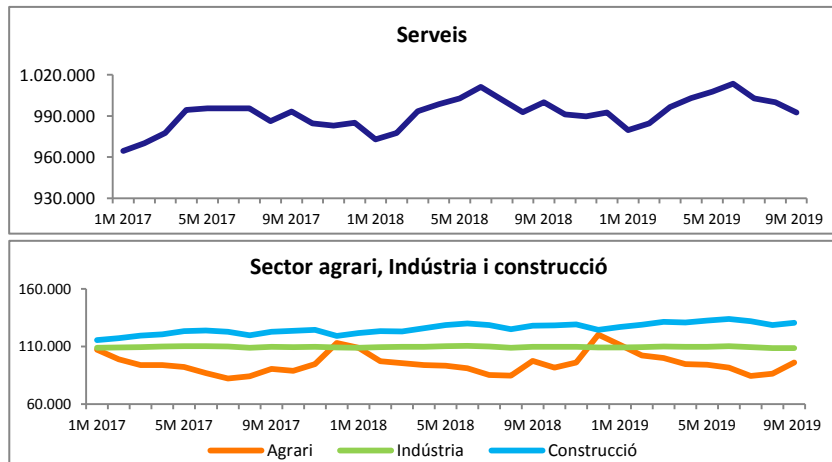
Empreses inscrites a la Seguretat Social al 2019

En funció a les estadístiques d'empreses inscrites a la Seguretat Social del Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social, l'agost del 2019 havien 2.891.521 empreses, de les quals 1.318.616 eren Pimes, 1.568.179 eren autònoms i 4.726 eren grans empreses.

Distribució d'empreses inscrites a la Seguretat Social per sector d'activitat

Per sector d'activitat, el 7,23% de les empreses inscrites a la Seguretat Social al mes de setembre del 2019, el 7,23% (96.046) pertanyien al sector agrari, el 8,18% (108.607) a la indústria, el 9,84% (130.608) a la construcció i el 74,75% (992.608) als serveis.

S'observa que la variació intermensual del nombre d'empreses inscrites a la seguretat social durant el mes de setembre deixa saldos positius en tots els sectors, excepte als serveis, on la baixada va ser del 0,74% (7.444 empreses menys). L'increment més important respecte l'agost va ser el del nombre d'empreses del sector agrari, que es va incrementar un 11,35% (9.792), seguides de les empreses de construcció amb un 1,64% (2.108 empreses més).

Distribució d'empreses inscrites a la Seguretat Social per sector i grandària

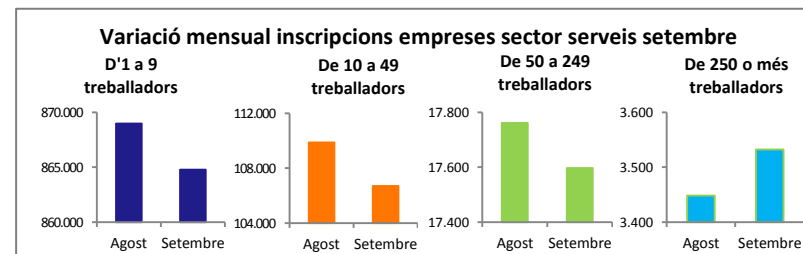
El setembre de 2019 hi havien inscrites a la Seguretat Social 95.929 Pimes en el sector agrari (9.773 més que al mes d'agost), en el sector de la indústria hi havia 107.554 pimes (69 més que al mes anterior), a la construcció 130.482 (2.111 més que a l'agost) i en el sector dels serveis havien 98.9076 empreses inscrites a la Seguretat Social amb menys de 250 treballadors (-7.528 que al mes anterior).

Sector agrari		Variació			Indústria	Variació		
		Setembre	Mensual	Interanual		Setembre	Mensual	Interanual
Treballadors	D'1 a 9	86.775	7.862	-2.105	76.952	-268	-1.378	
	De 10 a 49	8.213	1.731	579	25.096	279	66	
	De 50 a 249	941	180	57	5.506	58	110	
	250 o més	117	19	13	1.053	2	57	
	Total	96.046	9.792	-1.456	108.607	71	-1.145	

Construcció		Variació			Serveis	Variació		
		Setembre	Mensual	Interanual		Setembre	Mensual	Interanual
Treballadors	D'1 a 9	111.993	1.697	1.550	864.777	-4.195	-8.748	
	De 10 a 49	16.788	396	786	160.702	-3.169	750	
	De 50 a 249	1.701	18	155	17.597	-164	417	
	250 o més	126	-3	4	3.532	84	82	
	Total	130.608	2.108	2.495	992.608	-7.444	-7.499	

A les variacions interanuals del mes de setembre es destaquen els descensos en les inscripcions de microempreses en els sectors agrari (-2.105 empreses), de la Indústria (-1.378 empreses) i, sobretot del sector dels serveis (-8.748 empreses).

Precisament el sector dels serveis també presenta variacions mensuals negatives en tots els trams de pimes, sent la baixada més important la del nombre d'empreses d'1 a 9 treballadors amb -4.195 empreses menys (-0,48%), seguida de les petites empreses -3.169 empreses (-2,88%) i la mitjana empresa amb -164 empreses (-0,92%).

Exportacions: Catalunya

Exportacions a Catalunya de gener a juliol del 2019

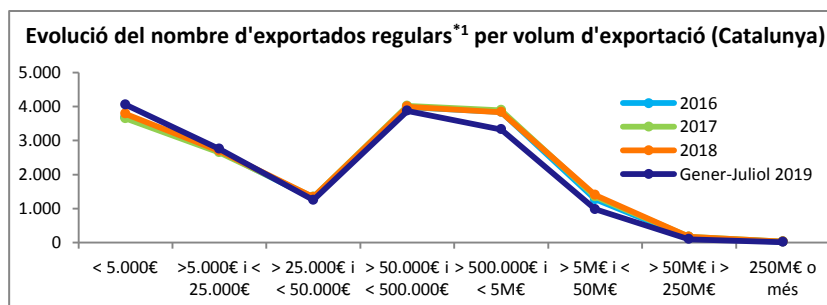
No es disposa d'informació referent a les empreses exportadores per grandària empresarial, però sí sobre el nombre d'exportadors i el volum d'exportació. De gener a juliol del 2019, la xifra total d'exportació va arribar als 44.207.604,9 d'euros, obtenint un increment del 2,8% respecte al mateix període del 2018. El nombre d'exportadors totals fins al setè mes de l'any va ser de 36.768 (un 0,3% més que fins juliol del 2018), els exportadors regulars^{*1} van ascendir a 16.348 empreses, havent-hi una variació interanual del 0,5%. És important destacar l'augment de l'import de les exportacions regulars respecte als resultats fins juliol de 2018 en un 0,4%. L'import total de les exportacions regulars de gener a juliol del 2019 va ser de 41.389.703,9€.

Nº d'exportadors regulars ^{*1} : Catalunya	2016	2017	2018	Gener-Juliol 2019
Menys de 5.000€	3.673	3.650	3.783	4.053
% sobre total d'exportacions	7,65%	7,83%	7,89%	11,02%
Entre 5.000€ i menys de 25.000€	2.684	2.648	2.694	2.753
% sobre total d'exportacions	5,59%	5,68%	5,62%	7,49%
Entre 25.000€ i menys de 50.000€	1.295	1.343	1.336	1.251
% sobre total d'exportacions	2,70%	2,88%	2,79%	3,40%
Entre 50.000€ i menys de 500.000€	3.984	4.014	3.993	3.872
% sobre total d'exportacions	8,30%	8,61%	8,33%	10,53%
Entre 500.000€ i menys de 5M€	3.837	3.887	3.834	3.323
% sobre total d'exportacions	7,99%	8,33%	8,00%	9,04%
Entre 5M€ i menys de 50M€	1.270	1.351	1.399	979
% sobre total d'exportacions	2,65%	2,90%	2,92%	2,66%
Entre 50M€ i menys de 250M€	159	170	171	99
% sobre total d'exportacions	0,33%	0,36%	0,36%	0,27%
250M€ o més	24	30	29	18
% sobre total d'exportacions	0,05%	0,06%	0,06%	0,05%

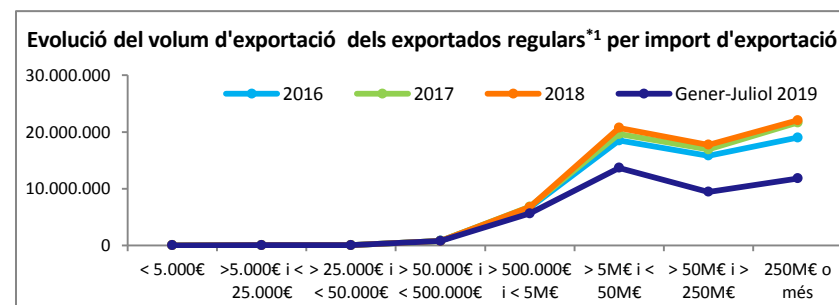
Valor de les exportacions a Catalunya de gener a juliol de 2019

La xifra total d'exportació a Catalunya de gener a juliol del 2019 va créixer un 0,3% respecte a la del mateix període del 2018. Les exportacions regulars també van créixer un 0,4% respecte a les obtingudes fins juliol del 2018. En el 2019 continuem observant que l'11,02% de les empreses exportadores concentren només el 0,01% del valor exportat (empreses que exporten per valors inferiors als 5.000€), mentre que el 0,05% les grans empreses exportadores (que fan exportacions per valors superiors als 250 milions d'euros) acumulen el 26,70% del valor de les exportacions regulars. A Catalunya cal remarcar que durant els primers set mesos del 2019 el valor de les exportacions regulars que oscil·len entre els 50.000€ i els 500.000€ ja havien superat el valor exportat de tot el 2018.

Volum d'exportació de les exportacions regulars Catalunya	2016	2017	2018	Gener-Juliol 2019
Menys de 5.000€	5.105,4	5.212,9	5.399,8	5.769,4
% sobre total d'exportacions	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%
Entre 5.000€ i menys de 25.000€	34.370,0	34.354,7	34.327,4	35.284,4
% sobre total d'exportacions	0,05%	0,05%	0,05%	0,08%
Entre 25.000€ i menys de 50.000€	47.039,5	48.730,2	47.858,1	44.704,6
% sobre total d'exportacions	0,07%	0,07%	0,07%	0,10%
Entre 50.000€ i menys de 500.000€	787.114,7	776.654,5	764.652,9	769.439,6
% sobre total d'exportacions	1,21%	1,12%	1,07%	1,74%
Entre 500.000€ i menys de 5M€	6.642.773,8	6.812.215,4	6.762.456,2	5.627.222,9
% sobre total d'exportacions	10,20%	9,78%	9,44%	12,73%
Entre 5M€ i menys de 50M€	18.498.856,4	19.623.501,0	20.725.632,6	13.679.821,9
% sobre total d'exportacions	28,40%	28,18%	28,94%	30,94%
Entre 50M€ i menys de 250M€	15.797.671,0	16.917.628,9	17.735.390,1	9.422.243,9
% sobre total d'exportacions	24,25%	24,29%	24,76%	21,31%
250M€ o més	18.994.454,9	21.639.873,5	22.040.287,0	11.805.217,1
% sobre total d'exportacions	29,16%	31,07%	30,77%	26,70%

^{*1} Entitats que van exportar els últims 4 anys consecutius

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del ICEX

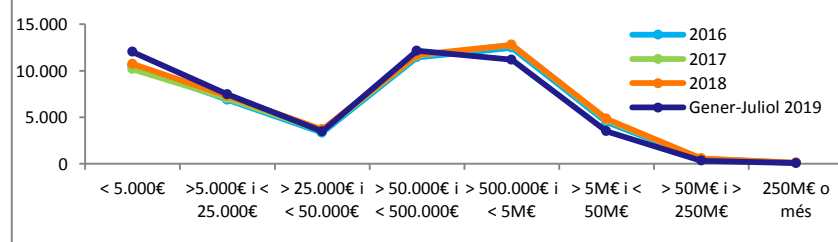
Exportacions: Espanya

Exportacions a Espanya de gener a juliol de 2019

No es disposen dades de les empreses exportadores per grandària empresarial, però sí sobre el nombre d'exportadors i el volum d'exportació. De gener a juliol de 2019, la xifra total d'exportació a Espanya va arribar als 172.694.967,4 d'euros, obtenint un increment del 2% respecte al mateix període del 2018. El nombre d'exportadors totals fins al setè mes de l'any va ser de 153.296 (un 2,7% més que fins juliol del 2018), els exportadors regulars^{*1} van ascendir a 50.220 empreses, havent-hi una variació interanual del 2,3%. És important destacar l'augment de l'import de les exportacions regulars respecte als resultats fins juliol del 2018 en un 1,7%. L'import total de les exportacions regulars de gener a juliol del 2019 va ser de 165.144.746,6€.

Nº d'exportadors regulars ^{*1} : Espanya	2016	2017	2018	Gener-Juliol 2019
Menys de 5.000€	10.510	10.173	10.736	12.024
% sobre total d'exportacions	7,07%	6,30%	5,26%	7,84%
Entre 5.000€ i menys de 25.000€	6.884	7.051	7.301	7.474
% sobre total d'exportacions	4,63%	4,37%	3,58%	4,88%
Entre 25.000€ i menys de 50.000€	3.346	3.524	3.703	3.475
% sobre total d'exportacions	2,25%	2,18%	1,81%	2,27%
Entre 50.000€ i menys de 500.000€	11.450	11.637	11.709	12.147
% sobre total d'exportacions	7,70%	7,21%	5,73%	7,92%
Entre 500.000€ i menys de 5M€	12.481	12.771	12.780	11.184
% sobre total d'exportacions	8,40%	7,91%	6,26%	7,30%
Entre 5M€ i menys de 50M€	4.477	4.719	4.838	3.499
% sobre total d'exportacions	3,01%	2,92%	2,37%	2,28%
Entre 50M€ i menys de 250M€	517	576	583	341
% sobre total d'exportacions	0,35%	0,36%	0,29%	0,22%
250M€ o més	102	117	118	76
% sobre total d'exportacions	0,07%	0,07%	0,06%	0,05%

Evolució del nombre d'exportadors regulars^{*1} per volum d'exportació (Espanya)

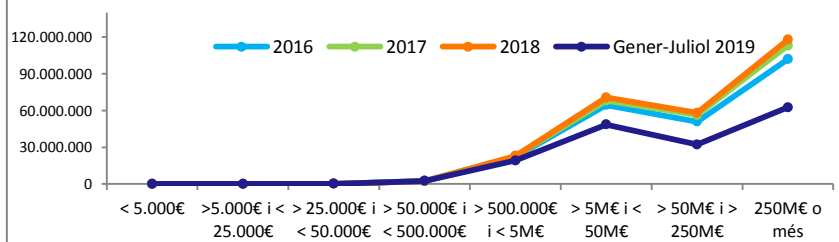
^{*1} Entitats que van exportar els últims 4 anys consecutius

Valor de les exportacions a Espanya de gener a juliol de 2019

La xifra total d'exportació a Espanya de gener a juliol de 2019 va créixer un 2% respecte a la del mateix període de 2018. Les exportacions regulars també van créixer un 1,7% respecte a les obtingudes fins juliol de 2018. En el 2019 continuem observant les empreses que exporten per valors superiors als 250 milions d'euros (i representen el 0,05% del total d'exportadors) acumulen el 36,18% del valor de les exportacions regulars. Per la seva banda, les empreses exportadores per valors inferiors a 25.000€ no arriben a acumular l'1% del volum de les exportacions regulars totals. A Espanya durant els primers set mesos de 2019 el valor de les exportacions regulars que oscil·len entre els 50.000€ i els 500.000€ ja havien superat el valor exportat de tot 2018.

Volum d'exportació de les exportacions regulars Espanya	2016	2017	2018	Gener-Juliol 2019
Menys de 5.000€	13.735,8	13.811,1	14.741,1	16.728,1
% sobre total d'exportacions	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%
Entre 5.000€ i menys de 25.000€	87.750,7	90.538,8	93.094,9	94.239,0
% sobre total d'exportacions	0,03%	0,03%	0,03%	0,05%
Entre 25.000€ i menys de 50.000€	120.645,6	128.160,0	134.003,7	125.124,8
% sobre total d'exportacions	0,05%	0,05%	0,05%	0,07%
Entre 50.000€ i menys de 500.000€	2.333.687,4	2.339.503,4	2.309.908,4	2.497.856,2
% sobre total d'exportacions	0,91%	0,85%	0,81%	1,45%
Entre 500.000€ i menys de 5M€	22.045.601,1	22.690.234,1	22.863.862,4	19.166.161,8
% sobre total d'exportacions	8,60%	8,22%	8,02%	11,10%
Entre 5M€ i menys de 50M€	64.476.747,1	67.993.017,5	70.673.812,0	48.522.892,7
% sobre total d'exportacions	25,15%	24,62%	24,80%	28,10%
Entre 50M€ i menys de 250M€	50.811.155,6	56.257.234,1	58.115.886,8	32.240.019,5
% sobre total d'exportacions	19,82%	20,37%	20,39%	18,67%
250M€ o més	101.837.937,7	113.002.560	117.836.313,2	62.481.724,6
% sobre total d'exportacions	39,72%	40,92%	41,34%	36,18%

Evolució del volum d'exportació dels exportadors regulars^{*1} per import d'exportació

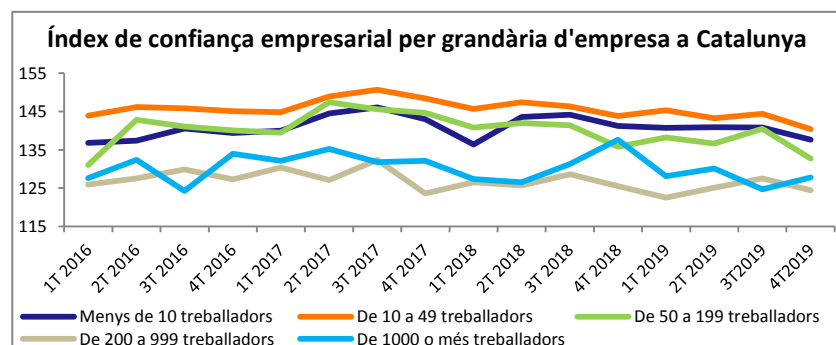

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del ICEX

Marxa del negoci: expectatives

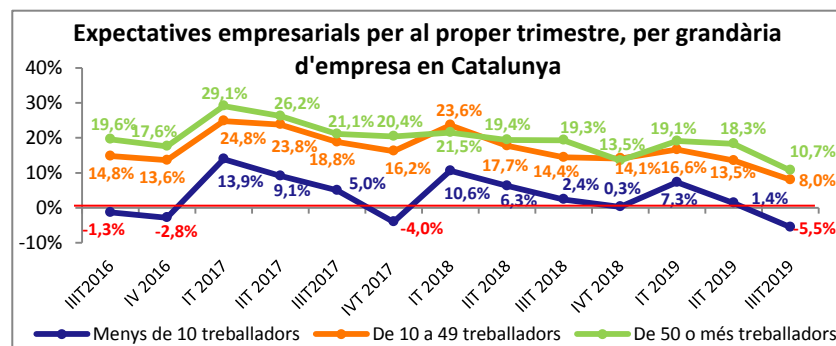
Índex de confiança empresarial a Catalunya

Durant els primers tres trimestres del 2019 l'Índex de Confiança Empresarial de la micro i petita empresa catalana es va mantenir força estable sobre els 140 i els 144 punts respectivament. Al quart trimestre l'índex de confiança empresarial va caure 3,2 punts en les empreses de menys de 10 treballadors (quedant en 137,6 punts) i 4 punts en les empreses de 10 a 49 treballadors (quedant en 140,4 punts). El nivell de confiança de les empreses de 200 a 199 treballadors per a l'últim trimestre del 2019 va ser de 132,7 punts, deixant una variació trimestral negativa de -7,8 punts.

Expectatives empresarials del primer trimestre del 2019 a Catalunya

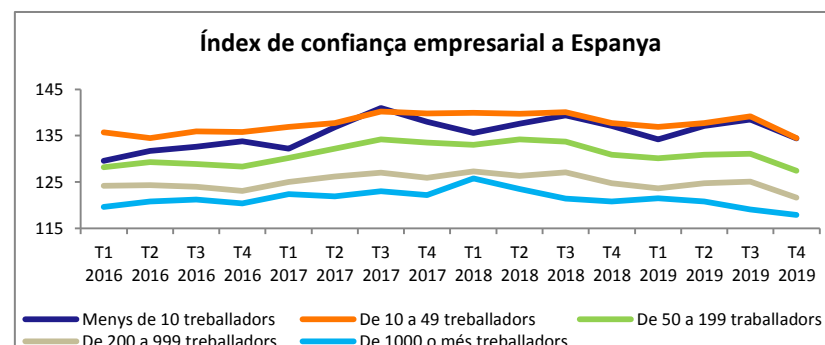
En funció a dades obtingudes de l'Idescat, a Catalunya les expectatives del tercer trimestre del 2019 eren estables pel 63,7% de les empreses de menys de 10 treballadors, el 64,2% de les petites empreses i el 66,7% de les empreses de més de 50 treballadors. Els saldos obtinguts de les expectatives de marxa del negoci (diferència entre expectatives favorables i desfavorables), mostren una baixada de les expectatives de negoci durant tot el 2019 en tot el teixit empresarial català. Cal destacar, sobretot, el resultat negatiu de les expectatives de les microempreses (-5,5 punts).

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del INE i Idescat

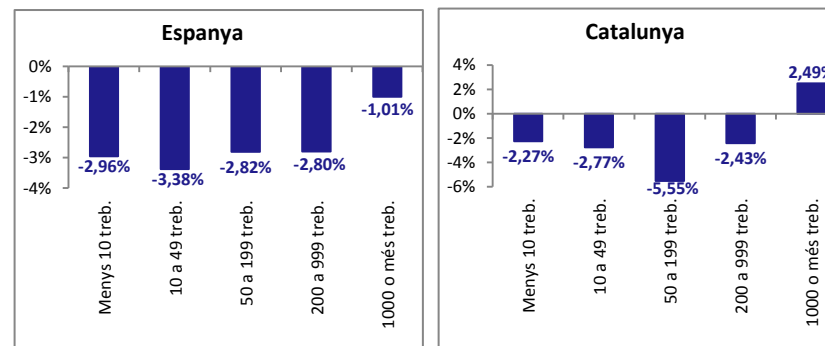
Índex de confiança empresarial en el conjunt de l'Estat

En l'àmbit estatal, l'Índex de confiança empresarial per al quart trimestre del 2019 va tenir una tendència negativa en tot el teixit empresarial espanyol. Respecte al tercer trimestre del 2019 la microempresa va presentar una variació negativa del -2,96%, la petita empresa de -3,38% i la mitjana empresa en -2,82%. Respecte al 2018, l'índex de confiança empresarial també va ser negatiu, superant en tot el sector empresarial una caiguda de més de 2,3%, excepte en les empreses de menys de 10 treballadors que van obtenir una variació interanual del -1,97%.

Balanç de l'Índex de confiança empresarial a Catalunya i Espanya

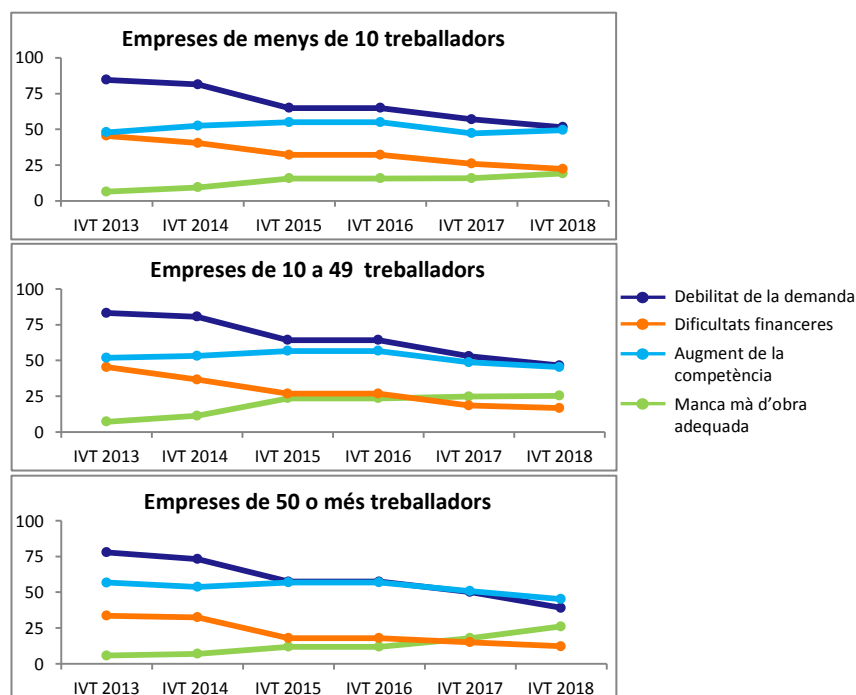
La variació intertrimestral de la confiança empresarial de l'últim trimestre del 2019, va disminuir en totes les Comunitats Autònomes. Les baixades més importants van estar les d'Extremadura (-6,5%), País Basc (-5%) i Illes Balears (-4,7%). A Catalunya, la caiguda va ser del -2,8%, focalitzant-se el descens, en les mitjanes i petites empreses, que van tenir una variació intertrimestral del -5,5% i del -2,77% respectivament. Només les empreses de més de 1.000 treballadors van obtenir una variació positiva amb un 2,49% respecte al tercer trimestre.

Marxa del negoci: factors que afecten a la marxa del negoci i Període Mitjà de Pagament

Factors que afecten la marxa del negoci per grandària d'empresa

L'Idescat fa una anàlisi anual dels factors que més afecten a la marxa del negoci en funció a la grandària de les empreses. Al final del 2018, el factor que més preocupava a les empreses catalanes, en funció de la seva grandària, era la debilitat de la demanda; concretament al 51,5% de les microempreses, al 46,4% de les empreses petites i al 39,1% de les empreses de més de 50 treballadors. El segon factor de major rellevància va ser l'augment de la competència, que preocupava al 47% del total de les empreses.

Des de finals del 2014 a finals del 2018, la preocupació per la debilitat de la demanda va caure un 41,08% en les empreses de menys de 10 treballadors, un 48,56% en les empreses petites i un 54,69% en les empreses de més de 50 treballadors. La preocupació per les dificultats financeres també va disminuir un 41,08% en les microempreses, un 48,56% en les petites i un 54,69% en les de més de 50 treballadors.

En el cas de la manca de mà d'obra adequada, aquest factor ha crescut notablement durant els últims exercicis, sobretot en les empreses de més de 10 treballadors, arribant a superar les dificultats financeres com a factor que més afecta els negocis. Respecte al 2014, aquest factor va créixer més d'un 267% en les microempreses, més de 343% en les empreses de 10 fins a 49 treballadors i el 335% en les empreses de més de 50 treballadors.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

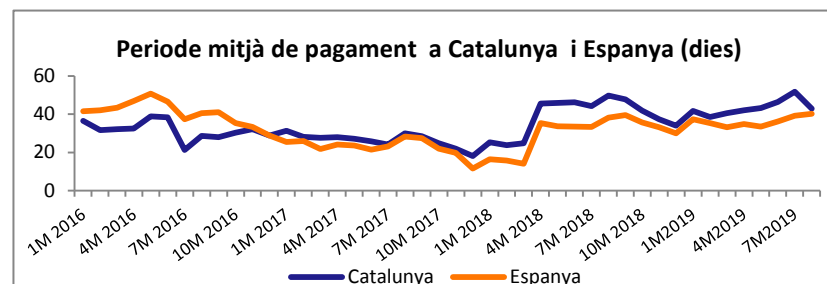
Període Mitjà de Pagament

El període mitjà de pagament a proveïdors (30 dies després de finalitzat el termini fixat per la Llei de Morositat) del conjunt de les Comunitats Autònomes, es va situar l'agost del 2019 en 40,17 dies. Això suposa un increment de 0,95 dies respecte al juliol. El PMP de Catalunya va ser l'únic que va disminuir a l'agost respecte al mes anterior en tot l'Estat, situant-se en 42,94 dies.

PMP Comunitats Autònomes	Juliol	Agost	Variació	
			Dies	%
Andalusia	16,63	20,44	3,81	22,91%
Aragó	31,18	31,32	0,14	0,45%
Principat d'Astúries	24,73	25,15	0,42	1,70%
Illes Balears	41,04	47,81	6,77	16,50%
Canàries	16,76	18,58	1,82	10,86%
Cantàbria	57,57	70,85	13,28	23,07%
Castella i Lleó	25,58	25,77	0,19	0,74%
Castella - La Manxa	44,82	56,55	11,73	26,17%
Catalunya	51,74	42,94	-8,80	-17,01%
Extremadura	28,21	31,51	3,30	11,70%
Galícia	16,98	18,51	1,53	9,01%
Madrid	36,73	42,56	5,83	15,87%
Regió de Múrcia	58,45	76,22	17,77	30,40%
C.F. de Navarra	24,36	26,09	1,73	7,10%
País Basc	22,06	22,19	0,13	0,59%
La Rioja	40,73	44,67	3,94	9,67%
C. Valenciana	49,32	52,86	3,54	7,18%
TOTAL CCAA	39,22	40,17	0,95	2,42%

Període Mitjà de Pagament a Catalunya

L'agost del 2019, Catalunya va presentar un període mitjà de pagament global a proveïdors de 42,94 dies, deixant com a resultat una variació mensual del -17,01% i una variació interanual del -13,60% en el PMP a proveïdors. Espanya, a l'agost va presentar una variació mensual del 2,42% i una variació anual del 5,35% en el PMP de proveïdors.

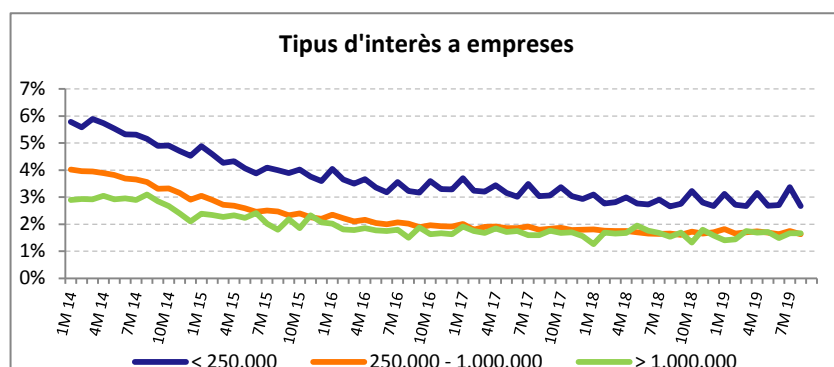

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri de Hisenda i Funció Pública

Marxa del negoci: finançament

Tipus d'interès aplicats a les operacions de crèdit

En funció a dades del Banc d'Espanya, fins a l'agost del 2019, els tipus d'interès aplicats a les empreses van continuar entre l'1,4% i el 3,15%, tendència força estable que continua des del 2017. El tipus d'interès aplicat pel finançament de la Pime, crèdits menors de 250.000€, continua sent superior al de la gran empresa per més d'1%. Al mes d'agost els interessos dels crèdits menors van acabar al 2,67%, tornant a valors del març. Pel que fa als crèdits de les operacions superiors als 250.000 € i inferiors al 1.000.000€, els interessos van acabar agost a l'1,63% i per les operacions superiors al milió d'euros els interessos eren de l'1,66%.

Variacions tipus d'interès aplicats a les empreses

Respecte al 2018, els tipus d'interès suportat per les empreses es va incrementar, sobretot per a les operacions de menys d'1.000.000€ al mes de juliol (un 15,85% per les operacions inferiors als 250.000€ i un 6,38% per les operacions que van des dels 250.000€ i el milió d'euros). Les operacions superiors al milió d'euros van pujar un 8,21% a l'agost respecte al mateix mes del 2018.

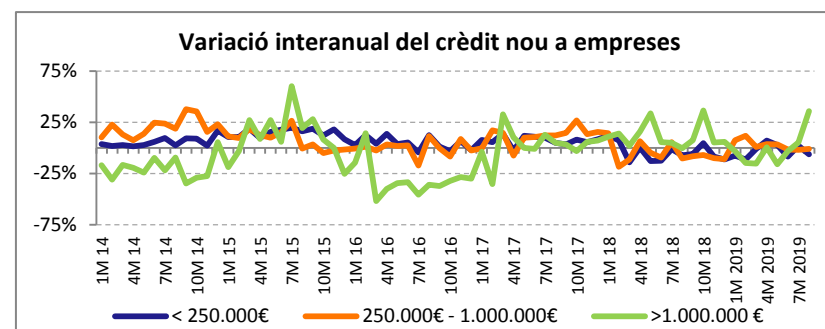
2019	< 250.000€	Var. interanual	> 250.000€ i < 1.000.000€	Var. interanual	> 1.000.000	Var. interanual
Gener	3,12%	0,84%	1,82%	0,66%	1,41%	11,20%
Febrer	2,72%	-1,48%	1,65%	-6,57%	1,45%	-14,15%
Març	2,67%	-5,22%	1,70%	-2,75%	1,75%	6,12%
Abril	3,15%	5,53%	1,74%	-0,57%	1,68%	0,06%
Maig	2,68%	-2,93%	1,69%	-0,94%	1,71%	-12,44%
Juny	2,71%	-0,73%	1,63%	-1,57%	1,49%	-15,34%
Juliol	3,37%	15,85%	1,75%	6,38%	1,66%	-0,84%
Agost	2,67%	0,30%	1,63%	-1,69%	1,66%	8,21%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Banc d'Espanya

Variacions interanuals de l'import de les noves operacions de crèdit

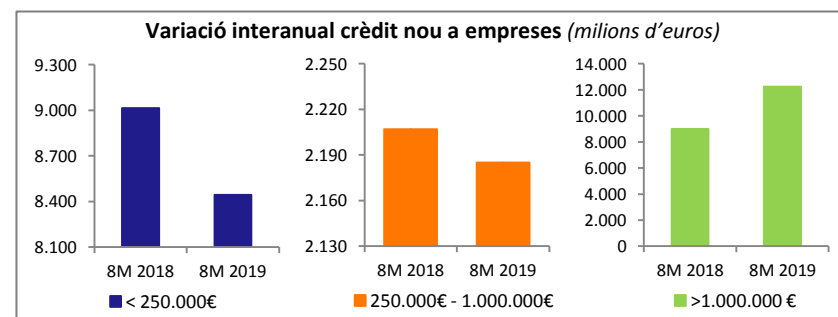
L'import de les operacions de crèdit nou al 2019 va ser molt variable respecte als valors del 2018. Els crèdits inferiors 250.000 d'euros van acabar l'agost amb una variació interanual del -6,32%; també va ser negativa la variació de les operacions superiors als 250.000€ i inferiors al milió d'euros (-1%). Només les operacions noves amb crèdits superiors al milió d'euros (atribuïts generalment a les grans empreses) van créixer un 35,96% respecte als valors d'agost del 2018.

Per la resta de l'any, cal destacar que les noves operacions de crèdit de major import han tingut variacions negatives fins al mes de juny (excepte al març, que va tenir un saldo positiu del 0,68%). Les operacions intermèdies van créixer respecte al 2018 fins al mes de maig, per encadenar els tres últims mesos saldos negatius. Finalment, les variacions interanuals dels crèdits inferiors van ser negatius al primer trimestre del 2019, i també els mesos de juny (-8,53%) i agost (6,32%).

Variacions crèdits nous a empreses

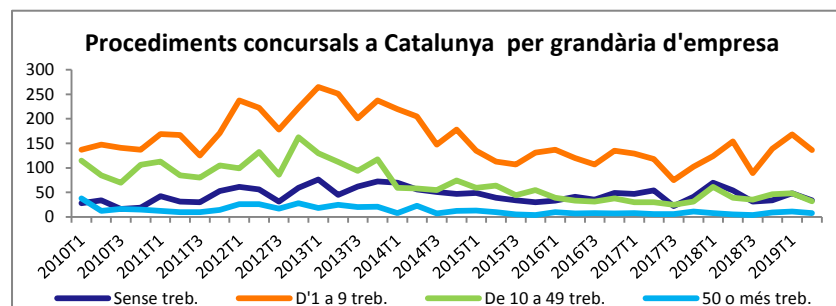
L'agost del 2019, les operacions de crèdit fins als 250.000€ van pujar fins als 8.444 milions d'euros (570 milions menys respecte a l'agost del 2018); les operacions de 250.000€ fins a 1.000.000€ van ascendir a 2.185 milions d'euros (-22 milions € que respecte al 2018) i les operacions de més d'1 milió d'euros van arribar als 12.251 milions d'euros (3.240 milions € més que l'agost del 2018).

Marxa del negoci: empreses Concursades per grandària d'empresa

Procediments concursals per grandària d'empresa (Catalunya)

En funció a les dades de l'Idescat i de l'INE, el 2018 es van concursar a Catalunya 975 empreses: 189 sense treballadors, 506 empreses d'1 a 9 treballadors, 189 de 10 a 49 treballadors i 26 empreses de més de 50 treballadors (86 empreses no es van classificar per grandària). En els primers 6 mesos de 2019, es van concursar 532 empreses: 82 sense treballadors, 304 i 80 en micro i petites empreses respectivament i 19 en empreses de més de 50 treballadors. Durant el primer trimestre hi van haver 303 empreses concursades i 229 el segon.

Relació demografia empresarial i procediments concursals per grandària d'empresa

Fins al desembre del 2019 no estaran disponibles les dades del nombre d'empreses a Catalunya en funció a la seva grandària. Tenint en compte les dades de l'INE i de l'Idescat, fins a l'1 de gener de 2018, a Catalunya hi havia 618.366 empreses actives: 352.458 no tenien treballadors, 235.722 eren microempreses, 24.605 eren petites empreses i 5.581 tenien més de 50 treballadors.

Respecte als procediments judicials, el 2019, el 15,41% del total es va realitzar en empreses sense treballadors, el 57,14% en microempreses i el 15,04% en empreses petites. La variació interanual dels procediments concursals dels dos primers trimestres de l'any deixa un saldo de 34 concursos menys que al primer semestre del 2018 (es destaca la baixada de procediments concursals de les empreses sense treballadors amb 42 procediments menys, i l'increment dels concursos a la microempresa, amb 26 procediments més).

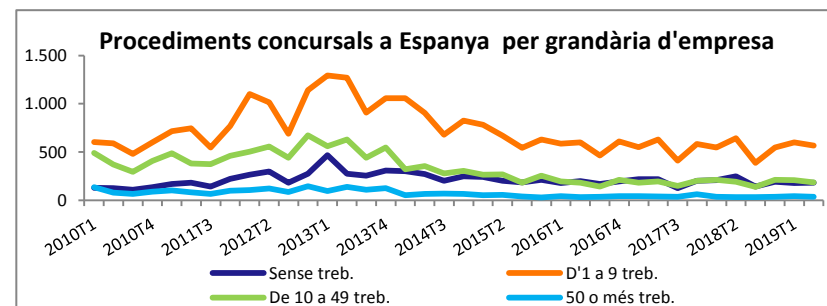
Treballadors	Empreses Actives	Empreses Concursades (2018)	% Proc. Concursal en funció a la grandària	Empreses Concursades (2019)	% Proc. Concursal en funció a la grandària
Sense treb.	352.458	189	0,05%	82	0,02%
De 1 a 9	235.722	506	0,21%	304	0,13%
De 10 a 49	24.605	181	0,74%	80	0,33%
50 o més	5.581	26	0,47%	19	0,34%
Total	618.366	820	0,15%	532	0,08%

*Hi han 86 i 47 empreses que van ser concursades al 2018 i 2019 respectivament sense classificar per grandària.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Idescat i INE

Procediments concursals per grandària d'empresa (Espanya)

El 2018 a Espanya es van registrar 4.211 procediments concursals: 792 en empreses sense treballadors, 2.123 en microempreses, 750 en petites empreses i 138 en empreses de més de 50 treballadors (hi va haver 408 procediments en empreses que no es van classificar per grandària). Durant els dos primers trimestres del 2019, es van registrar 2.221 procediments concursals: 361 en empreses sense treballadors; 1.168 i 392 en micro i petites empreses respectivament i 79 en empreses de més de 50 treballadors.

Demografia empresarial i procediments concursals per grandària d'empresa a Espanya

Igual que a Catalunya, fins al desembre del 2019 no estaran disponibles les dades del nombre d'empreses actives a Espanya en funció a la seva grandària. Fins a l'1 de gener del 2018, a Espanya hi havia 3.337.646 empreses actives de les quals 1.845.881 no tenien treballadors, 1.339.433 eren microempreses, 126.345 eren petites empreses i 25.987 tenien més de 50 treballadors.

Respecte als procediments judicials, el 2019, el 16,25% del total es va realitzar en empreses sense treballadors, el 52,59% en microempreses i el 17,65% en empreses petites. La variació interanual dels procediments concursals dels dos primers trimestres de l'any deixa un saldo de 125 concursos menys que al primer semestre del 2018. Es destaca la baixada de procediments concursals de les empreses sense treballadors amb 95 procediments menys, seguides per les microempreses amb 21 procediments concursals menys.

Treballadors	Empreses Actives	Empreses Concursades (2018)	% Proc. Concursal en funció a la grandària	Empreses Concursades (2019)	% Proc. Concursal en funció a la grandària
Sense treb.	1.845.881	792	0,04%	361	0,02%
De 1 a 9	1.339.433	2.123	0,16%	1.168	0,09%
De 10 a 49	126.345	750	0,59%	392	0,31%
50 o més	25.987	138	0,53%	79	0,30%
Total	3.337.646	3.803	0,11%	2.000	0,06%

*Hi ha 408 i 221 empreses que van ser concursades al 2018 i 2019 respectivament sense classificar per grandària.

TICS a Espanya i Europa: Índex de l'Economia i la Societat Digital 2019

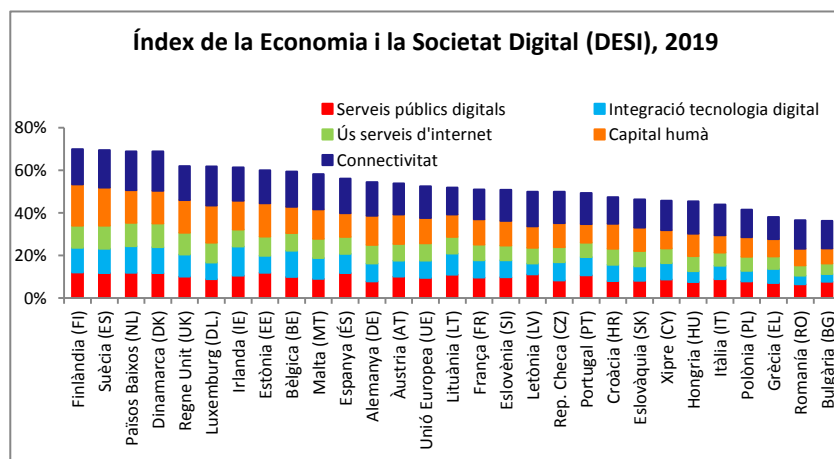
Índex de l'Economia i la Societat Digital (DESI)

Des del 2015 la Comissió Europea supervisa la competitivitat digital dels Estats membres a través dels informes de l'Índex de l'Economia i la Societat Digital (DESI). Aquest índex combina cinc dimensions: connectivitat, Capital humà, ús de serveis d'internet, integració de la tecnologia digital i serveis públics digitals.

El 2019, Espanya va ocupar l'onzena posició dels 28 Estats membres de la UE en el DESI, amb una puntuació de 56,1 (puntuació de la UE 52,5). Per tercer any consecutiu, Espanya incrementa el valor d'aquest índex (53,2 al 2018 i 49,1 en 2017).

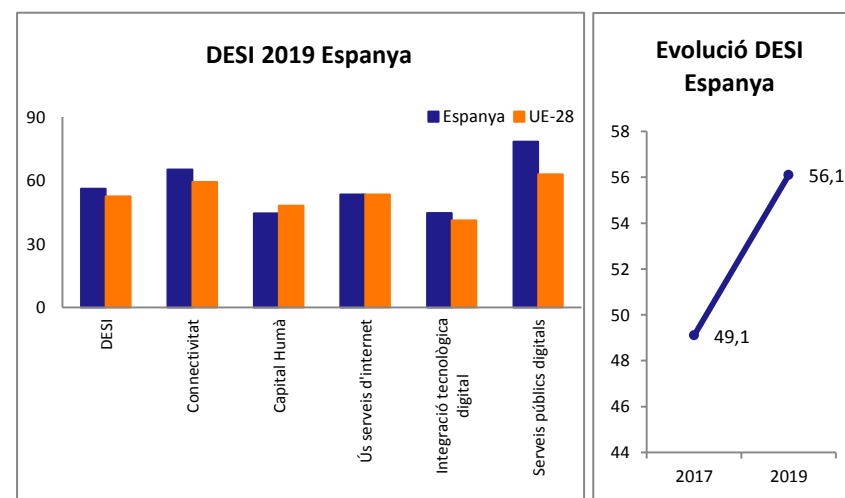
	Espanya		UE
	Posició	Puntuació	Puntuació
DESI 2019	11	56,1	52,5
DESI 2018	11	53,2	49,8
DESI 2017	13	49,1	46,9

L'increment del valor del DESI es deu, en gran part, al rendiment més gran de la connectivitat i dels serveis públics digitals. No obstant això, Espanya continua tenint una puntuació més baixa que la mitjana europea pel que fa al capital humà (44,5 i 48 punts respectivament). Cal assenyalar que prop d'una cinquena part dels espanyols no estan connectats a internet i quasi la meitat de la població continua sense obtenir les competències digitals bàsiques. L'oferta d'especialistes en TIC també s'ha alentit en els últims exercicis.

DESI 2019, informe de país: Espanya

En funció a l'informe DESI 2019, si bé hi ha més empreses espanyoles que utilitzen les xarxes socials i les macro dades que en anys anteriors, l'ús de serveis en el núvol i el comerç electrònic s'ha quedat estancat respecte a l'informe del 2018. En l'actualitat, el Govern en funcions està desenvolupant l'«Estratègia de Nació Emprenedora», amb l'objectiu d'introduir la innovació i la digitalització en tots els camps de l'economia i la societat. Així mateix, iniciatives noves com el «Pla de modernització del comerç al detall 2019-2020», inclòs en l'«Agenda pel Canvi» o l'«Estratègia de turisme sostenible» promouran la innovació i la digitalització en sectors econòmics específics.

Capital humà

En la dimensió del Capital humà, Espanya es troba en la dissetena posició dels 28 països de la UE. Només el 55% de les persones entre 16 i 74 anys posseeixen capacitats digitals bàsiques; el percentatge d'especialistes en TIC representa només el 2,9% davant el 3,7% de mitjana de la Unió. Els titulats en TIC a Espanya representen un 3,9% del total i les dones que desenvolupen la seva carrera laboral en aquesta àrea tan sols representen l'1% del total de l'ocupació femenina.

El 2018, el Ministeri d'Educació i Formació Professional va proposar incloure mòduls específics en tots els nivells dels programes formatius per ajudar als alumnes a adquirir habilitats i competències en el sector de les noves tecnologies.

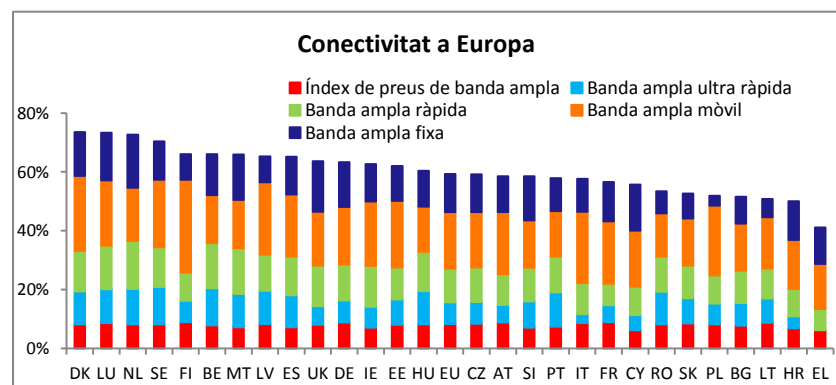
La important falta d'adequació de les capacitats del personal de les empreses limita la seva capacitat d'innovar i treure el màxim profit del potencial de l'economia digital. No en va, en els últims exercicis econòmics, la rellevància per la manca de mà d'obra adequada ha anat adquirint pes entre les principals preocupacions empresarials.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Eurostat i la Comissió Europea

TICS a Espanya i Europa: Índex de l'Economia i la Societat Digital 2019

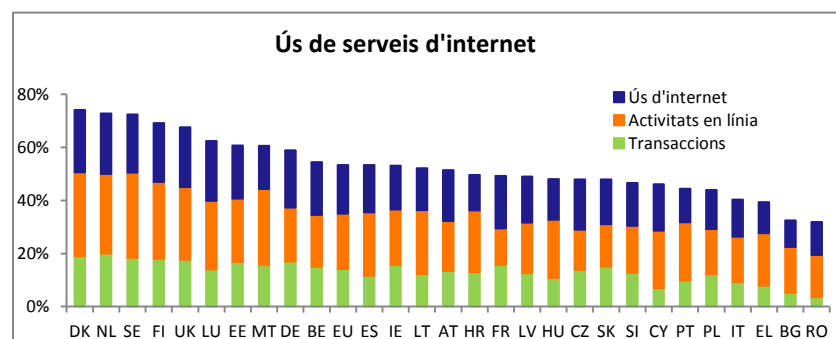
Connectivitat

Espanya ocupa el lloc número 9 del DESI en aquesta dimensió. La millora en la implantació i cobertura de les xarxes de banda ampla ràpida i ultra ràpida en les llars i la preparació per la xarxa 5G han facilitat que Espanya estigui per sobre de la mitjana Europea (65,2 i 59,3 punts de l'Índex respectivament). Dinamarca (73,6), Luxemburg (73,3), Països Baixos (72,6) i Suècia (70,4) són els països europeus amb millors resultats. Tanquen la taula Grècia amb 41,2 punts, Lituània amb 50,8 punts i Croàcia amb 50,1 punts.

Usos de serveis d'internet

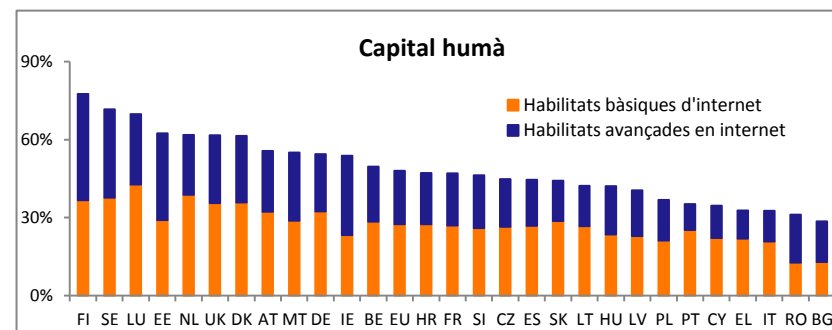
Generalment, l'ús dels serveis d'internet a Espanya és comparable a la mitjana europea, aconseguint un percentatge del 83% dels usuaris d'internet. Les activitats més utilitzades pels usuaris espanyols són la lectura de la premsa (78%), el consum de música, vídeos i jocs en línia (86%) i l'ús de les xarxes socials (67%). Un 16% dels usuaris espanyols utilitzen xarxes socials professionals i un 15% ha participat en un curs (formació) en línia.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Eurostat i la Comissió Europea

Capital Humà

Espanya ocupa la dissetena posició dels vint-i-vuit països de la UE respecte a les competències digitals amb 44,5 punts de l'índex DESI. Finlàndia (77,5), Suècia (71,6) i Luxemburg (69,9) són els països europeus amb major capacitat. En contraposició, Bulgària (28,5), Romania (31,1) i Itàlia (32,7) són els països de la Unió amb major necessitat d'educació digital.

El desenvolupament del capital humà a Espanya ha mostrat durant els últims exercicis un comportament molt estable i, des d'una perspectiva global de la dimensió, per sota de la mitjana europea. Si bé s'ha exposat anteriorment que s'han plantejat mesures per millorar aquest tipus d'indicadors, els resultats obtinguts fins ara, no han sigut els pretesos.

Pel que fa a la presència de la dona en el món digital, Espanya aconsegueix els 52,7 punts del "Women in digital index", ocupant la novena posició entre els països europeus, darrere de França (54,7) i Estònia (57). Encapçalen la llista Finlàndia (71,9) i Suècia (69,4), La mitjana europea es troba en els 50 punts.

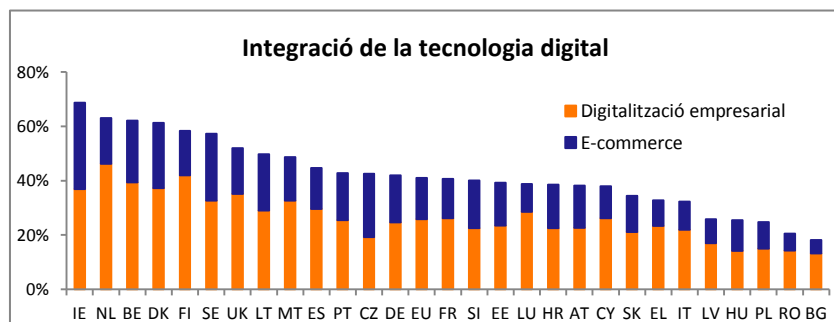
	Espanya			UE	Finlàndia
	DESI 2017	DESI 2018	DESI 2019	DESI 2019	DESI 2019
Competències digitals bàsiques	53%	55%	55%	57%	76%
Competències digitals per sobre del nivell bàsic	31%	32%	32%	31%	45%
Coneixement bàsic de software	56%	58%	58%	60%	76%
Especialistes en TIC	2,4%	3,0%	2,9%	3,7%	6,8%
Dones especialistes en TIC	0,9%	1,0%	1,0%	1,4%	3,1%
Titulats en TIC	4,0%	4,0%	3,9%	3,5%	7,1%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Eurostat i la Comissió Europea

TICS a Europa: Índex de l'Economia i la Societat Digitals 2019

Integració de la tecnologia digital

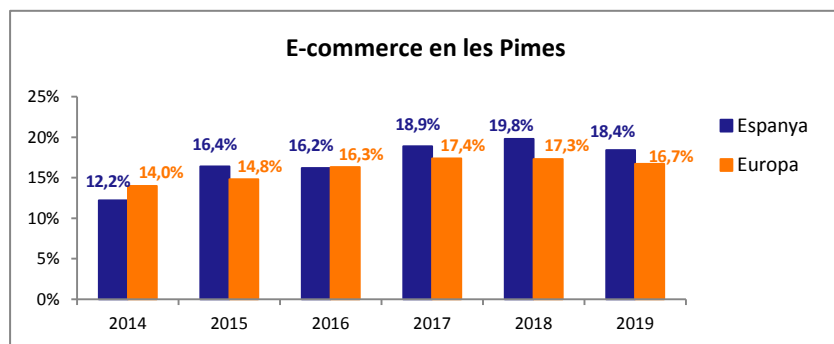
Espanya es col·loca en la desena posició pel que fa a la integració de la tecnologia digital amb una puntuació total de 44,6 punts (superant la mitjana europea de 41,1 punts). Si bé en aquest aspecte s'ha mantingut estable respecte a l'índex Desi de 2018 (44,7 punts), baixa una posició en la classificació. Es destaca que el 46% de les empreses realitzen intercanvis d'informació a través de mitjans electrònics i el 28% utilitzen les xarxes socials. Des de la perspectiva de les PIMES, el 18% de les mateixes realitzen vendes en línia (e-commerce).

E-commerce en les Pimes

Des del 2015 les pimes espanyoles es troben per sobre de la mitjana europea en l'ús de l'e-commerce, ocupant, al 2019 l'onzena posició dels 28 països europeus que utilitzen aquesta eina per realitzar vendes. Les pimes daneses i les irlandeses, amb el 31,8% i el 30,81% respectivament lideren la llista.

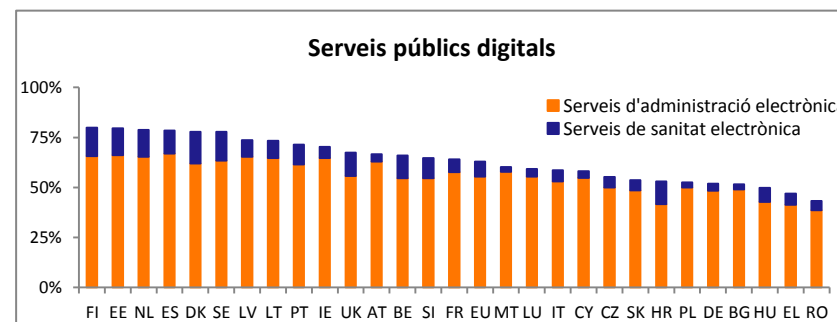
Cal esmentar també que, tot i que l'ús de l'e-commerce de les pimes espanyoles continua superant la mitjana europea per 1,7 punts percentuals al 2019, respecte a 2018, ha caigut un 7,07%. És important conscienciar sobre la importància de la digitalització a les pimes per enfortir a les empreses i amb això, a tota l'economia espanyola.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Comissió Europea (Digital Single Market)

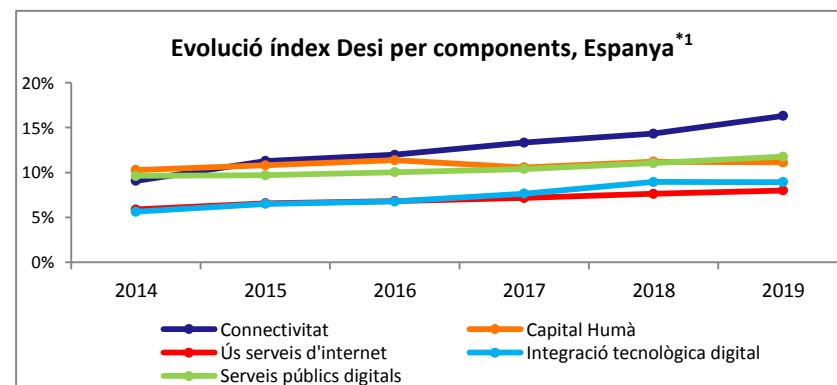
Serveis públics digitals

És la dimensió de l'índex Desi en la que millor es posiciona Espanya amb 78,4 punts, superant àmpliament la mitjana europea (62,9 punts). L'informe Desi del 2019 reflecteix que, la disponibilitat dels serveis d'administració electrònica per a empreses han retrocedit dos punts percentuals respecte als valors de l'informe del 2018, si bé s'ha arribat a una puntuació de 93 punts sobre 100 en aquesta variable. El país obté un bon rendiment en l'indicador de dades obertes (87 punts), ocupant el segon lloc entre els 28 països de la Unió.

Evolució espanyola dels indicadors DESI

Des de l'informe Desi del 2014, la connectivitat ha sigut la dimensió que més ha millorat Espanya. El desplegament de les xarxes de fibra òptica és una de les característiques més importants del mercat digital espanyol. Per un altra banda, els percentatges d'implantació de banda ampla ràpida i ultra ràpida són els principals motors de la millora respecte a l'informe de 2018 en aquesta dimensió.

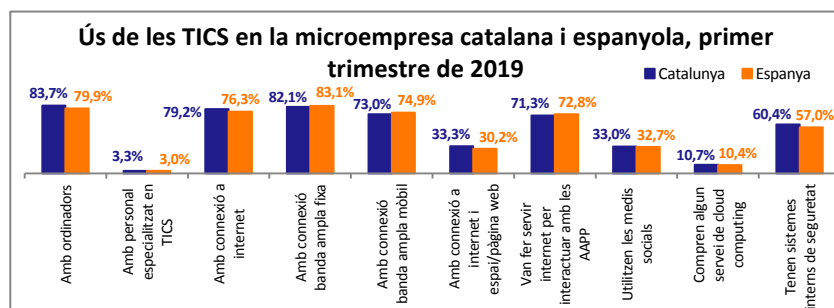

*1 Índex global DESI, calculat com la mitjana ponderada de les cinc dimensions principals de DESI: Connectivitat (25%), Capital humà (25%), Ús d'Internet (15%), Integració de la tecnologia digital (20%) i Serveis públics digitals (15%).

TICS a les empreses catalanes i espanyoles

TICS en les microempreses catalanes i espanyoles (primer trimestre de 2019)

A Catalunya, el 83,7% de les microempreses tenen ordinadors, percentatge que arriba al 79,9% en les microempreses espanyoles. En l'àmbit estatal, cal destacar que el 69,43% de les empreses amb menys de 10 treballadors tenen personal que fa servir els ordinadors amb fins empresarials i el 65,88% tenen personal que utilitza ordinadors connectats a internet amb fins empresarials (no es tenen dades a nivell autonòmic d'aquestes dues variables).

Evolució de l'ús de les TICS en les microempreses catalanes

Fins al primer trimestre del 2018, el 88,2% de les microempreses catalanes tenia ordinadors, el 69,9% feia servir programari de codi obert i el 80,8% connexió a internet (dades de l'Idescat). En el primer trimestre del 2019, el percentatge d'empreses de menys de 10 treballadors amb ordinadors va caure un 5,10 % respecte a l'any anterior (83,65%) segons dades de l'INE.

Catalunya	1T2016	1T2017	1T2018	1T2019	Var. Interanual
Empreses que disposen d'ordinadors	77,16%	72,86%	88,15%	83,65%	-5,10%
Empreses amb personal especialitzat en TICS	4,17%	4,72%	3,11%	3,26%	4,82%
Empreses que disposen de connexió a Internet	74,12%	69,66%	80,83%	79,19%	-2,03%
Empreses amb connexió a Internet per banda ampla fixa	83,91%	89,34%	85,38%	82,10%	-3,84%
Empreses amb connexió a Internet per banda ampla mòbil	69,21%	76,08%	71,36%	72,98%	2,27%
Empreses amb connexió a Internet i espai/pàg. web	32,12%	35,12%	34,82%	33,33%	-4,28%
Empreses Van fer servir internet per interactuar amb les APP	66,74%	65,91%	72,27%	71,31%	-1,33%
Utilitzen medis socials	33,49%	30,30%	36,23%	33,03%	-8,83%
Compren algun servei de Cloud Computing	9,74%	11,13%	15,74%	10,65%	-32,34%
Tenen sistemes interns de seguretat	49,80%	49,06%	56,60%	60,39%	6,70%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del INE i Idescat

Ús de les TICS per grandària d'empresa a Espanya (primer trimestre de 2019)

A Catalunya, les dades del primer trimestre de 2019 publicades per l'INE, estableixen que el 99,11% de les empreses amb més de 10 treballadors tenien ordinadors i el 63,05% tenien personal que utilitzava ordinadors amb fins empresarials. Els resultats de l'ús de les TICS de 2019 per grandària d'empresa a nivell autonòmic, es publiquen al desembre.

A nivell Estatal, cal destacar que fins al primer trimestre de 2019, gairebé el 92% de les empreses petites utilitzaven algun sistema de seguretat TIC, aquest percentatge puja al 96,8% i 98,2% en les mitjanes i grans empreses. Cal destacar també la variació interanual positiva de la compra de serveis de Cloud Computing utilitzat a través d'internet, que ha estat del 24,81% en la petita empresa, del 11,94% en la mitjana empresa i del 12,82% en la gran empresa.

Per oposat, la variació interanual de anàlisi de Big Data a tots els trams empresarials va estar negativa: -27,24% a la petita, -29,15% a la mitjana i -3,77% a la gran empresa.

Espanya (1T 2019)	10 a 49	50 a 249	>= 250
Empreses que disposen d'ordinadors	99,16%	99,69%	99,71%
Empreses amb personal que utilitza ordinadors amb fins empresarials	57,58%	60,17%	62,18%
Empreses que disposen de connexió a Internet	98,22%	99,23%	99,34%
Personal que utilitza ordenadors connectats a Internet amb finalitats empresarials ^(*)	54,20%	54,97%	52,23%
Empreses amb accés a internet per banda ampla fixa	92,95%	95,71%	99,02%
1-Empreses amb Banda ampla fixa: DSL (ADSL,SDSL,...) ^(*)	47,25%	48,91%	64,61%
2- Empreses amb Banda ampla fixa: Xarxes de cable i fibra òptica (FTTH) ^(*)	63,70%	77,75%	85,91%
3.- Empreses amb Banda ampla fixa: altres tipus de connexió ^(*)	3,74%	9,27%	25,93%
Empreses que proporcionen als seus empleats dispositius portàtils que permeten la connexió mòbil a Internet per ús empresarial	72,30%	87,66%	96,16%
Empreses amb accés a Internet per banda ampla mòbil 3G o superior	82,53%	90,87%	96,46%
Empreses amb personal especialitzat en TICS	12,14%	38,68%	65,88%
Empreses amb dones especialistes en TICS	41,71%	37,66%	60,21%
Empreses amb connexió a Internet i espai/pàg. Web ^(*)	75,79%	88,31%	95,60%
Empreses que utilitzen medis socials ^(*)	49,83%	65,54%	79,63%
Empreses que compren algun servei de cloud computing utilitzat a través d'Internet	24,40%	42,55%	62,12%
Empreses que paguen per anunciar-se en Internet utilitzant mètodes de publicitat dirigida ^(*)	25,59%	31,29%	36,38%
Empreses que van analitzar Big Data	6,73%	13,32%	29,84%
Empreses que utilitzen algun sistema de seguretat TIC	91,86%	96,78%	98,23%

^(*) Percentatge sobre el total d'empreses amb connexió a internet

TICS i Cloud Computing a les empreses

Evolució de les TICS a les empreses espanyoles

En funció a les dades del primer trimestre del 2019, per grandària d'empresa continua havent-hi una gran diferència en la connexió a internet entre les micro (76,31%), petites (98,22%) i mitjanes empreses (99,23%). No obstant això, cal destacar que la variació interanual d'aquesta dada ha obtingut el major increment justament en les empreses de menor grandària (increment de l'1,02%).

Del total de les empreses amb connexió a internet cal destacar que el 30,21% de les microempreses també tenien espai o pàgina web (destacant-se un descens de gairebé el 3% respecte al 2018), el percentatge puja al 75,79% en les petites empreses (incrementant-se un 0,09% respecte al 2018) i al 88,31% en les empreses mitjanes (respecte als valors de l'any passat hi ha un descens del -0,65%).

Independentment de la grandària de l'empresa, la compra de serveis en el núvol, l'ús de publicitat dirigida (anuncis que varien en funció al comportament dels usuaris) i l'ús de la signatura digital, són les característiques que més han augmentat en tots els trams empresarials respecte al 2018.

1T 2019 Espanya	Menys de 10 treb.	Var. interanual	De 10 a 49 treb.	Var. interanual	De 50 a 249 treb.	Var. interanual
Empreses amb connexió a Internet	76,31%	1,02%	98,22%	-0,29%	99,23%	0,04%
- Connexió a internet i espai /pàg. web	30,21%	-2,99%	75,79%	0,09%	88,31%	-0,65%
- Utilitzen banda ampla mòbil	74,90%	3,80%	82,53%	4,19%	90,87%	0,89%
- Utilitzen signatura digital	54,25%	10,78%	78,96%	5,75%	87,77%	2,58%
- Utilitzen el mitjans socials	32,67%	-7,42%	49,83%	1,99%	65,54%	3,77%
- Compren serveis al núvol	10,35%	11,41%	24,40%	24,81%	42,55%	11,94%
- Utilitzen publicitat dirigida	11,59%	19,61%	25,59%	18,20%	31,29%	15,42%

Al primer trimestre del 2019 el 60,3% de les empreses espanyoles té personal que utilitza ordinadors amb finalitats empresarials. Si tenim en compte aquesta variable en funció a la grandària de l'empresa, els valors pugen al 69,43% en les microempreses, al 57,58% en les petites, al 60,17% a les mitjanes i al 62,18% a les grans empreses. El percentatge d'empreses amb personal que utilitza ordinadors connectats a internet amb finalitats empresarials també és superior a les microempreses (65,88%) que a les empreses més grans (no arriba al 55% en les petites i mitjanes empreses i supera per poc el 52% a les empreses grans).

Pel que fa a la utilització dels mitjans socials, les empreses més petites encara estan lluny d'arribar als valors de les més grans, fins i tot, a l'últim any es pot destacar una caiguda respecte al 2018, del seu ús en les microempreses (-7,42%).

Finalment, també és molt important destacar la diferència existent entre els percentatges d'empreses de menys de 10 treballadors amb personal especialitzat en TICS (2,96%) i els de les empreses de més de 250 treballadors (65,88%); en les empreses de 10 a 49 treballadors aquesta variable puja al 12,14% i al 38,68% en les empreses de 50 fins a 249 treballadors.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del INE i Idescat

E-Commerce per grandària d'empresa 2018 - 2019

En referència l'E-Commerce, les empreses de major grandària són les que duen a terme un ús més estès tant de les compres com de les vendes electròniques. Durant el 2018 i primer trimestre del 2019, el 5,81% de les empreses de menys de 10 treballadors van realitzar vendes electròniques i el 5,69% van realitzar compres. Respecte al 2017 hi ha un increment del 17,37% de les vendes i una caiguda del 68,80% de les compres. El percentatge tant de les compres com de les vendes per comerç electrònic en les empreses de més de 10 treballadors el 2018 i principis del 2019, va mantenir-se estables respecte a les dades brindades del 2017.

Espanya 2018	10 a 49	50 a 249	>= 250
Empreses que han realitzat vendes per comerç electrònic	18,17%	28,86%	41,68%
Empreses en les quals les vendes per e-commerce són >=50% vendes totals	4,49%	8,73%	14,89%
Vendes mitjançant comerç electrònic sobre el total de vendes	5,40%	13,18%	25,03%
Vendes mitjançant pàgines web o apps sobre el total de vendes de les empreses que venen per pàgines webs o apps	25,01%	38,65%	41,56%
Empreses que han realitzat vendes mitjançant webs o apps	15,24%	20,90%	26,02%
Distribució de vendes mitjançant pàgines webs o apps realitzades a llars (B2C)	36,12%	27,74%	45,85%
Distribució de vendes mitjançant pàgines web o apps realitzades a altres empreses (B2B)	61,73%	71,50%	51,62%
Distribució de vendes mitjançant pàgines web o apps per àrea geogràfica: Espanya	74,81%	78,64%	85,04%
Empreses que han realitzat compres per e-commerce	32,71%	38,23%	46,97%
Empreses en les quals les compres per comerç electrònic són >=50% de les compres totals	4,74%	6,18%	9,85%
Empreses que han realitzat compres mitjançant pàgines web o apps	31,97%	36,60%	40,73%
Empreses en les quals les compres mitjançant pàgines web o apps són >=50% de les compres totals	4,20%	4,73%	4,59%

Durant el 2018, el 20,36% de les empreses amb més de 10 treballadors van realitzar vendes per comerç electrònic i el 33,90% van realitzar compres. La xifra de vendes va tenir una variació interanual positiva del 3,82%, mentre que la de compres va ser del 5,61%.

Respecte als resultats del 2017 cal remarcar la caiguda del 19,66% de les distribucions de vendes mitjançant pàgines webs o apps realitzades a llars en les petites empreses, que va ser del -19,66%. A les empreses mitjanes la variació també va ser negativa (-4,41%), mentre que en les empreses grans aquest tipus de venda va augmentar un 21,07% respecte a l'any anterior.

A la petita i mitjana empresa també han caigut les vendes mitjançant correu electrònic sobre el total de vendes (un -5,59% a la primera i un -5,66% a la segona). A les grans empreses, aquesta variable va augmentar un 1,34%.

3.- Mercat laboral

3.1 Síntesis del Mercat Laboral

Atur

La xifra d'aturats a Catalunya durant el 2019 va tenir una tendència a la baixa fins al mes de juny, a partir d'aquest mes aquesta tendència es va revertir fins a arribar a l'octubre als 387.267 aturats. Tot i això, en comparació amb l'octubre del 2018, hi continua havent una variació interanual negativa de l'1% (hi ha -3.930 persones aturades a Catalunya). Si bé és normal que durant el mes d'octubre s'incrementi el nombre d'aturats, la crescuda d'aquest any és la més pronunciada des del 2008 (any en què la xifra d'aturats va créixer en 23.784 persones a l'octubre).

A Espanya, les dades de les xifres d'atur han tingut una variació semblant a la de Catalunya, amb una tendència a la baixa fins juliol, mes en què la xifra es va posicionar en els 3.011.433 aturats. Al setembre i octubre la xifra d'atur va continuar incrementant-se, tot i que, s'ha de destacar que la variació interanual de l'octubre va ser de -77.044 persones, un -2,37%.

Per sector d'activitat, durant tot el 2019 els serveis continuen concentrant més del 70% del total d'aturats a Catalunya. Respecte al 2018, l'atur va baixar en tots els sectors, tret les persones sense ocupació anterior que va pujar un 1,04%. A Espanya el sector dels serveis també concentra més del 69% de l'atur, si bé també és el sector que més ocupació genera. Respecte al 2018 tots els sectors registren menys aturats, destacant-se la baixada d'aturats sense ocupació anterior (-5,70% respecte al 2018) i del sector de la construcció (-5,17%).

Per gènere, les dones continuen superant el 56,5% del total d'aturats a Catalunya i el 58,6% a Espanya durant tots els mesos del 2019. En el que respecta a les variacions interanuals totals per gènere, cal destacar que a Catalunya durant juny i octubre el nombre de dones aturades va disminuir amb més força que el dels homes, sent les de les primeres de -7.113 i -2.695 respectivament, i les dels segons de -5.807 i -1.235 respectivament. A Espanya la variació interanual del nombre d'aturats per gènere ha estat superior en els homes que en les dones tot l'any, a excepció d'octubre, mes en què el nombre d'aturats masculins va baixar en -36.053 persones (-2,69%) i en les dones -40.991 (-2,14%).

Si tenim en compte la **taxa d'atur**, aquesta es va situar al tercer trimestre del 2019 en el 10,9% a Catalunya i en el 13,9% a Espanya. Al territori autonòmic, la taxa d'atur de les dones menors de 25 anys, va ser del 20,18% i la dels homes del 26,73%. Cal destacar que l'atur de les dones més joves va baixar un -10,85% respecte al segon trimestre, mentre que el dels homes va pujar un 1,46%. Només en aquest tram d'edat, l'atur dels homes va ser superior al de les dones durant els tres últims trimestres. A nivell estatal, els més joves continuen prop del 30% de la taxa d'atur (29,95% els homes i 33,78% les dones), en comparació amb les dades del tercer trimestre del 2018, només els treballadors menors de 24 anys va pujar la taxa d'atur en un 6,29%, mentre que la resta de treballadors, tant homes com dones, van registrar taxes inferiors a les de l'any anterior.

Afiliació i Contractació

El 2019, el nombre d'afiliats a la seguretat social va mantenir un ascens constant tant al territori autonòmic com a l'estatal fins a 'agost, mes en què l'afiliació va caure un -1,85% a Catalunya (-65.190) i un -1,09% a Espanya (-212.984). Als mesos de setembre i octubre el nombre persones afiliades va tornar a pujar fins a arribar als 3.469.595 afiliats a Catalunya i els 19.429.993 a Espanya.

Al mes d'octubre l'afiliació va tenir una variació intermensual positiva de 9.666 persones (0,28%) a Catalunya i de 106.542 afiliats més a Espanya (0,55%). En l'àmbit estatal, aquesta variació representa l'increment més gran intermensual de la mitjana d'afiliacions des de maig, mes en què l'increment va ser de l'1,10% (211.751 afiliats). Respecte a octubre del 2018, la variació també ha estat positiva als dos territoris, creixent un 2,17% (73.698 afiliats) i un 2,30% (436.920 afiliats més) a Catalunya i Espanya respectivament. Es tracta del segon major increment de l'afiliació en un mes d'octubre des del 2007.

Per grandària d'empresa, a Catalunya, l'afiliació en la microempresa ha estat per sobre el 21,5% durant els tres primers trimestres del 2019 i en la petita i mitjana empresa prop del 23,50%. En total, els nivells d'afiliació de les Pimes supera el 70% de les afiliacions anuals. Tenint en compte els resultats del tercer trimestre del 2018, l'afiliació va créixer a totes les empreses, independentment de la seva grandària. Les microempreses van augmentar les afiliacions en un 2,90% mentre que les petites i mitjanes empreses ho van fer en un 1,98% i un 1,61% més respectivament. Les grans empreses van incrementar les afiliacions un 2,65%.

Per sector d'activitat i grandària d'empresa també s'observen clares diferències en els índexs d'afiliació a Catalunya. En el tercer trimestre de l'any, el 58,18% de les afiliacions provinents d'empreses del sector de l'agricultura es van formalitzar en microempreses. El mateix va ocórrer en les empreses del sector de la construcció, on les empreses d'1 a 10 treballadors van generar l'afiliació del 44,03% de tot el sector. Únicament en el sector dels serveis les afiliacions de les empreses de 250 o més treballadors van ser superior a les de les Pimes amb el 33,67%.

Pel que fa a la **contractació** el 2019, a Catalunya el juliol va ser el mes amb més contractes registrats amb 353.126 contractes un 11,14% dels quals van ser indefinits i un 88,86% temporals. Respecte a la contractació acumulada fins a l'octubre cal destacar que es pot observar una disminució de la contractació indefinida del -3,14% i un increment de l'1,69% de la contractació temporal en comparació amb la contractació dels primers deu mesos del 2018. Es destaca també que les empreses d'1 fins a 25 treballadors van signar el 49,81% del total dels contractes indefinits a Catalunya i les empreses de 101 fins a 500 treballadors el 15,96%. Tant a Catalunya com a Espanya, les empreses grans han generat l'11% i el 8,78% del total de la contractació indefinida respectivament.

Respecte al 2018, per grandària d'empresa a Catalunya destaquem que el 45,24% del total de contractes es va signar a empreses de menys de 25 treballadors, en concret el 22,77% dels contractes de tot l'any es va registrar a microempreses, el 12,37% a empreses d'11 fins a 25 treballadors, el 10,67% i l'11,64% a empreses de 26 fins a 50 i

de 51 a 100 treballadors respectivament i el 14,54% en empreses de 101 a 250 treballadors. Si tenim en compte la temporalitat, el 35,94% dels contractes indefinits del 2018 es van signar en empreses de menys de 10 treballadors i el 29,27% en petites empreses.

A Espanya, en el 2019, el mes amb més contractacions va ser l'octubre, amb 2.224.844 contractes. La xifra de contractes acumulats del 2019 va superar la de l'any anterior en un 1,56%, tot i això és important tenir en compte que la contractació indefinida va disminuir un 4,83% respecte al mateix període del 2018, creixent, en detriment, la contractació temporal un 2,31%. Per grandària d'empresa les pimes de menys de 25 treballadors van generar el 47,49% del total de la contractació acumulada del 2019.

A Catalunya la caiguda de la contractació indefinida es va concentrar en les empreses de menys de 50 treballadors (-9,07% en microempreses, -10,98% en empreses d'11 fins a 25 treballadors i -10,07% en empreses de 26 a 50 treballadors). Per gènere, la contractació indefinida el 2019 va caure un -3% en les dones i un -3,27% en els homes.

Pel que fa a la contractació temporal a Catalunya d'aquest 2019, per grandària d'empresa, el 70,41% dels contractes registrats els van registrar en empreses de menys de 250 treballadors. Respecte al mateix període del 2018, la contractació temporal només va caure en les empreses de 26 fins a 50 treballadors (-2,88%) i en les empreses de més de 250 treballadors (-0,73%). Per gènere la contractació temporal va créixer un 2,35% en les dones i un 1,09% en els homes.

Negociació col·lectiva

Fins a l'octubre del 2019, dels 3.321 convenis col·lectius registrats a l'Estat Espanyol, 321 (el 9,67%) es van registrar a Catalunya. Aquests 321 convenis van afectar a 1.036.441 treballadors i 137.508 empreses. Respecte al mateix període del 2018, es van registrar 8 convenis menys que a l'any anterior (-2,43%) que van afectar a -29.194 empreses (-17,51%) i a 120.511 treballadors més (13,16%). Barcelona va ser l'única província amb variació interanual negativa en la negociació col·lectiva amb 17 convenis col·lectius registrats menys que el 2018.

Els resultats de la negociació col·lectiva reflecteixen una variació interanual dels nivells salarials positiva que, en els convenis d'empresa és del 0,53 punts percentuals (49,07%) i en els d'àmbit superior a l'empresa del 0,28 punts percentuals (14,89%). Cal destacar que, si bé la variació salarial final és superior en els convenis negociats en l'àmbit superior a l'empresa, l'increment ha estat superior en els convenis negociats dins de l'àmbit de l'empresa.

Pel que fa a les inaplicacions de convenis, a Espanya fins a l'octubre del 2019 es van dipositar 926 inaplicacions de convenis, els quals van ser presentats per 738 empreses i van afectar a 18.964 treballadors. Respecte l'octubre del 2018, s'han produït 86 inaplicacions més, que van afectar a 19 empreses menys i a 2.413 treballadors més. La

petita empresa va presentar el 73,03% de les inaplicacions fins a l'octubre amb 667 expedients i la mitjana el 19,22% amb 178 expedients. Les grans empreses van presentar el 5,62% dels expedients amb 52 procediments.

El nombre d'empreses afectades per la inaplicació de convenis ha disminuït un -2,51% respecte l'octubre del 2018 (fins a l'octubre del 2019 hi van haver 19 empreses menys afectades per inaplicacions). Les empreses petites van ser les que més van disminuir amb -45 d'inaplicacions menys (-6,96%).

Tribunal Laboral de Catalunya

De gener a octubre del 2019 es van presentar 824 expedients, dels quals 7 van ser arbitratges, 529 conciliacions i 288 mediacions. Del total de conciliacions, el 85,07% van ser tramitacions efectives i el 14,93% tramitacions no efectives. Respecte a les mediacions, el 85,07% es van tramitar de forma efectiva i el 14,93% no van ser efectives. Aquest any es van celebrar 92 procediments més (12,57%) que al mateix període del 2018. Cal destacar l'increment del 41,18% de les mediacions realitzades amb 84 procediments més.

Per grandària d'empresa, el 69,70% dels procediments realitzats fins a l'octubre del 2019 els van realitzar amb PIMES (el 23% en empreses de menys de 50 treballadors; 22% en empreses de 50 a 100 treballadors i 28% en empreses de 101 a 250 treballadors). Els procediments de resolució extrajudicial que es van presentar en empreses de més de 250 treballadors van ser 250, arribant al 30,30%. En comparació amb el 2018 només les empreses més petites van baixar el nombre de procediments realitzats un -6,15% amb 11 expedients menys presentats, la resta d'empreses van incrementar la seva recurrència a aquestes vies de resolució de conflictes laborals.

Costos laborals

Els costos laborals anuals del 2018 es van incrementar en tot el teixit empresarial tant català com espanyol respecte als del 2017, en part, a causa de la pujada de l'SMI. A Catalunya, per a les empreses petites, aquest cost es va incrementar un 3,33% (914,36€ bruts per any), per a la mitjana empresa un 1,33% (467,63€) i per a les empreses de més de 200 treballadors un 0,75% (283,80€). Tot i aquest increment, els costos a Catalunya continuen per sota dels valors del 2012.

A Espanya les pujades dels costos laborals el 2018 van estar més suaus: un 1,37% (343,79€ més que el 2017) per a la petita empresa, un 1,01% (332,71€ més) per a la mitjana empresa, i un 0,50% (189,71€ més) per a les empreses de més de 200 treballadors. En comparació amb el 2012, només la petita empresa continua tenint un cost laboral inferior (-0,83%, és a dir, -213,46€ l'any).

Pel que fa als costos laborals mensuals, per grandària d'empresa a Catalunya durant el segon trimestre del 2019, els costos laborals s'han incrementat un 1,41% (33,74€/mes) en les empreses d'1 a 49 treballadors respecte al mateix període del 2018, en les empreses de 50 a 199 treballadors la variació interanual va ser del 6,13% (182,79€/mes) per treballador i en les empreses de més de 200 treballadors del 0,50% (16,18€/m). Sense dubtes, els increments més importants queden reflectits a les variacions trimestrals, on els costos laborals en la petita i la mitjana empresa van arribar al 4,52% i el 4,66% respectivament 105,02€/m i 141,06€/m) i a la gran empresa un 4,93% 154,13€/m). Després d'experimentar una caiguda general en el primer trimestre del 2019 respecte de l'últim període del 2018, els costos van tornar a pujar a nivell general durant segon trimestre per sobre dels imports de principis del 2018.

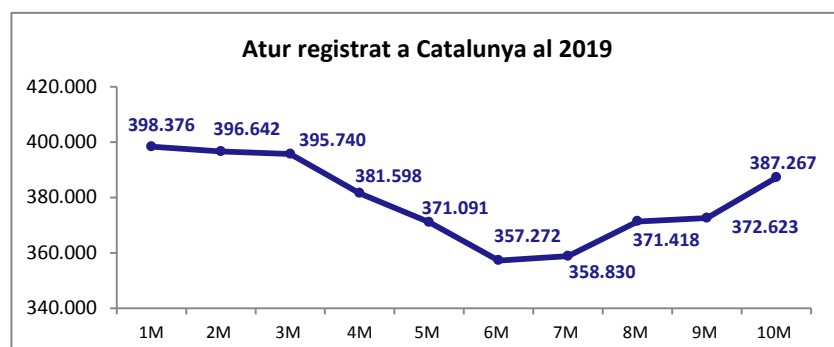
A Espanya tant la variació interanual dels costos laborals com la trimestral reflecteixen un increment dels costos laborals per treballador i mes en totes les empreses independentment de la seva grandària. Respecte al 2018, la pujada més gran va ser la de la mitjana empresa amb un 2,94%, en valors totals, 81,90€/m per treballador. La variació trimestral del segon trimestre del 2019 va superar l'increment dels 100€ en els costos totals en la mitjana i gran empresa, amb un increment del 3,88% i 5,45% respectivament. A les empreses més petites la variació trimestral dels costos laborals va ser del 3,86%.

3.2 Indicadors del Mercat Laboral de la PIME

Ocupació: Atur registrat al 2019

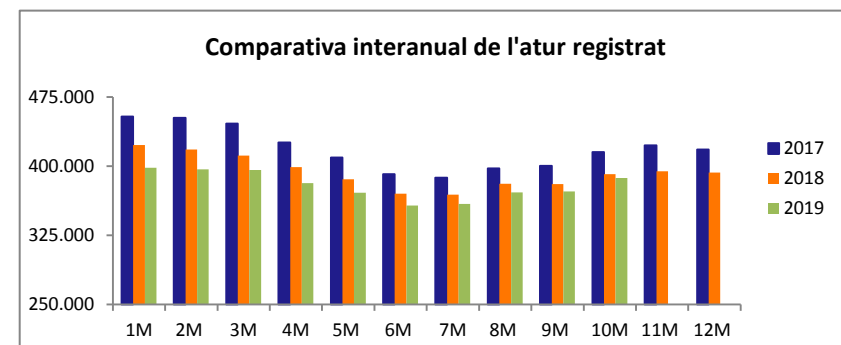
Xifres d'atur registrat a Catalunya

En funció a dades obtingudes de l'“Observatori del treball i Model Productiu”, fins al mes de juny del 2019, el nombre d'aturats ha anat disminuint a Catalunya fins a situar-se en 357.272 aturats. A partir del juliol, la xifra d'aturats va començar a incrementar-se durant els últims quatre mesos, arribant a l'octubre a situar-se en 387.267 aturats. Aquestes dades deixen com a saldo una variació mensual de 14.644 aturats més (3,93%) que al setembre, en comparació amb l'octubre del 2018 la variació resulta negativa: -3.930 persones aturades a Catalunya (-1,00%).

Variacions de les xifres d'atur a Catalunya

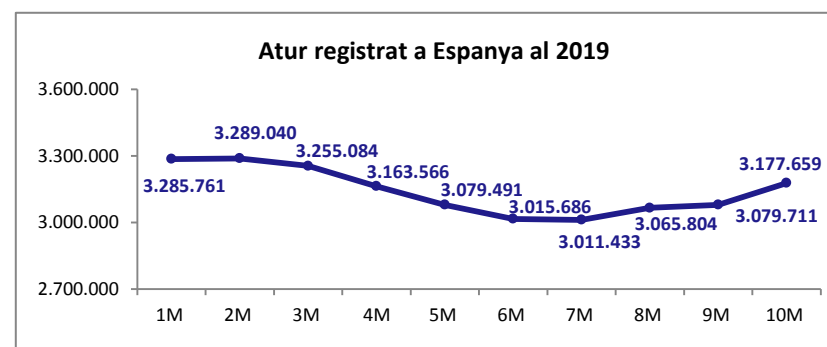
Si bé normalment l'atur té una tendència a l'alça durant el mes d'octubre, aquest any l'increment és el més pronunciat des del 2008 (any en què la xifra d'aturats va créixer en 23.784 persones a l'octubre). Si tenim en compte les dades del 2018, igualment el nombre de persones aturades va disminuir en 3.930 persones (-1%), la reducció interanual més moderada des del juliol del 2013.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori de treball i el Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social

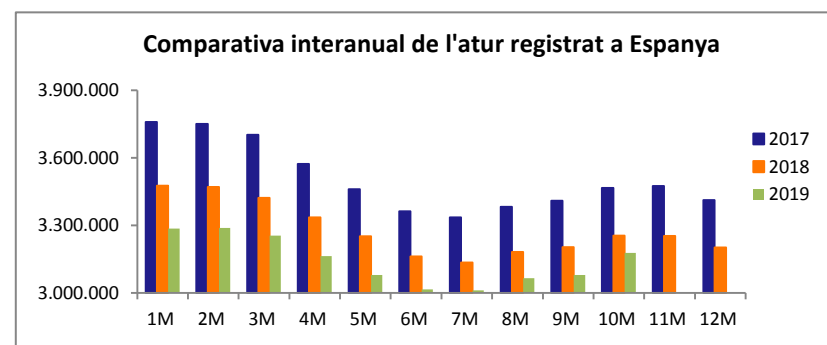
Xifres d'atur registrat a Espanya

En funció a dades obtingudes del Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social, fins al juliol del 2019, el nombre d'aturats va anar disminuint a nivell estatal fins a situar-se en 3.011.433 aturats. A partir d'agost, la xifra d'aturats s'ha anat incrementant fins a arribar a l'octubre als 3.177.659 aturats. La variació mensual d'octubre va registrar un increment de 97.948 persones aturades més (3,18%). Per Comunitats Autònomes, València va ser l'única que va disminuir el nombre d'aturats a l'octubre (-542 persones); Andalusia (+23.759) i Catalunya (14.644) van ser les comunitats en què més va pujar l'atur.

Variacions de les xifres d'atur a Espanya

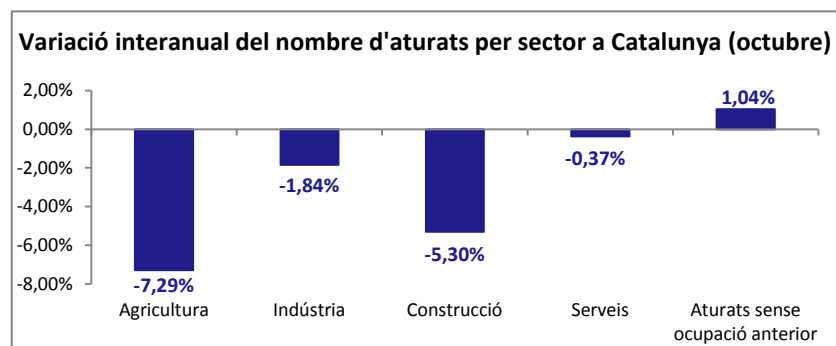
Tot i que la variació mensual de la xifra d'atur d'octubre va presentar el major increment d'un octubre des del 2012, la variació interanual durant tot el 2019 mostra una caiguda de l'atur registrat, superant els mesos d'abril i maig el -5% (-172.302 i -172.639 persones aturades respectivament). Cal destacar que la variació interanual de l'octubre va ser de -77.044 persones, un -2,37%, la més baixa de tot l'any.

Ocupació: Atur registrat al 2019

Atur registrat per sector d'activitat a Catalunya

Per sectors d'activitat, durant tot el 2019 els serveis continuen concentrant més del 70% del total d'aturats, seguit per la indústria (més de l'11%), la construcció (més del 7,8%) les persones sense ocupació anterior (més de 6,7%) i l'agricultura (més de l'1,90%). Respecte el setembre del 2019, l'atur ha crescut en tots els grups, excepte a la construcció, on es va donar una variació mensual de -217 aturats (-0,71%). La variació mensual més gran es va donar als serveis amb 11.674 aturats més (4,38%), seguit pel sector de l'agricultura amb 1.445 aturats més (20,20%). Respecte al 2018, l'atur va baixar en tots els sectors, tret les persones sense ocupació anterior que va pujar un 1,04%.

Atur registrat per gènere a Catalunya

La posició de la dona al món laboral continua veient-se reflectida en les dades d'atur el 2019 en tant que superen el 56,5% del total d'aturats tot l'exercici, arribant-hi, al juliol, el 58,03% del total de desocupats. En el que respecta a les variacions interanuals totals per gènere, cal destacar que els mesos de juny i octubre el nombre de dones aturades va disminuir amb més força que el dels homes, sent les de les primeres de -7.113 i -2.695 respectivament, i les dels segons de -5.807 i -1.235 respectivament.

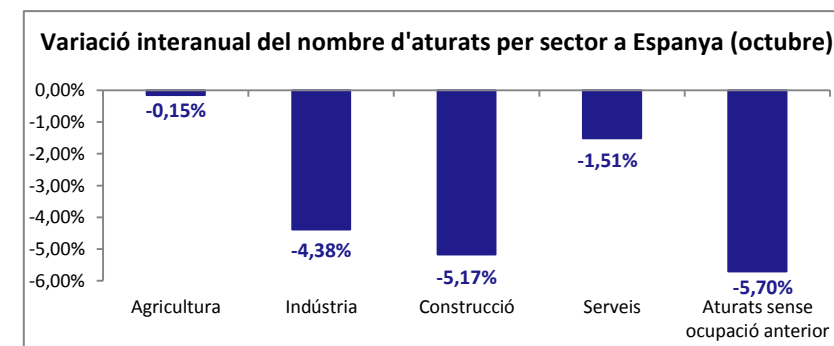
Atur registrat a Catalunya per gènere:

Mes	Homes	Var. anual	Dones	Var. anual	Mes	Homes	Var. anual	Dones	Var. anual
Gener	173.148	-7,40%	225.228	-4,52%	Juliol	150.618	-2,85%	208.212	-2,75%
Febrer	171.827	-6,81%	224.815	-3,84%	Agost	156.586	-2,76%	214.832	-2,21%
Març	170.840	-5,42%	224.900	-2,57%	Setembre	159.065	-2,43%	213.558	-1,73%
Abril	164.191	-5,45%	217.407	-3,50%	Octubre	167.280	-0,73%	219.987	-1,21%
Maig	158.209	-4,62%	212.882	-3,10%					
Juny	150.998	-3,70%	206.274	-3,33%					

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori de treball i model productiu

Atur registrat per sector d'activitat a Espanya

Per sector d'activitat, el major nombre d'aturats es concentra al sector dels serveis (superant tot el 2019 el 69,4% del total d'aturats); si bé també s'ha de tenir en compte que aquest és el sector que més ocupació genera. Concretament, l'octubre de 2019 hi havia 2.232.620 persones aturades en aquest grup (71.918 més que al setembre, un 3,33% més). El sector de la indústria va acabar l'octubre amb 269.282 persones aturades (5.851 més que al setembre, 2,22%), a la construcció hi havien 254.002 persones aturades, només 35 més que al setembre. L'agricultura va ser el sector en el que més va créixer l'atur a l'octubre: 16.072 persones, un 12,03%. Respecte al 2018, tots els grups registren menys aturats.

Atur registrat per gènere a Espanya

A nivell estatal, el 2019 les dones continuen sent el col·lectiu més afectat per la falta d'ocupació, estant per sobre del 58,6% del total d'aturats tot l'any. Els mesos de juny i juliol, el 59,61% i el 59,60% respectivament del total d'aturats eren dones. A nivell estatal, la variació interanual del nombre d'aturats per gènere ha estat superior en els homes que en les dones tot l'any, a excepció d'octubre, mes en què el nombre d'aturats masculins va baixar en -36.053 persones (-2,69%) i en les dones -40.991 (-2,14%).

Atur registrat a Espanya per gènere

Mes	Homes	Var. anual	Dones	Var. anual	Mes	Homes	Var. anual	Dones	Var. anual
Gener	1.360.448	-7,80%	1.925.313	-3,78%	Juliol	1.216.487	-4,93%	1.794.946	-3,26%
Febrer	1.360.225	-7,62%	1.928.815	-3,46%	Agost	1.247.538	-4,55%	1.818.266	-3,03%
Març	1.338.897	-7,92%	1.916.187	-2,65%	Setembre	1.250.720	-4,75%	1.828.991	-3,20%
Abril	1.298.708	-7,17%	1.864.858	-3,72%	Octubre	1.304.137	-2,69%	1.873.522	-2,14%
Maig	1.250.812	-7,15%	1.828.679	-4,10%					
Juny	1.218.056	-5,97%	1.797.630	-3,71%					

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social i el Servei Públic d'ocupació de l'Estat

Ocupació: Població activa 2019

Població activa per gènere a Catalunya

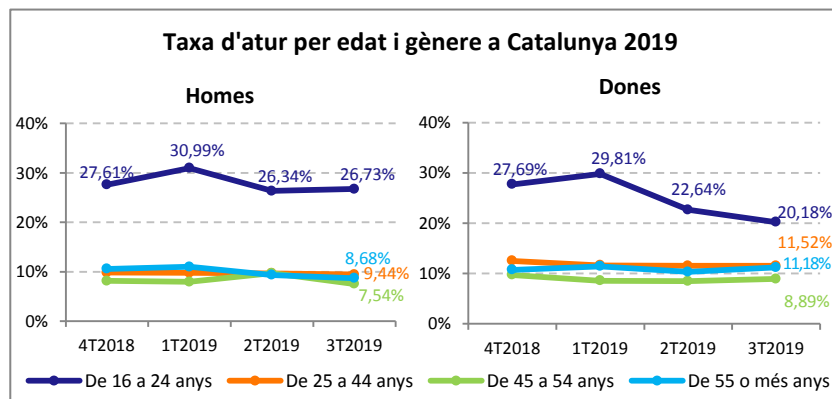
La xifra de persones actives en el tercer trimestre del 2019 a Catalunya, es va situar en 3.884.500 persones, de les quals 3.462.400 estaven ocupades i 422.100 parades i buscant treball de forma activa. En funció del gènere, durant el tercer trimestre s'ha observat una disminució del 2,13% de les xifres d'atur (mentre que els homes van baixar un 5,37% les seves xifres d'atur, les dones van pujar un 1,29%). Respecte al 2018, la variació interanual del trimestre de l'any, va deixar un increment de la població activa a Catalunya de 86.900 persones (2,29%), i també, de la població aturada del 4,56% (18.400 persones). Per gènere, el tercer trimestre del 2019 hi havia 20.100 dones més a l'atur (10,44%) i -1.700 homes (-0,80%) que al mateix període del 2018.

Població Activa			Població Aturada		
	Homes	Dones		Homes	Dones
1T 2019	2.011.0	1.826.6	1T 2019	223.5	223.1
2T 2019	2.017.3	1.845.1	2T2019	221.4	209.9
3T 2019	2.032.0	1.852.5	3T2019	209.5	212.6

Unitats: milers de persones

Taxa d'atur a Catalunya per edat i gènere al 2019

La taxa d'atur del tercer trimestre del 2019 s'ha situat a Catalunya en el 10,9%. Per grups d'edat durant el 2019, els treballadors de 16 a 24 anys, tant homes com dones, es situen en una posició molt més vulnerable davant la creació d'ocupació. Al tercer trimestre de l'any, la taxa d'atur de les dones menors de 25 anys, va ser del 20,18% i la dels homes del 26,73%. Cal destacar que l'atur de les dones més joves va baixar un -10,85% respecte al segon trimestre, mentre que el dels homes va pujar un 1,46%. Només en aquest tram d'edat, l'atur dels homes va estar superior al de les dones durant els tres últims trimestres.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori de treball i Model Productiu i de l'INE

Població activa per gènere a Espanya

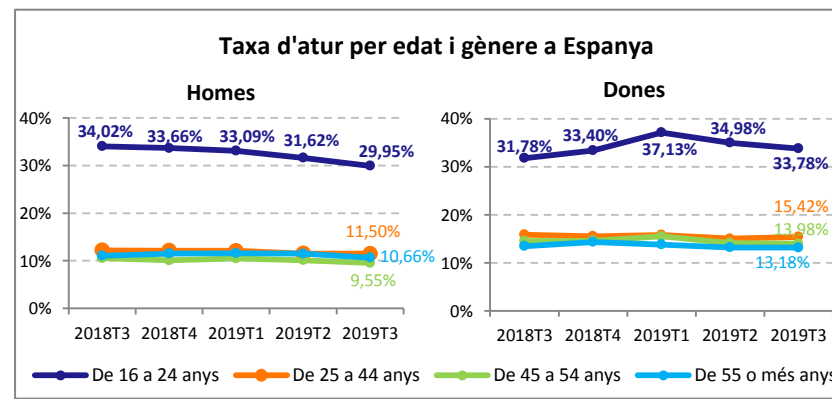
A Espanya, el nombre de persones actives en el tercer trimestre del 2019 es va situar en 23.088.700, de les quals 19.874.300 estaven ocupades i 3.214.400 parades i buscant treball de forma activa. Durant el tercer trimestre de l'any s'ha observat una baixada del nombre d'aturats respecte al trimestre anterior del -0,50% (-16.200 persones). Cal destacar que, si bé el total d'aturats va baixar en aquest trimestre, en funció del gènere, la variació trimestral va ser negativa per a les dones, que van incrementar el nombre total d'aturades en 17.400 persones més (1,03%) mentre que els homes van baixar les xifres d'aturats en 33.600 persones (-2,19%). La variació trimestral per gènere del segon trimestre va ser del -4,89% en les dones (-87.300) i del -2,32% en els homes (-36.400).

Població Activa			Població Aturada		
	Homes	Dones		Homes	Dones
1T 2019	12.169.6	10.655.8	1T 2019	1.570.5	1.783.8
2T 2019	12.284.3	10.751.2	2T2019	1.534.1	1.696.5
3T 2019	12.325.0	10.763.7	3T2019	1.500.5	1.713.9

Unitats: milers de persones

Taxa d'atur a Espanya per edat i gènere al 2019

La taxa de desocupació a Espanya s'ha situat en el 13,9% al tercer trimestre de l'any. Per edats hi continua havent la dificultat de crear ocupació pels treballadors de 16 a 24 anys; concentrant-se en aquest grup més del 30% dels aturats (homes i dones). Val remarcar que durant tot el 2019, la tendència de la taxa d'atur en els homes va estar a la baixa, en tots els grups d'edats, en canvia a les dones, al primer trimestre del 2019, les dones de 16 a 24 anys van pujar la taxa d'atur un 11,17%. La variació interanual del tercer trimestre del 2019 de la taxa d'atur va ser negativa (menys persones registrades a l'atur), només es va incrementar un 6,29% la taxa d'atur de les dones més joves.

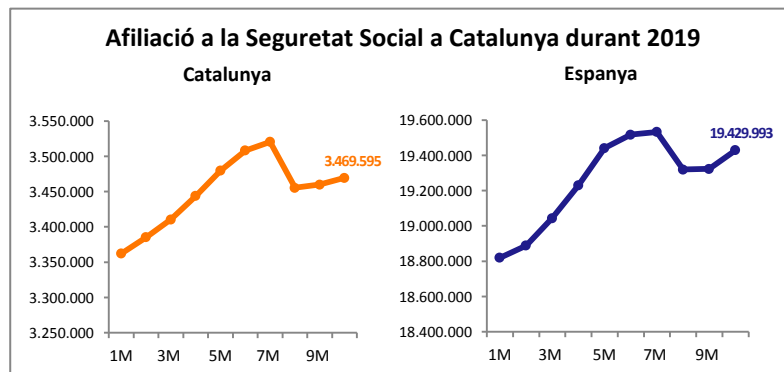

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE

Afiliació 2019

Dades afiliació a la Seguretat Social al 2019 a Catalunya i Espanya

El 2019, el nombre d'afiliats a la seguretat social va mantenir un ascens constant tant al territori autonòmic com a l'estatal fins a l'agost, mes en qual l'afiliació va caure un -1,85% a Catalunya (-65.190) i un -1,09% a Espanya (-212.984). Els mesos de setembre i octubre el nombre de persones afiliades va tornar a pujar fins a arribar els 3.469.595 afiliats a Catalunya i els 19.429.993 a Espanya.

Variació interanual de l'afiliació a Catalunya i Espanya

Al mes d'octubre la mitjana d'afiliació va créixer en 9.666 persones afiliades més (+0,28%) a Catalunya i en 106.542 persones més (0,55%) a Espanya, respecte al setembre. En l'àmbit estatal, aquesta variació representa el major increment intermensual de la mitjana d'afiliacions des del maig, mes en el qual l'increment va ser de l'1,10% (211.751 afiliats).

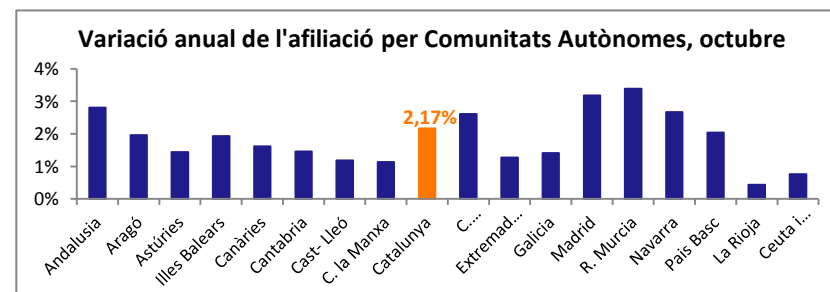
Respecte l'octubre del 2018, la variació també ha estat positiva als dos territoris, creixent un 2,17% (73.698 afiliats) i un 2,30% (436.920 afiliats més) a Catalunya i Espanya respectivament. Es tracta del segon major increment de l'afiliació en un mes d'octubre, des del 2007.

Variació intermensual				Variació intermensual			
Catalunya	Afiliacions	Total	Relativa	Espanya	Afiliacions	Total	Relativa
Abril	3.443.914	33.408	0,98%	Abril	19.230.362	186.786	0,98%
Maig	3.479.847	35.933	1,04%	Maig	19.442.113	211.751	1,10%
Juny	3.508.443	28.596	0,82%	Juny	19.517.967	75.854	0,39%
Juliol	3.520.636	12.193	0,35%	Juliol	19.533.211	15.244	0,08%
Agost	3.455.446	-65.190	-1,85%	Agost	19.320.227	-212.984	-1,09%
Setembre	3.459.929	4.483	0,13%	Setembre	19.323.451	3.224	0,02%
Octubre	3.469.595	9.666	0,28%	Octubre	19.429.993	106.542	0,55%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social

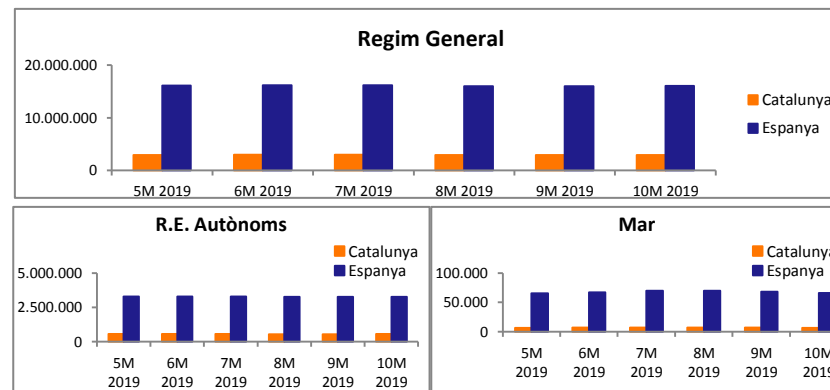
Afiliació a la Seguretat Social al 2019 per comunitats Autònomes

Per Comunitat Autònoma, l'afiliació mitjana d'octubre del 2019 va créixer en tots els territoris respecte al 2018. Les variacions anuals més importants es van donar a Madrid (100.605 afiliacions més, 3,18%), Andalusia (85.573 afiliacions més, 2,81%) i Catalunya (73.698 afiliacions més, 2,17%). Les comunitats que menys van incrementar les afiliacions respecte a l'any anterior van ser La Rioja (572 afiliacions més, 0,43%) Cantàbria i Extremadura, amb 3.168 (1,46%) i 4.989 (1,27%) afiliacions més respectivament.

Afiliació per règim a Catalunya i Espanya al 2019

L'afiliació al Règim General (General, S.E. Agrari i S.E. Llar) va arribar a l'octubre els 2.912.614 afiliats a Catalunya i els 16.090.647 afiliats a Espanya. L'increment mensual del règim general va ser de 9.053 (0,31%) i 102.879 (0,64%) afiliats més a Catalunya i Espanya respectivament. El règim especial dels Treballadors Autònoms, va finalitzar el desè mes de l'any amb 550.235 afiliats (992 més que al mes anterior, 0,18%) al territori autonòmic i 3.271.976 afiliats (5.718 més que al setembre, 0,18%) a tot l'Estat i, finalment, el règim especial del Mar amb 6.745 i 66.040 afiliats a Catalunya i Espanya (-379 afiliats, -5,32% i -2.035 afiliats, -2,99% que al setembre a cada territori respectivament).

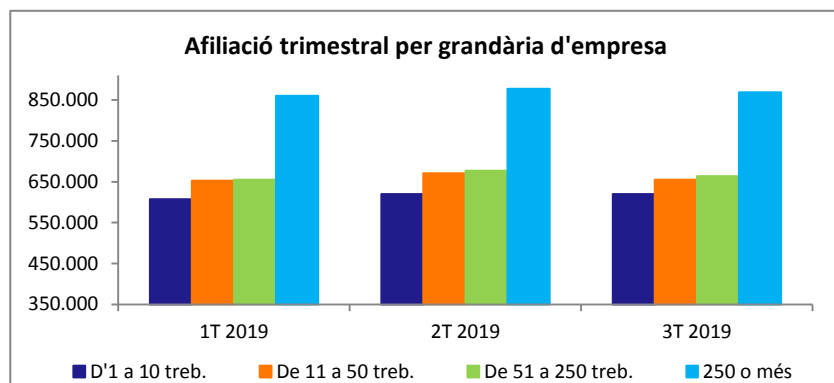

Afiliació a Catalunya per grandària d'empresa al 2019

Afiliació trimestral Règim General i RE Minería i Carbó per grandària d'empresa

A Catalunya, l'afiliació en la microempresa ha estat per sobre del 21,5% durant els tres primers trimestres del 2019 (va acabar setembre amb 620.259 afiliats). En la petita empresa, els valors de l'afiliació fins setembre del 2019 van estar prop del 23,50% igual que en la mitjana empresa. En total els nivells d'afiliació de les Pimes supera el 70% del total d'afiliacions anuals.

Tenint en compte els resultats del tercer trimestre del 2018, l'afiliació va créixer a totes les empreses, independentment de la seva grandària. Les microempreses van augmentar les afiliacions en un 2,90% (17.507 afiliats), les petites i mitjanes empreses un 1,98% i un 1,61% (12.712 i 10.536) afiliacions més respectivament. Les grans empreses ho van fer en un 2,65% (22.408 persones afiliades més).

Afiliació per sector econòmic

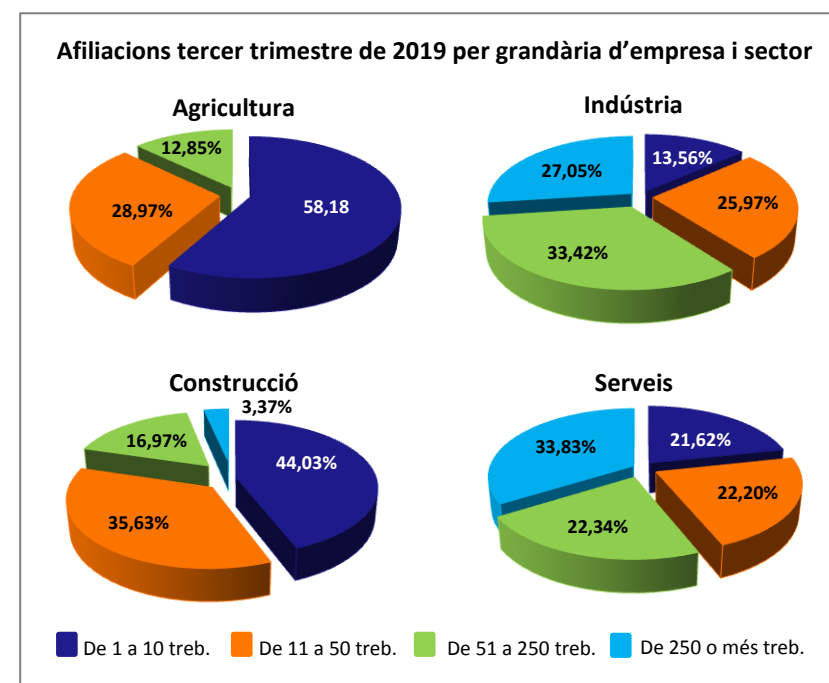
Per sector econòmic, el 2019, l'afiliació a Catalunya es va concentrar majoritàriament, en els sectors dels serveis i la indústria, superant el 78,60% de l'afiliació total durant els tres primers trimestres de l'any el primer, i el 15,75% el sector de la indústria. Excepte al tercer trimestre, la construcció va arribar a formalitzar el 5% del total d'afiliacions (de juliol a setembre es van realitzar 138.259 afiliacions en aquest sector, un 4,96% del total del trimestre). El sector de l'agricultura només va arribar a formalitzar el 0,35% de les afiliacions al segon trimestre de l'any.

	1T 2019		2T 2019		3T 2019
Agricultura	0,34%	Agricultura	0,35%	Agricultura	0,34%
Indústria	15,98%	Indústria	15,81%	Indústria	15,78%
Construcció	5,08%	Construcció	5,00%	Construcció	4,96%
Serveis	78,60%	Serveis	78,85%	Serveis	78,92%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Observatori de treball i Model Productiu i el Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social

Afiliació tercer trimestre 2019 per sector econòmic i grandària d'empresa (Catalunya)

Per grandària d'empresa també s'observen clares diferències en els índexs d'afiliació a Catalunya. En el tercer trimestre de l'any, el 58,18% de les afiliacions provinents d'empreses del sector de l'agricultura es van formalitzar en microempreses. El mateix va ocórrer en les empreses del sector de la construcció, on les empreses d'1 a 10 treballadors van generar l'afiliació del 44,03% de tot el sector. Únicament en el sector dels serveis les afiliacions de les empreses de 250 o més treballadors van ser superior a les de les Pimes amb el 33,67% (així i tot, si se sumen totes les afiliacions de les empreses des d'1 a 249 treballadors agrupen el 66,16% de les afiliacions del sector dels serveis).

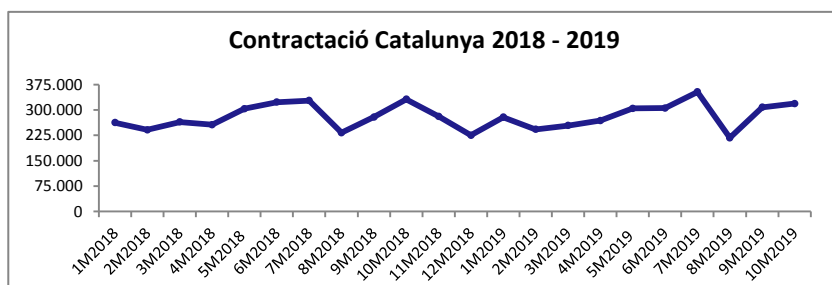

Respecte al segon trimestre de 2019, cal remarcar que l'afiliació a tot Catalunya va caure un 1,94% (-55.126 afiliats). Les empreses més petites van ser les que més van disminuir el nombre d'afiliats respecte al trimestre anterior, amb -17.820 afiliacions (-2,875,48%). La disminució a la petita i mitjana empresa va ser del -2,34% (-15.695 afiliats) i -1,93% (-13.093 afiliats) respectivament. Per últim, les empreses grans van reduir les afiliacions un 0,97% (-8.518 afiliacions). Per sector d'activitat, al tercer trimestre de 2019 les empreses del sector dels serveis van realitzar 41.341 afiliacions menys (-1,84%) que durant el segon trimestre.

Contractació 2019

Contractació a Catalunya 2019

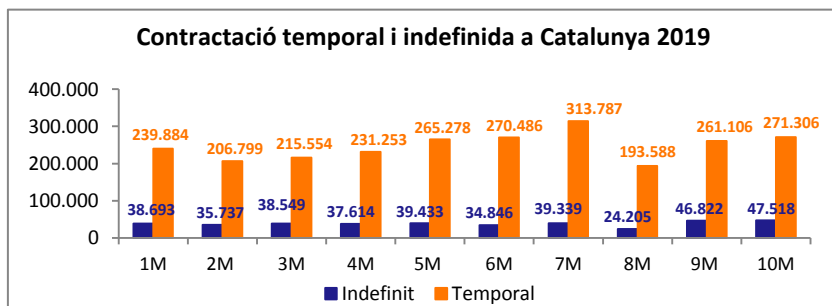
La contractació a Catalunya durant el 2019 va aconseguir el seu punt màxim en el mes de juliol, mes en el qual es van formalitzar un total de 353.126 contractes, dels quals l'11,14% van ser indefinits i el 88,86% van ser temporals. Febrer va ser el mes en què menys contractes es van realitzar (242.536). Respecte a 2018, la variació positiva més important va estar al mes de setembre amb 28.723 contractes més (10,29%), seguida per la del juliol amb 25.159 contractes més (7,67%). Si bé les variacions mensuals deixen saldos negatius de la contractació en els mesos de març (-3,86%), juny (-5,45%), agost (-6,46%) i octubre (-3,90%), la contractació acumulada fins al desè mes del 2019 és un 1,02% superior a la del mateix període de 2018.

Contractació indefinida i temporal a Catalunya 2019

De la totalitat de contractes signats a Catalunya de gener a octubre de 2019, el 13,42% (382.756) van ser indefinits i el 86,58% (2.469.041) temporals. Respecte a la contractació generada al 2018 en el mateix període hi va haver una disminució de la contractació indefinida de -12.428 contractes (-3,14%), en canvi la contractació temporal va augmentar en 41.086 contractes (1,69%).

Al 2019, el mes en que més contractes indefinits es van signar va ser octubre, amb 47.518 contractes (-2.432 contractes que a l'octubre de 2018, un -4,87%). Pel que fa als contractes temporals, el mes de major contractació va ser juliol amb 313.787 contractes (25.377 contractes més que al juliol de 2018, un 8,8%)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Observatori de treball i Model Productiu

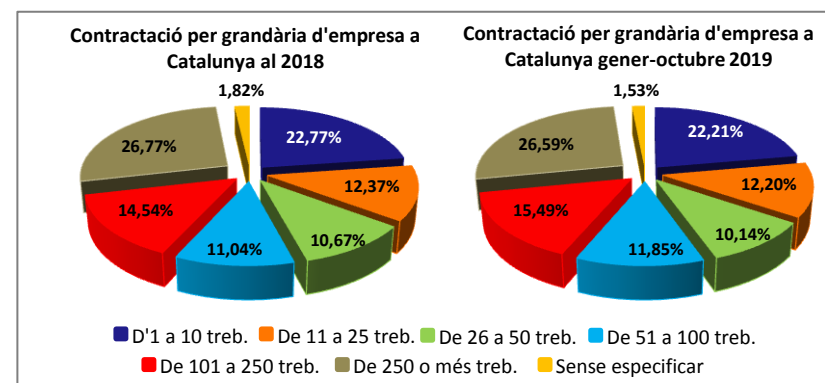
Contractació a Catalunya per grandària d'empresa

A Catalunya no es publiquen dades de la contractació per grandària d'empresa. L'observatori de Treball i Model Productiu ens ha facilitat aquestes dades per als períodes del 2018 i de gener a octubre del 2019.

Contractació Acumulada a Catalunya:

	Total 2018	Gener-octubre		Variació	
		2018	2019	Total	Relativa
D'1 a 10 treb.	748.242	642.886	633.249	-9.637	-1,50%
De 11 a 25 treb.	409.030	349.297	348.007	-1.290	-0,37%
De 26 a 50 treb.	348.820	301.235	289.079	-12.156	-4,04%
De 50 a 100 treb.	366.301	311.810	337.839	26.029	8,35%
De 101 a 250 treb.	489.527	410.600	441.667	31.067	7,57%
Més de 250 treb.	908.145	755.818	758.269	2.451	0,32%
Sense especificar	59.351	51.493	43.687	-7.806	-15,16%
Total	3.329.416	2.823.139	2.851.797	28.658	1,02%

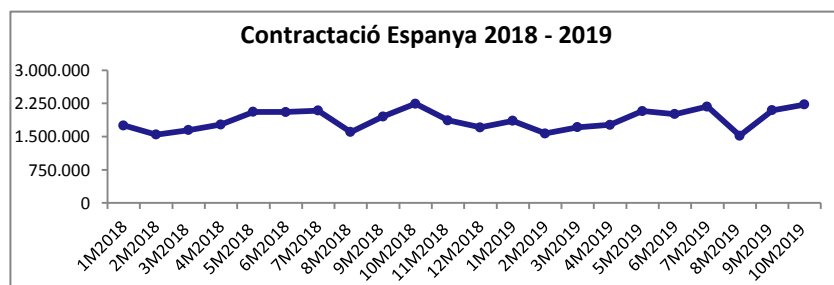
En funció a les dades obtingudes de l'Observatori de Treball i Model Productiu de Catalunya, es pot apreciar que gairebé el 45,24% de les contractacions del 2018 (1.157.272 contractes) es van registrar a empreses de menys de 25 treballadors. Si agrupem tota la Pime, aquesta suma el 70,94% de tota la contractació. Pel que fa al 2019, de gener a octubre, el 34,41% de la contractació (981.256 contractes) es van signar a empreses de menys de 25 treballadors. Si sumem les contractacions de tota la Pime, el 2019 aquestes empreses van acumular el 71,88% dels contractes.

Contractació 2019

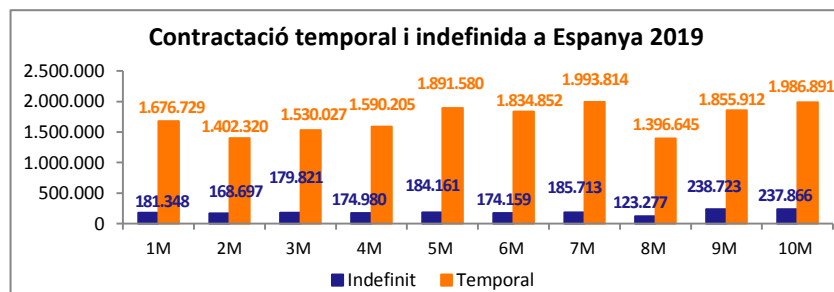
Contractació a Espanya al 2019

La contractació a Espanya va aconseguir el seu registre màxim en el mes d'octubre, en el qual es van formalitzar un total de 2.224.844 contractes (130.157 més que al setembre, un 6,21% més). Els mesos d'agost i febrer es van registrar les caigudes més importants de l'any, amb una variació intermensual del -30,26% i -15,43% respectivament (-659.563 contractes a l'agost i -286.727 al febrer). Respecte a 2018, les variacions anuals més grans en la contractació a l'Estat espanyol es van donar als mesos d'agost (-82.529 contractes, -5,15%) i octubre (-18.741 contractes, -0,84%); en canvi els mesos de setembre i juliol la contractació va créixer un 7,28% (142.220 contractes més) i un 4,44% (92.713 contractes) respectivament. La contractació acumulada fins a l'octubre del 2019 a Espanya va ser de 19.009.890¹, un 1,56% més que fins a l'octubre del 2018 (es van registrar 292.668 contractes més).

Contractació indefinida i temporal a Espanya al 2019

Del total de contractes signats al territori espanyol fins al desè mes del 2019, 1.848.745 van ser indefinits (9,73%) i 17.158.975 temporals (90,27%). En comparació amb les dades del mateix període del 2018, la contractació indefinida va caure un -4,83% (-93.828 contractes), per contra, la contractació temporal va créixer un 2,31% (386.670 contractes més). Setembre i octubre van ser els mesos en què més contractacions indefinides es van signar el 2019 (238.723 i 237.866 contractes respectivament). Pel que fa als contractes temporals, juliol va ser el mes més actiu amb 1.993.814 contractes.

¹ A Espanya, de gener a octubre de 2019 es van registrar 2.170 Adscripcions en col·laboració social que queden excloses de la suma que es fa de les contractacions temporals i indefinides posteriors.

Contractació a Espanya per grandària d'empresa

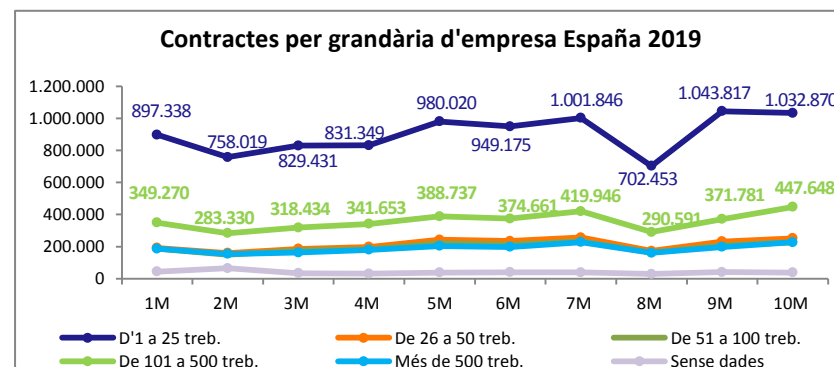
Per grandària d'empresa, segons dades del Servei Públic d'Ocupació de l'Estat (SEPE), la contractació es concentra, sobre tot en les empreses de menys de 25 treballadors, que van formalitzar un total de 9.026.318 contractes de gener a octubre del 2019, el que representa el 47,49% del total de la contractació.

Contractació Acumulada a Espanya:

	Gener-octubre		Variació	
	2018	2019	Total	Relativa
D'1 a 25 treb.	9.002.885	9.026.318	23.433	0,26%
De 26 a 50 treb.	2.071.415	2.127.544	56.129	2,71%
De 51 a 100 treb.	1.875.174	1.965.762	90.588	4,88%
De 101 a 500 treb.	3.475.797	3.586.051	110.254	3,17%
Més de 500 treb.	1.842.081	1.900.507	58.426	3,17%
Sense especificar	447.526	401.538	-45.988	-10,28%
Total	18.714.878	19.007.720	292.842	1,56%

Durant el 2019, a Espanya les empreses de fins a 25 treballadors van signar 9.026.318 contractes, incrementant la contractació respecte al mateix període del 2018 en un 0,26% (es van signar 23.433 contractes més). Les petites empreses també van incrementar la contractació respecte a l'any anterior un 2,71% (56.129 contractes més) i a les empreses de 51 a 100 treballadors la pujada de la contractació va ser del 4,83% (90.588 contractes més).

Si tenim en compte la contractació mensual a Espanya per grandària d'empresa, a l'octubre es van signar 2.224.757 contractes, el 46,43% d'aquests es van registrar a empreses de menys de 25 treballadors i el 69,93% a empreses d'1 a 100 treballadors.

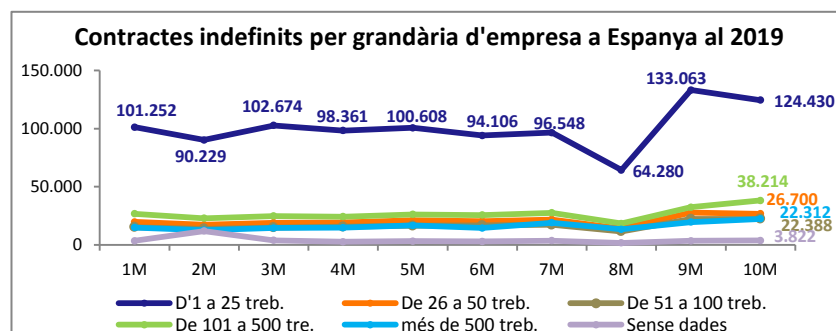

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Servei Públic d'Ocupació Estatal

Contractació 2019 per grandària d'empresa

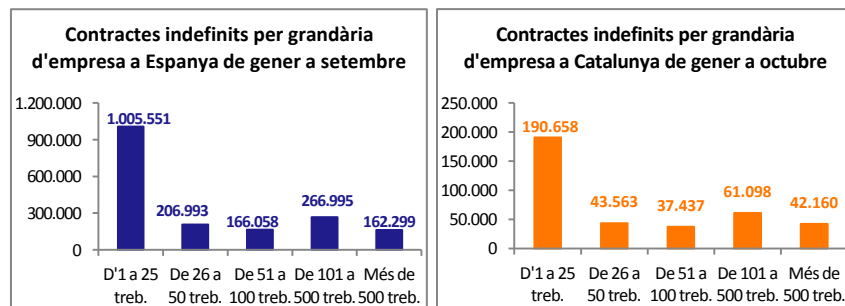
Contractació indefinida per grandària d'empresa a Espanya al 2019

No es tenen dades mensuals sobre la contractació a Catalunya per grandària d'empresa. A nivell estatal, el 2019 es van registrar 1.848.745 contractes indefinits fins al mes d'octubre. Per grandària d'empresa, les empreses de fins a 25 treballadors van formalitzar el 54,39% (1.005.551) de la totalitat de contractes indefinits fins al desè mes de l'any. A mesura que s'incrementa la grandària de l'empresa, es redueix el nombre de contractes indefinits (tant inicials com convertits en indefinits) que es realitzen. En comparació amb el 2018, els mesos d'agost i juny van ser els dos en què més va baixar la contractació indefinida amb -30.644 i -18.813 contractes indefinits registrats respectivament (-19,91% i -9,75% de variació anual relativa).

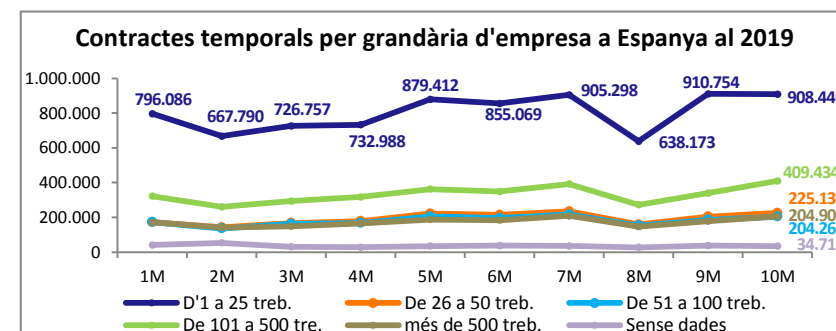
Contractació indefinida acumulada fins octubre en la PIME a Catalunya i Espanya

En funció a dades facilitades per l'Observatori de Treball i Model Productiu, a Catalunya el 2019 es van registrar un total de 382.756 contractes indefinits. Les empreses d'1 a 25 treballadors van registrar 190.658 d'aquests contractes (49,81%) i les empreses de 101 fins a 500 treballadors 61.098 (15,96%). La microempresa catalana (menys de 10 treballadors) va registrar 129.621 contractes indefinits (el 33,87% del total). Les empreses més grans, tant a Catalunya com a Espanya han generat l'11,0% i el 8,78% del total de la contractació indefinida respectivament.

Contractació temporal per grandària d'empresa a Espanya al 2019

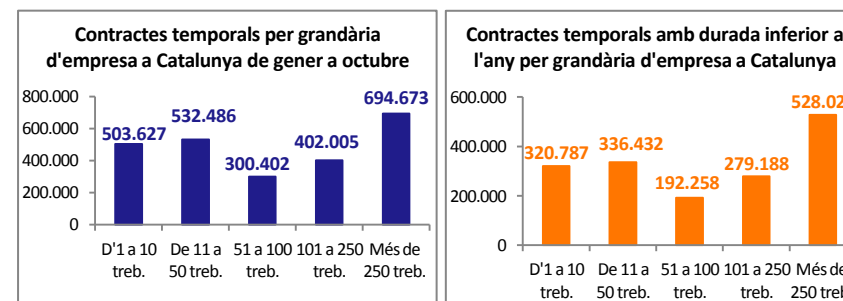
Fins a l'octubre del 2019 es van registrar 17.158.975 contractes temporals a tota Espanya. Del total de contractes temporals acumulats fins aquest mes, el 46,74% es van registrar en empreses de fins a 25 treballadors (8.020.767), les mitjanes i grans empreses (de 101 a 500 treballadors) van signar el 19,34% d'aquests contractes (3.319.056) i les petites empreses de 26 a 50 treballadors l'11,19% (1.920.551). Cal destacar que si bé la contractació temporal total va créixer respecte al 2018 (s'han signat 386.670 contractes més que fins a l'octubre del 2018, un 2,31% més), la variació interanual dels mesos de Juny, agost i octubre va ser negativa amb -27.938 contractes al primer mes (-1,50%) i -51.929 contractes (-3,58%) i -14.238 (-0,71%) al segon i tercer mes respectivament.

Contractació temporal acumulada en la PIME a Catalunya al 2019

No es tenen dades mensuals de la contractació temporal a Catalunya per grandària d'empresa. De gener a octubre a Catalunya es van signar 2.469.040 contractes temporals. D'aquests, el 68% (1.679.221) tenien una duració inferior als 12 mesos.

Pel que fa a les contractacions amb durada inferior a l'any, les empreses grans (250 o més treballadors) van signar el 31,44% d'aquests contractes (528.022), seguides per les microempreses amb el 19,03% (320.787) i les empreses de 101 a 250 treballadors amb el 16,63% (279.188 contractes).

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori de treball i Model Productiu i el Servei Públic d'Ocupació Estatal

Tipus de contractació indefinida a Catalunya al 2018 i 2019

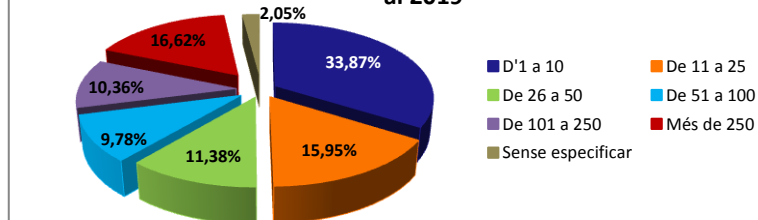
Tipus de contractació indefinida per grandària d'empresa^{*1}

Dels 463.177 contractes indefinits que es van formalitzar a Catalunya en el 2018, 166.451 (35,94%) els van formalitzar les empreses d'1 a 10 treballadors i 79.466 (17,16%) empreses d'11 a 25 treballadors superant el 53% del total de la contractació indefinida.

Respecte al 2019, de gener a octubre, dels 382.756 contractes indefinits registrats a Catalunya, 129.621 (el 33,87%) es van signar a microempreses i 63.596 (16,62%) en grans empreses. S'ha de destacar que si bé la Pime concentra el 81,34% de la contractació indefinida, respecte als primers deu mesos del 2018, hi ha hagut una disminució de la contractació indefinida del 5,95% (el 2019 es van signar -19.686 contractes indefinits menys a les Pimes). Per contrari, a la gran empresa la contractació indefinida va créixer un 13,49% (7.559 contractes més).

Període	Modalitat	Treballadors					
		1 a 10	11 a 25	26 a 50	51 a 100	101 a 250	Més de 500
2018	Ordinari	114.913	53.396	36.460	23.143	25.261	42.459
	Foment de la contractació indefinida	6.107	1.574	892	49	74	37
	Indefinit pers. amb Discapacitat	878	303	216	224	164	283
	Conv. en indefinits	44.553	24.193	18.552	16.616	18.882	24.635
	Total 2018	166.451	79.466	56.120	40.032	44.381	67.414
Gener a octubre 2019	Ordinari	89.367	38.995	27.014	22.082	22.266	40.516
	Foment de la contractació indefinida	566	84	89	32	68	47
	Indefinit pers. amb Discapacitat	710	219	142	188	177	226
	Conv. en indefinits	38.978	21.739	16.318	15.135	17.151	22.807
	Total 2019	129.621	61.037	43.563	37.437	39.662	63.596

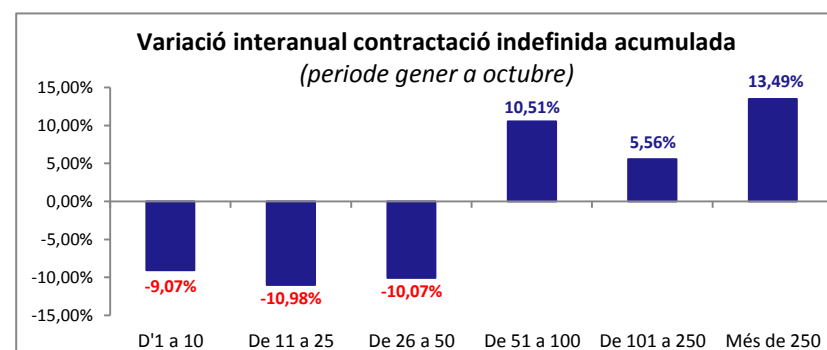
Contractació indefinida acumulada per grandària d'empresa a Catalunya al 2019*

^{*1} En el 2018 havien de 9.313 empreses sense classificar per nombre de treballadors que no s'han comptabilitzat en la taula i han formalitzat contractes indefinits. En el 2019 hi havien 7.840 empreses a la mateixa situació

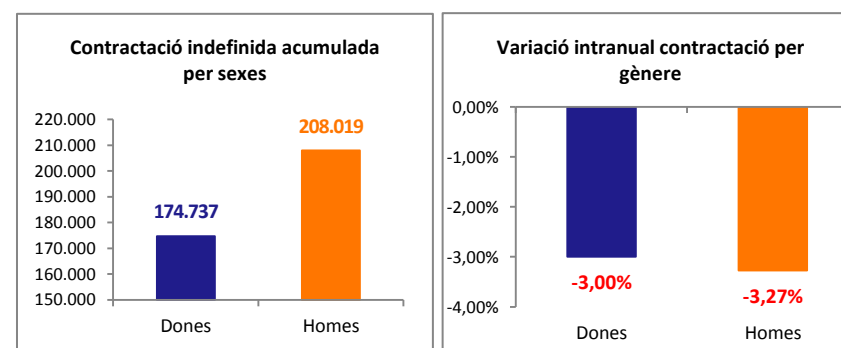
Variació contractació indefinida per grandària d'empresa (gener – octubre)

La contractació indefinida acumulada del 2019 va caure, respecte al mateix període del 2018 en les empreses més petites. Concretament, de gener a octubre, a Catalunya les microempreses van signar 12.924 contractes menys (-9,07%), les empreses d'11 a 25 treballadors -7.531 contractes (-10,98%) i les empreses de 26 a 50 treballadors -4.880 contractes (-10,07%). Les mitjanes empreses fins a 100 treballadors van incrementar la contractació indefinida en 3.560 contractes (10,51%) i les de 101 fins a 250 treballadors van formalitzar 2.089 contractes indefinits més (5,56%). La gran empresa també va incrementar la seva contractació indefinida en 7.559 contractes més que el 2018 (13,49%).

Contractació indefinida acumulada per gènere a Catalunya (fins octubre)

No es tenen dades a nivell autonòmic de la contractació indefinida per grandària d'empresa i gènere. En total, dels 335.238 contractes registrats fins a l'octubre del 2019 a Catalunya, 174.737 (45,65%) es van formalitzar amb dones i 208.019 (el 54,35%) amb homes. En comparació amb el 2018, es van formalitzar -5.397 contractes indefinits amb dones (-3%) i -7.031 amb homes (-3,27%).

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu

Tipus de contractació temporal Catalunya 2018 i 2019

Tipus de contractació temporal per grandària d'empresa^{*1}

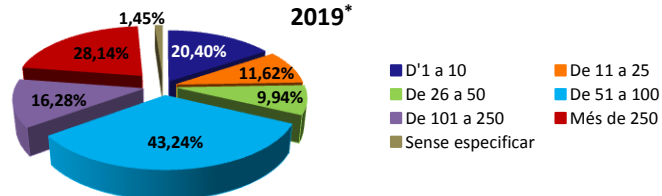
En el 2018, es van formalitzar 2.866.239 contractes temporals, dels quals el 20,30% (581.791) es van registrar en microempreses i l'11,50% (329.564) a empreses d'11 a 25 treballadors. En total la Pime va generar el 68,92% (1.975.470) del total de la contractació temporal. Per tipus de contracte, 37,22% (1.066.694) van ser contractes d'obra i servei i el 48,17% (1.380.693) van ser contractes temporals per circumstàncies de la producció.

De gener a octubre del 2019, es van signar 2.469.041 contractes temporals, el 70,41% dels quals (1.738.520) es van formalitzar en empreses de menys de 250 treballadors. Les microempreses van registrar 503.627 contractes (20,40%) i les empreses d'11 a 25 treballadors 286.970, un 11,62%. Les empreses de més de 250 treballadors van acumular 694.674 contractes temporals fins a l'octubre de 2019, un 28,14%. Pel que fa al tipus de contracte, en aquest any els contractes temporals per circumstàncies de la producció van superar el 50,80% del total de la contractació temporal, seguits pels contractes d'obra o servei amb el 36,06% (1.255.395 i 890.304 contractes respectivament).

Període	Modalitat	Treballadors					
		1 a 10	11 a 25	26 a 50	51 a 100	101 a 250	Més de 500
2018	Obra o servei	280.240	151.300	138.236	140.912	155.721	173.408
	Ev. circumstàncies de la producció	279.208	161.102	131.822	149.846	229.342	407.476
	Interinitat	14.844	13.591	19.063	30.919	53.856	247.278
	Altres ²	7.499	3.571	3.579	4.592	6.227	12.569
Total 2018		581.791	329.564	292.700	326.269	445.146	840.731
Gener a setembre 2019	Obra o servei	231.155	126.639	106.386	127.421	134.910	143.982
	Ev. circumstàncies de la producció	254.711	146.584	121.177	144.914	220.180	352.566
	Interinitat	12.528	11.202	15.845	25.588	43.324	191.546
	Altres ²	52.33	2.545	2.108	2.479	3.591	6.580
Total 2019		503.627	286.970	245.516	300.402	402.005	694.974

^{*2} L'apartat "Altres" inclou els contractes parcials per a persones amb discapacitat, Relleu, Jubilació parcial, substitució jubilació 64 anys, Pràctiques i Formació, entre uns altres.

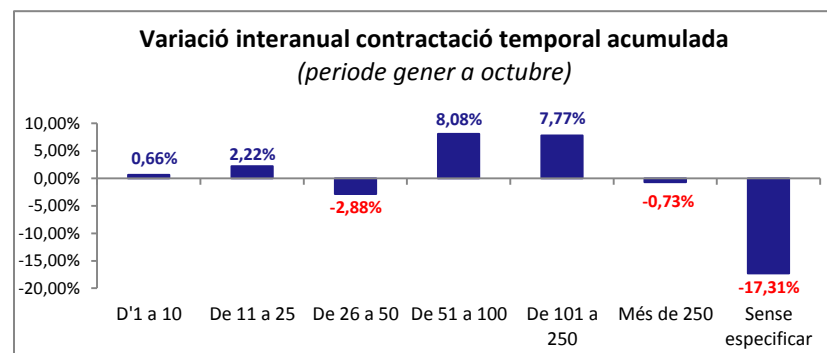
Contractació temporal acumulada per grandària d'empresa a Catalunya al 2019*

^{*1} Per al 2018 hi ha un total de 50.038 empreses sense classificar per nombre de treballadors que no s'han comptabilitzat en la taula i han formalitzat contractes temporals en els períodes esmentats. Per al 2019, hi han 35.847 empreses a la mateixa situació.

Variació contractació temporal per grandària d'empresa (gener – octubre)

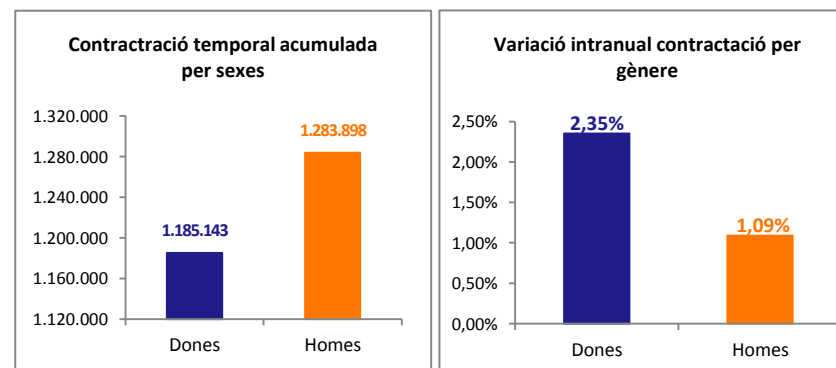
Respecte al mateix període del 2018, la contractació temporal va caure en les empreses de 26 a 50 treballadors, que van registrar 7.276 contractes menys (-2,88%) i les empreses grans amb -5.107 contractes (-0,73%). Les empreses mitjanes de 51 fins a 100 treballadors, van incrementar la contractació temporal un 8,08% (22.469 contractes més) seguides per les empreses de 101 fins a 250 treballadors que van registrar una pujada del 7,77% amb 28.978 contractes més. Les empreses sense classificar per grandària van formalitzar un -17,31% de contractes menys que fins octubre de 2018.

Contractació temporal acumulada per gènere a Catalunya (fins octubre)

No es tenen dades de la contractació temporal per grandària d'empresa i gènere a Catalunya. De gener a octubre, dels 2.197.735 contractes temporals registrats, 1.185.143 (el 47,69%) es van formalitzar amb dones i 1.283.898 (el 52,31%) amb homes.

Respecte al mateix període del 2018, la contractació temporal es va incrementar en tots dos gèneres, es van signar 41.086 contractes més (27.206 dels quals van ser amb dones i 13.880 amb homes).

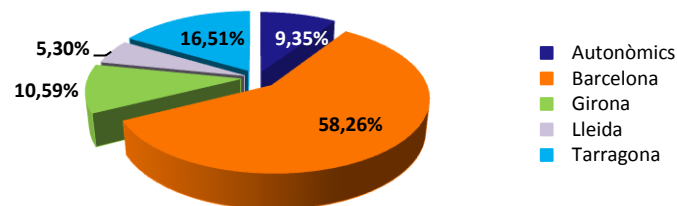
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu

Negociació col·lectiva: convenis col·lectius 2019

Convenis Col·lectius registrats a Catalunya

Fins a l'octubre del 2019, dels 3.321 convenis col·lectius registrats a l'Estat Espanyol, 321 (el 9,67%) es van registrar a Catalunya. Aquests 321 convenis van afectar 1.036.441 treballadors i 137.508 empreses. De la totalitat de convenis registrats, 30 van ser de caràcter autonòmic i 291 provincials. Barcelona, amb 187 convenis, és la província amb major quantitat de convenis registrats, seguida per Tarragona amb 53 i Girona amb 34. Lleida va registrar 17 convenis. Respecte als resultats de la negociació col·lectiva del 2018, fins octubre, tot i que hi ha més treballadors afectats (120.511), es destaca una baixada del nombre total de convenis registrats (-8) i d'empreses afectades (-29.194).

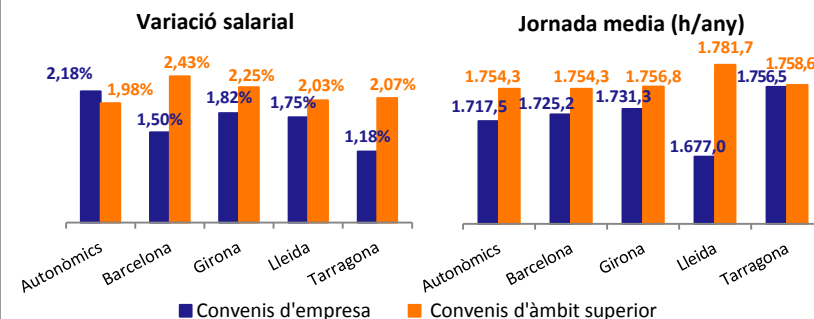
Convenis col·lectius registrats a Catalunya fins octubre de 2019

Convenis Col·lectius d'empresa i d'àmbit superior a l'empresa a Catalunya

Fins al desè mes del 2019, es van registrar 250 convenis col·lectius d'empresa que van afectar un total de 50.143 treballadors. D'altra banda, es van registrar 71 convenis col·lectius d'àmbit superior a l'empresa i van afectar un total de 986.298 treballadors. Respecte als resultats d'octubre del 2018, s'han registrat 2 convenis d'empresa menys i 6 convenis d'àmbit superior a l'empresa menys. El nombre de treballadors afectats s'han incrementat en 8.184 en els primers i 112.327 en els segons.

Variació salarial i jornada mitja pactada a la negociació col·lectiva

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social

Variació interanual del registre de convenis col·lectius a Catalunya

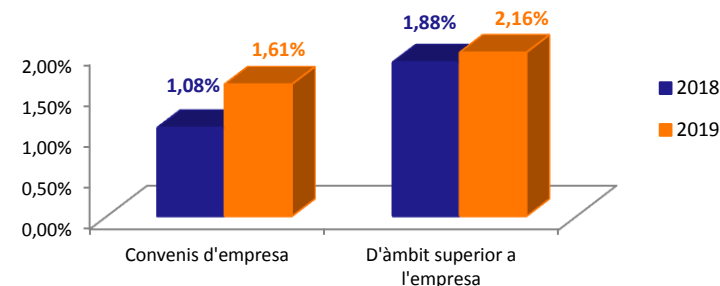
Fins a l'octubre del 2018, es van registrar 329 convenis que afectaven 166.702 empreses i a 915.930 treballadors. El 2019 es van registrar 8 convenis menys que l'any anterior, (un -2,43%) que van afectar -29.194 empreses (-17,51%) i a 120.511 treballadors més (13,16%). Cal esmentar que en l'àmbit autonòmic s'han registrat 3 convenis més (11,11%) que al mateix període del 2018, que afecten -35.357 empreses (-31,02%) i a 39.571 treballadors més (8,75%). A Barcelona, fins al desè mes del 2019 s'han registrat 17 convenis col·lectius menys que fins a l'octubre del 2018 (-8,33%), però aquests afecten 9.447 empreses més (37,85%) i a 118.749 treballadors més (47,04%).

Gener - Octubre	Convenis d'empresa		Variació interanual	Gener - Octubre	C. àmbit superior a l'empresa		Variació interanual
	2018	2019			2018	2019	
Autonòmics	4	6	50,00%	Autonòmics	23	24	4,35%
Barcelona	177	166	-6,21%	Barcelona	27	21	-22,22%
Girona	25	26	4,00%	Girona	7	8	14,29%
Lleida	7	9	28,57%	Lleida	6	8	33,33%
Tarragona	39	43	10,26%	Tarragona	14	10	-28,57%
Total	252	250	-0,79%	Total	77	71	-7,79%

Variació salarial interanual

Els resultats de la negociació col·lectiva reflecteixen una variació interanual dels nivells salarials positiva que, en els convenis d'empresa és del 0,53 punts percentuals (49,07%) i en els d'àmbit superior a l'empresa del 0,28 punts percentuals (14,89%). Cal destacar que, si bé la variació salarial final és superior en els convenis negociats en l'àmbit superior a l'empresa, l'increment ha estat superior en els convenis negociats dins de l'àmbit de l'empresa.

Variació salarial interanual en convenis col·lectius

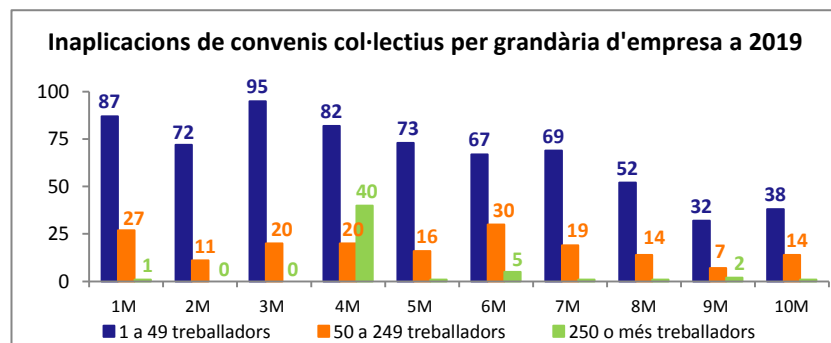

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social

Negociació col·lectiva: inaplicació de convenis col·lectius 2019

Inaplicació de Convenis Col·lectius per grandària d'empresa

No es tenen dades autonòmiques sobre la inaplicació de convenis. En l'àmbit estatal, fins a l'octubre del 2019 es van dipositar 926 inaplicacions de convenis, els quals van ser presentats per 738 empreses i van afectar 18.964 treballadors. Respecte l'octubre del 2018, s'han produït 86 inaplicacions més, que van afectar 19 empreses menys i a 2.413 treballadors més.

* Les dades exposades fan referència als acords d'inaplicació de convenis entre empreses i treballadors, així com també, els que deriven de decisions arbitralis.

* Fins l'octubre de 2019 van haver-hi 29 inaplicacions de convenis en els quals no consta el nombre de treballadors d'empresa, amb la qual cosa han quedat excloses del gràfic.

Inaplicacions Convenis Col·lectius: empreses i treballadors afectats

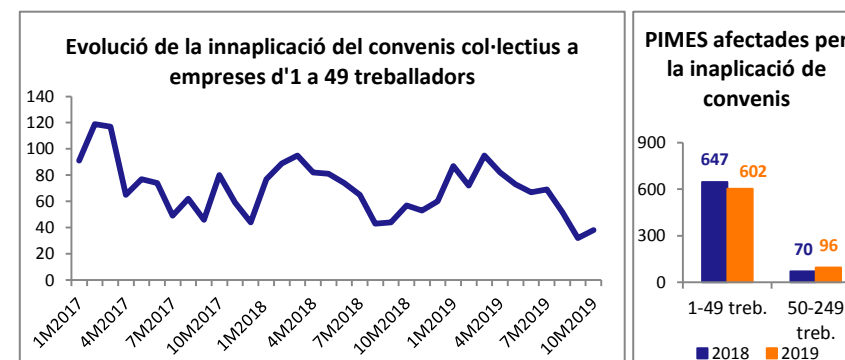
Abril i maig van ser els mesos en què més dipòsits es van realitzar amb 117 i 144 inaplicacions registrades respectivament. Per contra, setembre i octubre van ser els mesos amb menys activitat, amb 43 i 53 inaplicacions. La petita empresa va presentar el 73,03% de les inaplicacions fins octubre amb 667 expedients i la mitjana el 19,22% amb 178 expedients. Les grans empreses van presentar el 5,62% dels expedients amb 52 procediments.

Anàlisi inaplicacions convenis col·lectius						
	Inaplica- cions	% Total	Empreses	% Total	Treballa- dors	% Total
1 a 49 treballadors	667	72,03%	602	81,57%	7.814	41,20%
50 a 249 treballadors	178	19,22%	96	13,01%	8.812	46,47%
250 o més treballadors	52	5,62%	12	1,63%	1.687	8,90%
No consta	29	3,13%	28	3,79%	651	3,43%
Total	987	100%	738	100%	18.964	100%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social

Variació interanual d'empreses afectades per les inaplicacions per grandària d'empresa

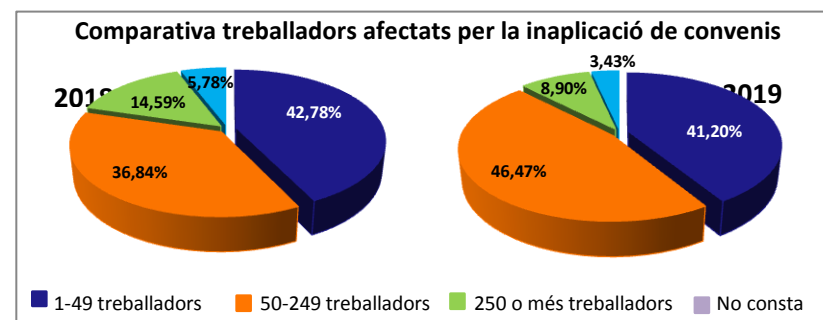
El nombre d'empreses afectades per la inaplicació de convenis ha disminuït un -2,51% respecte a l'octubre del 2018 (fins a l'octubre del 2019 van haver 19 empreses menys afectades per inaplicacions). Les empreses petites van ser les que més van disminuir amb -45 inaplicacions menys (-6,96%). Es continua així amb la tendència a la baixa de les inaplicacions en les empreses més petites, iniciada en el 2017.

* Fins l'octubre de 2019 es van presentar 926 inaplicacions, el total d'empreses afectades van ser 738, això es deu al fet que una mateixa empresa pot presentar diverses inaplicacions

Variació interanual dels treballadors afectats per les inaplicacions per grandària d'empresa

El 2019 hi va haver un augment del 14,58% de la quantitat de treballadors afectats per les inaplicacions, en total 2.413 treballadors més (dades fins a l'octubre). La mitjana empresa va incrementar el nombre de treballadors afectats per les inaplicacions de convenis un 44,51%, en concret, 2.714 treballadors més respecte a l'any anterior. Si bé el nombre d'empreses petites afectades per les inaplicacions va ser menor, hi van haver 733 treballadors més afectats (10,35%). A la gran empresa el nombre de treballadors afectats per les inaplicacions va baixar un -30,14% (-728 treballadors afectats que fins a l'octubre de 2018).

Tribunal Laboral de Catalunya: Resolució extrajudicial de conflictes al 2019

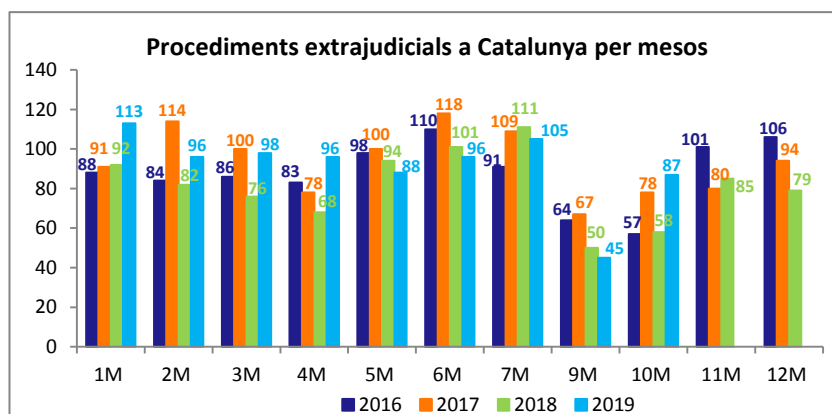
Total resolució extrajudicial de conflictes al 2019 (fins a l'octubre)

En funció a dades obtingudes del Tribunal Laboral de Catalunya, de gener a octubre del 2019 es van presentar 824 expedients, dels quals 7 van ser arbitratges, 529 conciliacions i 288 mediacions. Del total de conciliacions, el 85,07% van ser tramitacions efectives i el 14,93% no efectives. Respecte a les mediacions, el 85,07% es van tramitar de forma efectiva i el 14,93% no van ser efectives.

Catalunya De gener a octubre de 2019	PROCEDIMENTS		
	ARBITRATGES	CONCILIACIONS	MEDIACIONS
TOTAL	7	529	288
TRAMITACIONS ECTIVES	----	450	245
Amb acord	----	184	138
Acord parcial	----	10	5
Sense acord	----	256	102
TRAMITACIONS NO ECTIVES	----	79	43
Intentades sense efecte	----	39	20
Desistides	----	18	12
Arxivades	----	22	11

Resolució extrajudicial de conflictes per mesos

Els 824 expedients presentats a Catalunya durant el 2019 van afectar 11.409 empreses i a 258.966 treballadors. En comparació amb el mateix període del 2018, en l'últim any es van celebrar 92 procediments més (12,57%). Cal destacar l'increment de les mediacions realitzades de gener a octubre del 2019 (288) respecte al mateix període del 2018 (204), hi ha hagut un increment del 41,18%, amb 84 procediments més.

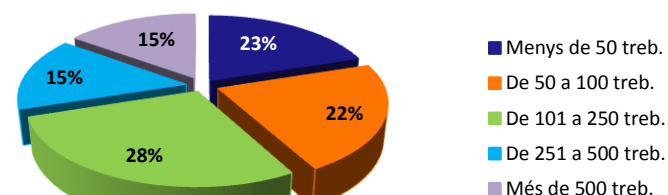

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Tribunal Laboral de Catalunya

Resolució extrajudicial de conflictes per grandària d'empresa

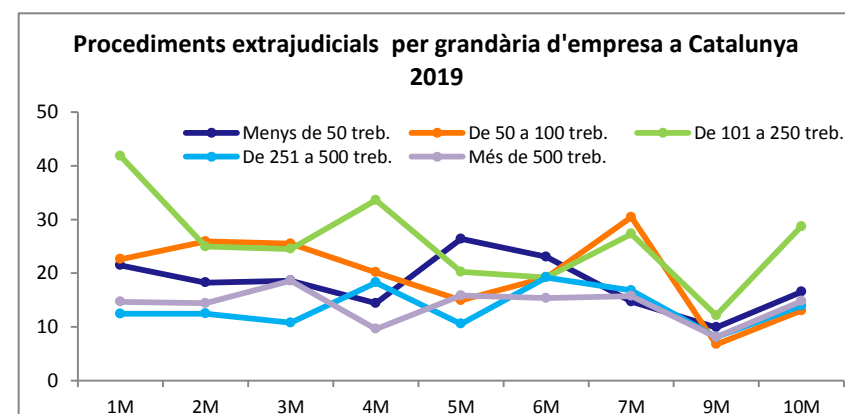
Per grandària d'empresa, el 69,70% dels procediments realitzats fins a l'octubre del 2019 els van realitzar en PIMES (163 en empreses de menys de 50 treballadors; 179 en empreses de 50 a 100 treballadors i 232 en empreses de 101 a 250 treballadors). Els procediments de resolució extrajudicial que es van presentar en empreses de més de 250 treballadors van ser 250, arribant al 30,30%.

Procediments extrajudicials a Catalunya per grandària d'empresa al 2019

Resolució extrajudicial de conflictes a Catalunya per mesos i grandària d'empresa

Els mesos de maig i juny, les empreses de menys de 50 treballadors van presentar 26 i 23 expedients respectivament, per a les empreses amb més de 50 i menys de 100 treballadors el mes amb major activitat va ser el juliol amb 30 procediments realitzats. El primer mes del 2019 va ser el més actiu per a les empreses amb 101 fins a 250 treballadors amb 42 expedients. Les empreses de més de 250 treballadors, per la seva part van presentar més expedients els mesos de juny (35) i juliol (33).

Tribunal Laboral de Catalunya: Resolució extrajudicial de conflictes al 2019

Evolució procediments extrajudicials per dimensió d'empresa

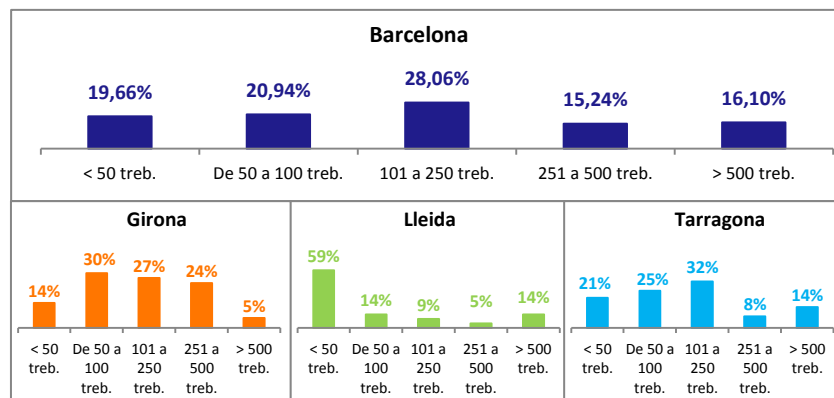
Entre el 2018 i el 2019 el nombre de procediments extrajudicials va augmentar un 12,57% (de gener a octubre del 2019 es van realitzar 92 procediments més que en el mateix període del 2018). Només a les empreses de menys de 50 treballadors es van veure reduïts els procediments de resolució extrajudicial un -6,15% (11 expedients presentats menys). Les empreses de 50 a 100 treballadors van presentar 24 procediments més (15,21%), les empreses de 101 a 250 46 més (obtenint un increment del 24,98%) i les empreses de més de 250 treballadors van realitzar 33 expedients més (15,05%).

Procediments per grandària d'empresa	Any		Variació
Grandària d'empresa	2018	2019	Relativa
Menys de 50 treballadors	174	163	-6,15%
De 50 a 100 treballadors	155	179	15,21%
De 101 a 250 treballadors	186	232	24,98%
De 251 a 500 treballadors	105	123	16,68%
Més de 500 treballadors	112	127	13,53%
Total	732	824	12,26%

Resolució extrajudicial de conflictes a Catalunya per províncies i grandària d'empreses

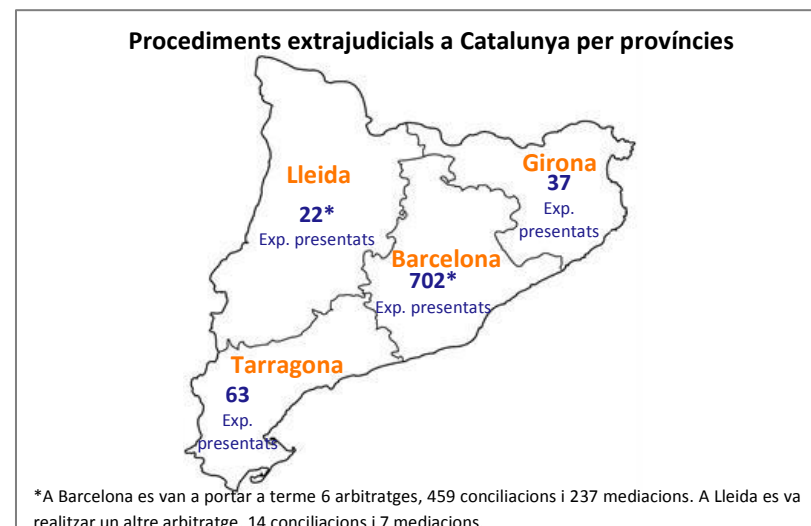
En l'àmbit provincial, Barcelona concentra el 85,19% dels procediments extrajudicials portats a terme fins a l'octubre del 2019 amb 6 arbitratges, 459 conciliacions i 237 mediacions. En segon lloc Tarragona, on es van celebrar 29 conciliacions i 34 mediacions. Per grandària, en totes les províncies les empreses fins a 250 treballadors continuen superant el 68% del total dels procediments de resolució extrajudicial de conflictes, només a Barcelona, les empreses grans arriben al 30% dels expedients.

Procediments extrajudicials a Catalunya per grandària d'empresa al 2019

Procediments extrajudicials a Catalunya per províncies

A la província de Barcelona es van portar a terme un total de 696 procediments de conciliacions i mediacions fins a l'octubre del 2019; el 47,72% dels quals es va resoldre amb acord i el 52,28% sense. A Tarragona es van presentar 63 procediments dels quals el 54,39% van arribar a un acord i el 45,61% no; a Girona es van gestionar 37 procediments (el 41,38% va acabar amb acord i el 58,62% sense). Finalment Lleida, va ser la província amb menor activitat, amb 21 expedients, 68,75% van acabar amb acord i el 31,25% sense. Respecte al mateix període de 2018, cal destacar l'increment del 17% dels procediments acabats en acord a tota Catalunya.

Vagues desconvocades

Fins al desè mes del 2019 s'han desconvocat 22 vagues (6 de caràcter indefinit), amb un total 40.964 hores desconvocades*¹ i amb un valor anual de 644.978,18€*².

Any	Vagues		Hores desconvocades	Valor anual de hores desconvocades	Cost salarial
	Desconvocades	Indefinides desconvocades			
2018	27	7	126.623	2.018.687,18€	15,94€
2019	22	6	40.964	644.978,18€	15,75€

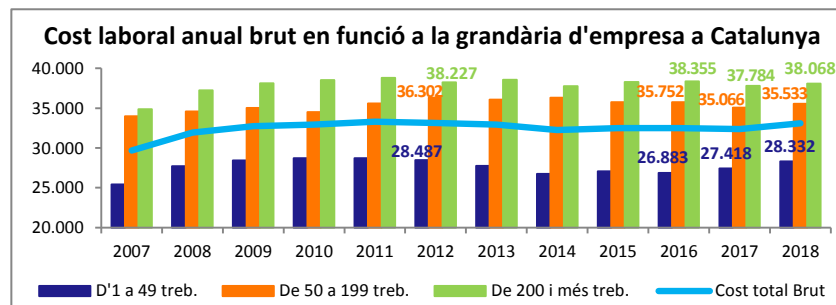
*¹ No inclou les corresponents a vagues indefinides desconvocades

*² Cost salarial total per hora, per Comunitat Autònoma. Institut Nacional d'Estadística, en base a dades del Tribunal Laboral de Catalunya.

Costos Laborals: Cost laboral anual

Cost laboral anual per treballador i dimensió d'empresa a Catalunya 2018

En funció a dades obtingudes per l'Idescat, els costos laborals anuals de 2018 es van incrementar en tot el teixit empresarial respecte als de 2017, en part, a causa de la pujada del SMI; concretament el cost laboral brut anual a Catalunya va créixer un 2,23% (721,87€ més per any i treballador). Per grandària d'empresa, en la petita empresa respecte al 2017 el cost laboral anual brut va incrementar-se un 3,33% (914,36€ bruts per any), en la mitjana empresa un 1,33% (467,63€) i en les empreses de més de 200 treballadors un 0,75% (283,80€). Tot i aquest increment, els costos continuen per sota dels valors de 2012.

Components dels costos laborals per dimensió d'empresa a Catalunya al 2018

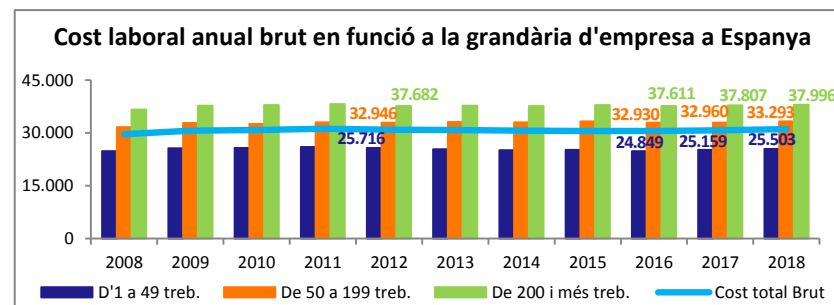
Analitzant els components dels costos laborals per treballador per al 2018 a Catalunya, es pot observar que la mitjana empresa assumeix més costos d'indemnitzacions per acomiadament i altres despeses que les empreses grans i petites. Per un altra banda, les empreses petites continuen assumint, en proporció, majors costos de les cotitzacions obligatòries (23,57% del cost laboral total) que les mitjanes (23,19%) i les grans (22,71%).

Cost laboral per treballador i any 2018	Treballadors		
	D'1 a 49	De 50 a 199	De 200 i més
Cost salarial	21.077,27€	26.322,93€	28.318,01€
Cotitzacions obligatòries	6.678,33€	8.240,51€	8.643,50€
Cotitzacions voluntàries	69,98€	149,30€	283,75€
Prestacions socials directes	114,73€	219,30€	312,64€
Indemnitzacions per acomiadament	174,98€	280,64€	192,38€
Altres despeses	216,71€	320,49€	317,32€
Cost laboral total brut	28.332,00€	35.533,17€	38.067,60€
Subvencions i deduccions	-126,66€	-255,89€	-188,48€
Cost laboral net	28.205,34€	35.277,28€	37.879,12€

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

Cost laboral anual per treballador i dimensió d'empresa a Espanya 2018

En l'àmbit estatal el cost total brut per treballador i any del 2018 va ser de 31.085,76€. En base de dades obtingudes per l'INE, per grandària d'empresa, les empreses de fins a 50 treballadors suportaven un cost de 25.502,95€ per treballador i any (343,79€ més que a 2017, un 1,37%), per a la mitjana empresa el cost total era de 33.292,81€ (332,71€ més que a l'any anterior, 1,01%) i per a les empreses de més de 200 treballadors era de 37.996,46€ (189,71€ més, 0,50%). En l'àmbit estatal les pujades han estat més suaus en comparació amb el 2017, sobretot per a la petita empresa. En comparació amb el 2012, només la petita empresa continua tenint un cost laboral inferior (-0,83%, és a dir, -213,46€ l'any).

Components dels costos laborals per dimensió d'empresa a Espanya al 2018

A Espanya, les cotitzacions obligatòries en xifres totals també són majors en les grans empreses que en les petites. En proporció al total del cost brut, la situació es repeteix a nivell estatal i autonòmic: les cotitzacions obligatòries signifiquen un 24,07% del total del cost brut en les empreses de menys de 49 treballadors i un 22,16% en les empreses de més de 200 treballadors. A Espanya, la diferència entre el cost salarial de les empreses petites i les grans és de 9.562,44€/any.

Cost laboral per treballador i any 2018	Treballadors		
	D'1 a 49	De 50 a 199	De 200 i més
Cost salarial	18.762,15€	24.581,49€	28.324,59€
Cotitzacions obligatòries	6.137,37€	7.718,73€	8.419,50€
Cotitzacions voluntàries	78,74€	163,69€	292,20€
Prestacions socials directes	98,23€	244,92€	400,92€
Indemnitzacions per acomiadament	165,84€	231,27€	207,66€
Altres despeses	260,62€	352,71€	351,59€
Cost laboral total brut	25.502,95€	33.292,81€	37.996,46€
Subvencions i deduccions	-186,40€	-239,21€	-204,31€
Cost laboral net	25.316,40€	33.053,60€	37.792,15€

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE

Costos Laborals: segons grandària d'empresa 2019

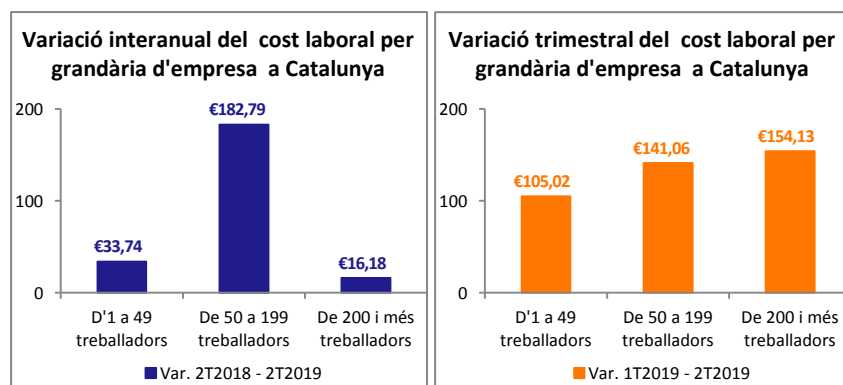
Cost laboral trimestral per dimensió d'empresa a Catalunya

D'acord amb les dades estretes de l'Idescat, es pot observar que independentment de la grandària de l'empresa, en el segon trimestre del 2019, els costos laborals per treballador i mes s'han incrementat entre un 4,5% i un 5% respecte als primers tres mesos de l'any. Per grandària d'empresa, el cost laboral total per treballador en el segon trimestre del 2019 per a les empreses amb menys de 50 treballadors va ser de 2.428,05€/mes; en les empreses de 50 a 199 treballadors de 3.165,47€/mes i per a les empreses amb més de 200 treballadors, de 3.280,51€/mes.

	Trimestre		Variació	
	1T 2019	2T 2019	Total	Relativa
D'1 a 49 treballadors	2.323,03€/m	2.428,05€/m	105,02€/m	4,52%
De 50 a 199 treballadors	3.024,41€/m	3.165,47€/m	141,06€/m	4,66%
De 200 o més treballadors	3.126,38€/m	3.280,51€/m	154,13€/m	4,93%
Cost laboral total	2.745,34€/m	2.874,60€/m	129,26€/m	4,71%

Variació dels costos laborals per grandària d'empresa a Catalunya

En el segon trimestre del 2019, els costos laborals s'han incrementat un 1,41% (33,74€/mes) en les empreses d'1 a 49 treballadors respecte al mateix període del 2018. Per a les empreses de 50 a 199 treballadors la variació interanual va ser del 6,13% (182,79€/mes) per treballador i en les empreses de més de 200 treballadors del 0,50% (16,18€/m). Sense dubtes, els increments més importants queden reflectits a les variacions trimestrals, on els costos laborals en la petita i la mitjana empresa van arribar al 4,52% i el 4,66% respectivament 105,02€/m i 141,06€/m i a la gran empresa un 4,93% 154,13€/m). Després d'experimentar una caiguda general en el primer trimestre del 2019 respecte de l'últim període del 2018, els costos van tornar a pujar a nivell general durant segon trimestre per sobre dels imports de principis del 2018.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT

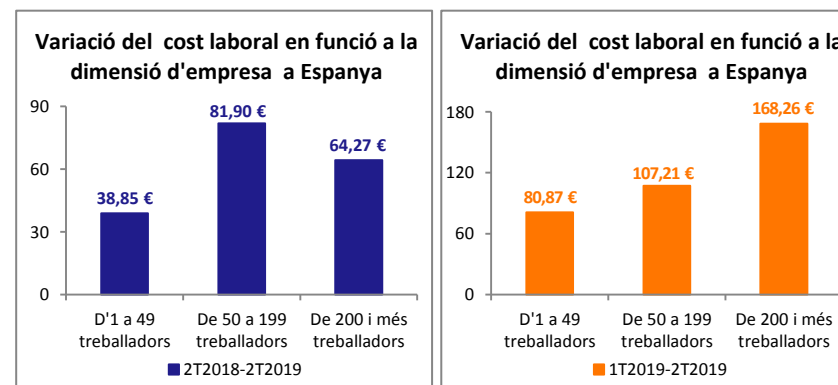
Cost laboral trimestral per dimensió d'empresa a Espanya

En funció a les dades de l'INE a Espanya els costos laborals totals també es van incrementar durant el segon trimestre del 2019 a nivell general, independentment de la grandària de l'empresa. Al segon trimestre del 2019 el cost laboral total per treballador va ser de 2.174,51€/mes per a les empreses més petites, produint-se una pujada respecte al trimestre anterior de 80,87€/mes per treballador. Per la mitja empresa (fins a 200 treballadors) el cost laboral del segon trimestre del 2019 va ser de 2.868,02€/mes per treballador i per a les empreses grans de 3.252,97€/mes per treballador.

	Trimestre		Variació	
	1T 2019	2T 2019	Total	Relativa
D'1 a 49 treballadors	2.093,64€/m	2.174,51€/m	80,87€/m	3,86%
De 50 a 199 treballadors	2.760,81€/m	2.868,02€/m	107,21€/m	3,88%
De 200 o més treballadors	3.084,71€/m	3.252,97€/m	168,26€/m	5,45%
Cost laboral total	2.450,27€/m	2.664,55€/m	114,28€/m	4,48%

Variació dels costos laborals per grandària d'empresa a Espanya

Tant la variació interanual dels costos laborals del segon trimestre del 2019 com la trimestral reflecteixen un increment dels costos laborals per treballador i mes en totes les empreses independentment de la seva grandària. Respecte al 2018, la pujada més va ser la de la mitjana empresa amb un 2,94%, en valors totals, 81,90€/m per treballador, seguida per l'increment dels costos laborals de la gran empresa (a partir dels 200 treballadors) amb un 2,02% (64,27€/mes). La variació trimestral el 2019 també va tenir tendència a l'alça superant l'increment dels 100€ en els costos totals en la mitjana i gran empresa, concretament va ser de 107,21€ més a la primera i de 168,26€ més a la segona (3,88% i 5,45% respectivament). A les empreses més petites la variació trimestral dels costos laborals va ser del 3,86% (80,87€ més al mes per treballador).

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE

Costos Laborals: segons sector d'activitat i components 2019

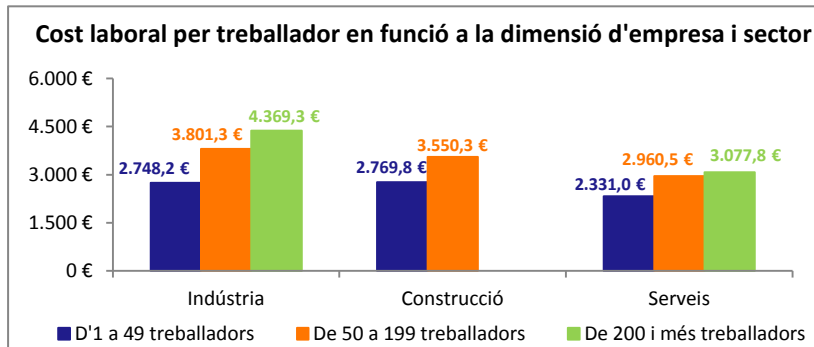
Components dels costos laborals a Catalunya

El cost laboral per treballador i mes es conforma pels costos salarials, els costos per les percepcions no salarials i les cotitzacions no obligatòries. Aquestes quantitats també varien en funció de la grandària de l'empresa; es pot destacar que des del quart trimestre del 2018 no s'han produït grans variacions en els imports dels components dels costos laborals a Catalunya.

Costos laborals segon trimestre de 2019 per grandària d'empresa				
	Treballadors			
	D'1 a 49	De 50 a 199	De 200 i més	Total
Cost salarial Ordinari	1.554,73€	1.917,55€	2.017,53€	1.789,38€
Altres costos Salarials	270,59€	458,62€	462,34€	375,63€
Total cost Salarial	1.825,32€	2.376,17€	2.479,86€	2.165,01€
Costos per percepcions no salarials	43,58€	82,04€	72,46€	61,50€
Costos per cotitzacions obligatòries	567,27€	720,29€	740,60€	658,71€
Total altres costos	610,85€	802,32€	813,06€	720,21€
Subvencions i bonificacions	-8,12€	-13,02€	-12,41€	-10,62€
Total cost Laboral	2.428,05€	3.0165,47€	3.280,51€	2.874,60€

Costos laborals per sector de l'activitat a Catalunya, segon trimestre 2019

Per sector d'activitat, el cost laboral del segon trimestre del 2019, ha estat superior en el sector de la indústria en tots els trams d'assalariats, si bé es destaca la baixada en les empreses de menys de 50 treballadors del 15,17% respecte finals del 2018 (-457,13€/mes). El sector de serveis és el que menys despesa assumeix per treballador i mes en tots els trams d'assalariats.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT

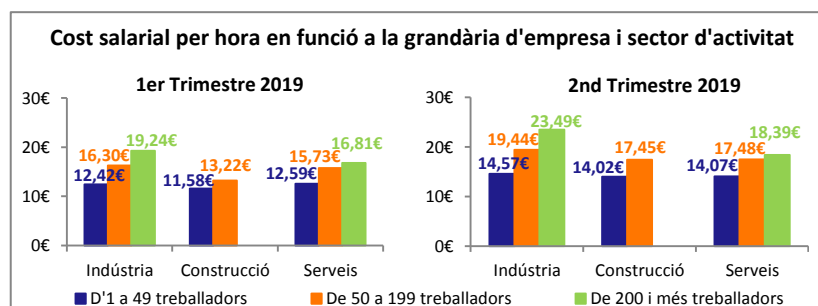
Evolució dels costos laborals a Catalunya

El segon trimestre del 2019, el cost laboral total a Catalunya ha tingut una variació interanual del 2,49% (69,86€/mes per treballador). Si bé les variacions no han estat força significatives, les produïdes deriven de les diferències dels costos salarials, el qual va baixar durant el primer trimestre del 2019 respecte a finals del 2018. Es destaca que, per grandària d'empresa, les empreses més petites van ser les úniques que no van recuperar els valors salarials del 2018 en tancar el segon trimestre del 2019, estant un 4,55% per sota (-86,92€/mes per treballador).

Costos salarials per trimestre i grandària d'empresa				
Període		Treballadors		
		D'1 a 49	De 50 a 199	De 200 i més
4t trimestre 2018	Cost salarial Ordinari	1.553,62€	1.873,49€	2.050,90€
	Altres costos Salarials	358,62€	447,94€	422,92€
	Total cost Salarial	1.912,24€	2.321,43€	2.473,82€
1er trimestre 2019	Cost salarial Ordinari	1.574,58€	1.914,50€	2.027,45€
	Altres costos Salarials	129,05€	254,06€	291,55€
	Total cost Salarial	1.703,63€	2.199,05€	2.319,01€
2nd trimestre 201	Cost salarial Ordinari	1.554,73€	1.917,55€	2.017,53€
	Altres costos Salarials	270,59€	458,02€	462,34€
	Total cost Salarial	1.825,32€	2.376,17€	2.479,86€

Costos salarials per hora efectiva, sector d'activitat i grandària d'empresa

Els costos salarials per hora també són menors en les petites empreses que en les grans. Es destaca que en el sector de la indústria, els costos salarials per hora efectiva i treballador de les empreses grans (més de 200 treballadors) es van incrementar un 22,09% (4,25€/hora) en el segon trimestre del 2019 respecte al primer, sent aquesta la variació trimestral més gran.

4. Fonts

- Banc d'Espanya
- Comissió Europea (Digital Single Market)
- Eurostat
- ICEX Espanya Exportació i Inversions
- Informa B&D, S.A.
- Institut d'Estadística de Catalunya
- Instituto Nacional de Estadística
- Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social
- Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques
- Observatori del Treball i Model Productiu
- Servei Públic d'Ocupació Estatal
- Tribunal Laboral de Catalunya